

F

FONETICĂ ♥ PHONÉTIQUE ♣ PHONETICS

1. ALFABETUL ♥ L'ALPHABET ♣ THE ALPHABET

Conține 31 de litere și 6 grupuri de litere corespunzătoare unor sunete specifice.

♥ Contient 31 lettres et 6 groupes de lettres correspondant à des sons spécifiques.

♣ Contains 31 letters and 6 groups of letters corresponding to certain specific sounds.

Litere de tipar	Citirea alfabetului	Transcr. fonetică	Exemple*	
♥ Lettres d'imprimerie	♥ Lecture de l'alphabet	♥ Transcription phonétique	♥ Exemples*	*voc. subliniată este accentuată
♣ Printed letters	♣ Reading of the alphabet	♣ Phonetic transcription	♣ Examples*	*la voyelle soulignée porte l'accent *the underlined vowel is stressed
A	a	a	[a]	<u>apa</u> , <u>carte</u>
Ă	ă	ă	[ə]	<u>ă</u> sta, <u>ap</u> ă, <u>pă</u> du <u>re</u>
Â	â	î (din a)	[ɨ]	<u>Româ</u> ni <u>a</u> , <u>rom</u> â <u>n</u>
B	b	be, bi	[b]	<u>bar</u> , <u>cab</u> in <u>ă</u> , <u>slab</u>
C	c	ce, ci	[k]	<u>ca</u> să, <u>da</u> că, <u>cor</u> , <u>cub</u> , <u>cl</u> asă (v. Obs.)
D	d	de, di	[d]	<u>dar</u> , <u>ca</u> d <u>ou</u> , <u>cad</u>
E	e	e	[e]	<u>ep</u> ocă, <u>semn</u> , <u>car</u> te (v. Obs.)
F	f	fe, fi, ef	[f]	<u>foc</u> , <u>ef</u> ect, <u>praf</u>
G	g	ghe, gi	[g]	<u>gar</u> ă, <u>vag</u> on, <u>vag</u> , <u>gur</u> ă, <u>gras</u> , <u>glum</u> ă (v. Obs.)
H	h	haș, hi	[h]	<u>har</u> tă, <u>pa</u> har, <u>Ala</u> h
I	i	i	[i]	<u>in</u> el, <u>in</u> imă, <u>taxi</u> (v. Obs.)
Î	î	î (din i)	[ɨ]	<u>în</u> , <u>mân</u> ă, <u>cobor</u> î
J	j	je, ji	[ʒ]	<u>joc</u> , <u>mij</u> loc, <u>Cluj</u>
K	k	ca, capa	[k]	<u>kilom</u> et <u>ru</u> , <u>kilogram</u>
L	l	le, li, el	[l]	<u>leu</u> , <u>cl</u> asă, <u>cal</u>
M	m	me, mi, em	[m]	<u>mân</u> ă, <u>ma</u> ma, <u>pom</u>
N	n	ne, ni, en	[n]	<u>no</u> ri, <u>ba</u> ncă, <u>ban</u>
O	o	o	[o]	<u>om</u> , <u>aco</u> lo
P	p	pe, pi	[p]	<u>parc</u> , <u>ap</u> ă, <u>dula</u> p
Q	q	chiu	[k]	<u>Quebec</u> , <u>quiproqu</u>
R	r	re, ri, er	[r]	<u>rom</u> â <u>n</u> , <u>birou</u> , <u>clar</u>
S	s	se, si, es	[s]	<u>somn</u> , <u>asa</u> șin, <u>vis</u>
Ș	ș	șe, ši	[ʃ]	<u>șar</u> pe, <u>aș</u> a, <u>coș</u>
T	t	te, ti	[t]	<u>ta</u> ta, <u>sat</u>
Ț	ț	țe, ti	[ts]	<u>ta</u> ră, <u>cu</u> țit, <u>bra</u> ț
U	u	u	[u]	<u>un</u> u, <u>bun</u>
V	v	ve, vi	[v]	<u>vag</u> on, <u>în</u> văț, <u>elev</u>
W	w	du <u>blu</u> ve/vi	[v]	<u>watt</u> , <u>Wa</u> lter
X	x	ics	[ks]	<u>xilo</u> fon, <u>taxi</u> , <u>ax</u> (v. Obs.)
Y	y	igrec	[i][i]	<u>yoga</u> [i.oga], <u>ye</u> n [i.en], <u>hobby</u> [hobi]
Z	z	ze(t), zi	[z]	<u>zah</u> ăr, <u>magazi</u> n, <u>gaz</u>

Obs. Pronunțare

c și g		
c + a/ă/â/o/u/cons.	[k]	<i>car, că, cât, cor, cum, clar</i>
ch + e _ che	[k]	<i>cheie, ochelari, ureche</i>
ch + i _ chi	[k]	<i>chimie, închiria, ochi</i>
c + e _ ce	[tʃ]	<i>cer, începe, zece</i>
c + i _ ci	[tʃ]	<i>ține, bicicletă, aici</i>
<hr/>		
g + a/ă/â/o/u/cons.	[g]	<i>gară, gări, gât, gol, gumă, glas</i>
gh + e _ ghe	[g]	<i>ghem, înghețată, veghe</i>
gh + i _ ghi	[g]	<i>ghiocel, înghiți, triunghi</i>
g + e _ ge	[dʒ]	<i>ger, înger, minge</i>
g + i _ gi	[dʒ]	<i>girafă, inginer, mîngi</i>
<hr/>		
e	[ɛ]	<i>eu, el, ea, ei, ele</i> <i>ești, este, e, eram, erai, era, erați, erau</i>
<hr/>		
i	[i] (+cons.)	<i>inel, ironic, pin, pomii, studenții</i>
	[ɨ] semivoc.	<i>iarnă, ied, iod, iunie</i> <i>cai, tei, măi, lămâi, doi, cui</i>
	i final scurt	<i>pomi, studenți, elevi</i>
x	[ks]	<i>xilofon, xerox, axă, taxă, taxi, ax, pix</i>
	[gz]	<i>examen, exercițiu, exemplu, exil</i>

2. VOCALE ♥ VOYELLES ♣ VOWELS

•În limba română sunt șapte (7) **vocale**: ♥ Il y a 7 voyelles en roumain: ♣ *There are 7 vowels in Romanian: a, ă, â/â, e, i o, u.*

•Dintre acestea, **e, i, o, u** pot fi și **semivocale**: ♥ *e, i, o, u* peuvent être semi-voyelles aussi: ♣ *Among these, e, i, o, u can also be semivowels.*

•În combinație cu o vocală, semivocalele formează **diftongi**: ♥ S'associent à une voyelle, les semi-voyelles forment des diphtongues: ♣ *In combination with a vowel, they form diphthongs: ea, eo, ia, io, iu, ie, oa, ua, uă,...* [ɛ̯a, ɛ̯o, ɨ̯a, ɨ̯o, ɨ̯u, ɨ̯e, ɔ̯a, ɔ̯a, ɔ̯ă]

Ex.: *mea, vreo, iarna, creion, studiu, baie, floare, steaua, două...*

[mɛ̯a, vrɛ̯o, ɨ̯arna, kreɨ̯on, stɔ̯diu, baɨ̯e, flɔ̯are, stɛ̯aɔ̯a, do̯uă]

•O vocală + 2 semivocale = **triftong**: *eai, eau, iai, iau, iei, oai, ioa, eoa* ♥ Une voyelle + 2 semi-voyelles = triphthong: [ɛ̯aɨ̯, ɛ̯aɔ̯, ɨ̯aɨ̯, ɨ̯aɔ̯, ɨ̯eɨ̯, ɔ̯aɨ̯, ɔ̯oɔ̯, ɛ̯ɔ̯a]

♣ *A vowel + 2 semivowels = triphthong:*

Ex.: *mergeai, mergeau, tăiai, tăiau, iau, iei...*

[merdʒɛ̯aɨ̯, merdʒɛ̯aɔ̯, tɛ̯aɨ̯, tɛ̯aɔ̯, ɨ̯aɔ̯, ɨ̯eɨ̯]

2.1. Alternanțele vocalice ♥ Les alternances vocaliques ♣ *Vowel shifts*

•Apar în flexiunea substantivului, a adjectivului și a verbului. Ele se datorează influenței unor terminații (**-i, -e**). Împreună cu acestea, marchează categoria genului, a numărului sau a persoanei. Alternanța poate fi o **diftongare** (vocală/diftong > *frumos/frumoasă*) sau o **monoftongare** (diftong/vocală > *floare/flori*). În timpul flexiunii, pot alterna mai multe vocale > *spăl/speli/spală*. ♥ Se manifestent lors de la flexion du nom, de l'adjectif et du verbe et sont dues à l'influence de certaines terminaisons (**-i, -e**). Les terminaisons, avec les alternances, fonctionnent comme marques du genre, du nombre ou de la personne. L'alternance vocalique peut être une *diphthongaison* (voyelle/diphthongue: *frumos/frumoasă*) ou une *monophthongaison* (diphthongue/voyelle: *floare/flori*). Lors de la flexion, plusieurs voyelles peuvent alterner: *spăl/speli/spală*. ♣ *Appear in noun, adjective or verb inflection. They are due to the influence of certain endings (-i, -e). Together with them, they mark the category of gender, number or person. The shifts can be a diphthongisation (vowel/diphthong: frumos/frumoasă) or a monophthongisation (diphthong/vowel: floare/flori). During inflection, several vowels can change: spăl/speli/spală.*

2.2. Diftongare ♥ Diphtongaison ♣ Diphthongisation

o/oa [o/ɔa]

- subst. m. sg / f. sg
- subst. n. sg / pl
- adj. m. sg / f. sg
- vb ind. prez. 1/3

*un muncitor / o muncitoare, un profesor / o profesoară, un domn / o doamnă
un creion / două creioane, un telefon / două telefoane, un picior / două picioare
frumos / frumoasă, sănătos / sănătoasă, gros / groasă, gol / goală
dorm / doarme, cobor / coboară, miros / miroase, cunoșc / cunoaște*

e/ea [e/ɛa]

- adj. m. sg / f. sg
- Ind. prez. 3/Conj. prez. 3

*românesc / românească, englezesc / englezească, grec / greacă,
înțelege / să înțeleagă, crede / să creadă, vorbește / să vorbească etc.*

2.3. Monoftongare ♥ Monophthongaison ♣ Monophthongisation

oa/o [ɔa/o]

- subst. f. sg / pl
- adj. m. f. sg / pl

*o scrisoare / două scrisori, o floare / două flori, o școală / două școli
moale/moi*

ea/e [ɛa/e]

- subst. f. sg / pl
- adj. f. sg / pl
- Ind. prez. 3/Conj. prez. 3

*o cafea / două cafele, o seară / două seri, o florărească / două florărese
întregă/întregi, seacă/seci, deșteaptă/deștepte, creată/crește
(a telefona) telefonează / să telefoneze, (a lucra) lucrează / să lucreze,
(a întreba)întrebă / să întrebe,(a pleca) pleacă /să plece*

2.4. Alte alternanțe ♥ Autres alternances ♣ Other shifts

a/ă [a/ə]

- subst. f. sg / pl

gară / gări, sală / săli, cămașă / cămăși, pasăre / păsări, flacără / flăcări

ă/a [ə/a]

- vb ind. prez. 1,2/3

arăt, arăți/arată < agăt, agăți/agată

ă/e [ə/e]

- vb Ind. prez. 1/2

cumpăr / cumperi, număr / numeri, apăr / aperi, sufar / sufer, spăl / speli

a/e

- subst. f. sg / pl
- adj. m. sg / pl

*mașă / mese, față / fețe, fată / fete, pată / pete, piatră / pietre, viață / vieți
Italian / italieni, canadian / canadieni, sirian / sirieni*

e/a

- adj. m. / f. / sg
- vb Ind. prez. 1, 2, 3

*fiert / fiartă, biet / biată
iert, ierți / iartă; șed, șezi / șade*

î/i

- subst. n. sg / pl
- vb Ind. prez. 1/2

*cuvânt / cuvinte, mormânt / morminte, jurământ / jurăminte
vând / vinzi*

ă/e/a [ə/e/a]

- vb Ind. prez. pers. 1,2,3

(a spăla) spăl, speli, spală; (a învăța) învăț, înveți, învăță

o/oa/u [o/ɔa/u]

- vb ind. prez. pers. 1,3,4

(a ruga) rog / roagă / rugăm; (a putea) pot / poate / putem

3. CONSOANE ♥ CONSONNES ♣ CONSONANTS

În limba română sunt douăzeci și două (22) de consoane.

♥ Il y a 22 consonnes en roumain. ♣ There are 22 consonants in Romanian.

3.1. Alternanțele consonantice ♥ Alternances consonantiques ♣ Consonant shifts

Se manifestă, sub influența vocalelor *i* sau *e*, la substantive, adjective (sg/pl, m/f) și verbe (pers.). Ele constau în alterarea consoanei/grupului consonantic care precedă aceste terminații. ♥C'est l'altération d'une consonne ou d'un groupe consonantique, chez les substantifs, les adjectifs et les verbes (sg/pl, m/f), sous l'influence des voyelles *i* ou *e*. ♣ Occur under the influence of the vowels *i* or *e*, with nouns, adjectives (sg/pl, m/f) and verbs (pers.)

c/ce, ci [k/tʃ]

- subst. m. sg / pl
- subst. f. sg / pl
- subst. n. sg / pl
- adj. m. sg / pl
- adj. f. sg / pl
- vb ind. prez. 1/2
- vb ind./conj. 3

*mac / ma**ci**, porc / por**ci***
*ami**că** / ami**ce**, bun**i**că / bun**i**ci, vacă / vac**i***
*ac / ac**e***
*mic / mi**ci***
*mi**că** / mi**ci***
*plec / ple**ci**, încerc / încerc**i**, urc / ur**ci***
*ple**acă** / să ple**ce**, încercă / să încerc**e**, urcă / să urc**e***

g/ge, gi [g/dʒ]

- subst. m. sg / pl
- adj. m. sg / pl
- adj. f. sg / pl
- vb ind. prez. ½
- vb ind./conj. 3

*fag / fa**gi**, frag / fra**gi***
*drag / dra**gi**, lung / lun**gi**, larg / lar**gi***
*dra**gă** / dra**gi**, lun**gă** / lun**gi**, lar**gă** / lar**gi***
*rog / ro**gi**, adaug / adaug**i**, alerg / alerb**gi***
*roa**gă** / să roa**ge**, adaugă / să adaug**e**, alea**gă** / să alerb**e***

t/ț(i) [t/ts]

- subst., adj. m. sg / pl
- vb Ind. prez.1/2

*bărbat înal**t** / bărbat**ți** înal**ți**, student deștept / studen**ți** deștept**ți***
*ascu**lt** / ascu**lți**, discu**ț** / discu**ți**, cânt / cânt**ți**, port / port**ți***

s/ș(i) [s/ʃ]

- subst., adj. m. sg / pl
- vb Ind. prez.1/2

*urs / ur**și**, rus / ru**și**, frumos / frumos**i**, gras / gra**și***
*cos / co**și**, ieș / ie**și**, apăs / ape**și***

d/z(i) [d/z]

- subst., adj. m. sg / pl
- vb Ind. prez. 1/2

*ghid / gh**i**zi, surd / sur**z**i, limpede / limpe**z**i, brad verde / bra**z**i ver**z**i*
*au**d** / au**z**i, răspun**d** / răspun**z**i, închid / înch**i**zi*

z/j(i) [z/ʒ]

- subst., adj. m. sg/pl

*obraz / obra**z**i, mână / mână**z**i, viteaz / vite**z**i, treaz / tre**z**i*

l/i [l/ĩ]

- subst. m./f. sg / pl
- adj. m. sg/pl

*cop**il** / cop**i**i, cal / cai, vale / văi, cale / căi*
*destu**l** / destu**i**, sătu**l** / sătu**i**, gol / goi, moale / moi*

n/i [n/ĩ]

- vb Ind. prez. ½

*(a pune) pun / pu**i**, (a spune) spun / spu**i**, (a rămâne) rămân / rămâ**i**, (a veni) vin / vi**i***

sc/șt [sk/ʃt]

- subst. f. sg / pl
- adj. m., f. sg / pl
- vb Ind. prez. 1/2, 3
- vb Ind. prez. 1/2/3

*muscă/mu**ște**, broască/broa**ște**, găscă/gâ**ște**, moluscă/molu**ște***
*române**sc**, române**ască**/române**ști** < rus**esc**, ruse**ască**/ruse**ști***
*(a crește) cre**sc** / cre**ști**, cre**ște**; (a vorbi) vorb**esc** / vorb**ești**, vorb**ește***
*(a căsca) cas**sc**/ca**ști**/ca**șcă***

st/șt [st/ʃt]

- subst. m. sg / pl
- adj. m. sg / pl
- vb Ind. prez. ½

*art**ist** / art**iști**, chimi**st** / chimi**ști**, poliț**ist** / poliț**iști***
*trist / tri**ști**, îngust / îngu**ști**, prost / pro**ști***
*(a gusta) gust / gu**ști**, (a asista) as**ist** / asi**ști**, (a insista) ins**ist** / insi**ști***

str/ștr [str/ștr]

- subst. m. sg / pl
- adj. m. sg / pl

miniștru / miniștri, monștru / monștri, aștru / aștri
albaștru / albaștri, noștru / noștri, voștru / voștri, pedeștru / pedeștri

șc/șt [ʃk/ʃt]

- subst. f. sg / pl
- vb Ind. prez. 1/2
- vb conj. 1/2, 3

ceășcă / cești, pușcă / puști, cușcă / cuști, gălușcă / găluște
împușc / împuști, mișc / miști, mușc / muști, pișc / piști
să împușc / să împuști, să împuște; să mișc / să miști, să miște

L

LEXICUL ♥ LE LEXIQUE ♣ THE VOCABULARY

1. Scurt istoric ♥ Bref historique ♣ Brief history

Limba română este o limbă neoromanică. Ea s-a format pe teritoriul Daciei. În urma cuceririi acesteia de către romani (sec. al II-lea), a avut loc un îndelungat proces de asimilare a populației autohtone. Devenind limba oficială, latina a înlocuit treptat limba dacă. În ciuda retragerii romanilor (în anul 271), limba latină, în varianta sa populară, a continuat să fie vorbită în Dacia. În următoarele secole, peste fosta provincie romană (cu populație daco-romană) au trecut mai multe valuri de popoare migratoare, care nu au influențat în mod semnificativ limba localnicilor. Prin secolul al VI-lea, slavii, care trăiau în vecinătate, au ocupat și teritoriul Daciei, conviețuind cu autohtonii. În urma acestei "simbioze", procesul de formare a limbii române poate fi considerat încheiat (sec. VII-VIII). Alte valuri de migratori, dintre care avarii și ungurii (maghiarii) au trecut ulterior pe teritoriul țării noastre (sec. X-XI). Româna a continuat să evolueze și, în ciuda multiplelor influențe străine - evidente în vocabular - , să-și păstreze caracterul de limbă romanică. Presiunile istorice deosebite (limba slavonă în biserică, multiple invazii turcești și domniile fanariote), adevărate atentate la individualitatea națională, nu au putut rupe continuitatea romanică a limbii noastre. Un rol important în modernizarea limbii române, și chiar în relatinizarea ei, l-au avut curente culturale cum au fost cel latinist, cel italianizant și cel francez (sec. XVIII-XIX).

♥ Le roumain est une langue néoromane. Elle s'est constituée sur le territoire de la Dacie. Après la conquête de celle-ci par les Romains (IIe siècle), un long processus d'assimilation de la population autochtone commence. Devenue langue officielle, le latin a petit à petit remplacé la langue des Daces. Malgré la retraite romaine (en 271), le latin, dans sa variante populaire, va continuer d'être parlé en Dacie. Pendant les siècles qui suivent, sur l'ancienne province romaine (dont la population s'appelle déjà daco-romaine), plusieurs vagues de peuples migrants vont passer, mais sans laisser une influence significative sur la civilisation et la langue des autochtones. Les Slaves, qui vivaient tout autour, ont occupé vers le VIe siècle le territoire de la Dacie, et y ont vécu à côté de la population daco-romaine. Cette "symbiose" mène petit à petit à la constitution de la langue roumaine (VIIe-VIIIe siècles). D'autres migrants ont encore traversé notre territoire, dont les Avars et les Hongrois (Magyares) (X^e et XIe siècles). Le roumain a continué d'évoluer et de garder son caractère de langue romane, en dépit des multiples influences étrangères - évidentes notamment dans le vocabulaire. Des pressions historiques particulières (le slavon dans l'Église, de nombreuses invasions turques et les dominations fanariotes - de vraies attentats à l'identité nationale) n'ont pourtant pas nui à la continuité romane de notre langue. Un rôle important dans la modernisation du roumain et dans sa relatinisation ont eu quelques courants culturels tels le courant latiniste, le courant italiénisant et le courant d'influence française (XVIIIe-XIXe siècles).

♣ *Romanian is a neo-Romance language. It was formed on the territory of Dacia. After its conquest by the Romans (in the 2nd century A.D.), the native population underwent a long process of assimilation. Since it became the official language, Latin gradually replaced the Dacian language. In spite of the Roman withdrawal (in the year 271), Latin continued to be spoken in Dacia, in its popular version. In the centuries to come, the former Roman province was crossed by several migratory peoples, which did not have any significant influence upon the people's language. In the 6th century the Slavs, who were inhabiting neighbouring territories, also occupied Dacia, living thus together with the natives. With this symbiosis, the process of formation of the Romanian people can be considered complete (in the 6th-7th centuries A.D.). Later on, (10th-11th centuries), other migratory peoples, such as Avars and Hungarians, crossed the territory of our country. The evolution of the Romanian language continued in spite of several foreign influences - which are obvious in*

the vocabulary - and Romanian managed to preserve its Romance character. Certain historical pressures (the Slav language used in churches, several Turkish invasions and the Fanariot reigns), which were real threats to the national identity, could not break the Romance continuity of our language. Cultural trends, such as the Latin, Italian and the French ones (17th-19th centuries), had an important role in modernizing the Romanian language, and even in re-Latinizing it.

2. Structura etimologică ♥ La structure étymologique ♣ *Etymological structure*

Vocabularul limbii române este un ansamblu deschis, bazat pe un nucleu lexical principal stabil, în care pătrund mereu alți termeni, în raport direct cu nevoile de comunicare și cu nivelul evoluției societății. Cuvintele cele mai frecvent utilizate în comunicare formează **fondul lexical principal**. Acesta conține cca 1500 de cuvinte uzuale, indispensabile comunicării. Din punct de vedere **etimologic**, latinitatea limbii române se evidențiază cu pregnanță în vocabular și în special în fondul principal de cuvinte. Majoritatea elementelor esențiale din domeniul vieții cotidiene sunt de **origine latină** :

♥ Le vocabulaire du roumain représente un ensemble ouvert, fondé sur un noyau principal stable, où continuent de pénétrer des termes nouveaux, répondant aux besoins de communication et au niveau d'évolution de la société. Les mots les plus fréquemment utilisés forment ce qui s'appelle le **fonds lexical principal**. Celui-ci contient environ 1500 mots usuels, indispensables à la communication. Du point de vue **étymologique**, la latinité du roumain se met surtout en évidence dans le vocabulaire, et notamment dans le fonds principal. La plupart des éléments essentiels pris au domaine de la vie quotidienne sont d'**origine latine**:

♣ *The Romanian vocabulary is an open complex based on a main stable lexical nucleus, in which terms are introduced according to the communicative needs and to the level of evolution in society. The most frequently used words in communication make up the **basic word stock**, including about 1500 usual words, indispensable to communication. From the **etymological** point of view, the Latin character of the Romanian language is obvious in the vocabulary, especially in the basic word stock. Most of the essential elements belonging to everyday life are of **Latin origin**: casă, masă, frate, soră, nepot, socru, mână, deget, gură, cap, frunte, nas, ureche, sânge, mușchi, apă, lapte, pâine, carne, măr, găină, pui, porc, oaie, câine, lup, vulpe, iepure, noapte, zi, soare, stea, vară, a face, a mânca, a bea, a umbla, a avea, ...*

Alături de acestea, vocabularul românesc de bază conține un număr important de elemente de **origine slavă**: ♥ A côté des termes latins, le vocabulaire fondamental du roumain contient un nombre important d'éléments d'**origine slave**: ♣ *Besides these, the basic Romanian vocabulary includes an important number of elements of **Slav origin**: grădină, hrană, noroc, ceas, prieten, trup, veac, vârstă, obicei, gol, sărac, bolnav, vesel, scump, a trăi, a hrăni, a privi, a obosi, a iubi, a citi,...*

Fondul principal lexical include, însă, și cuvinte de alte origini: ♥ Le fonds lexical principal inclut des éléments ayant d'autres origines aussi: ♣ *However, the basic word stock also includes words of other origins: **turcă**: ♥ turque: ♣ *Turkish: cafea, cașcaval, iaurt, telemea, chiftea, ciorbă, pilaș, ghiveci, baclava, rahat, halva, șerbet, mahala, dușumea, pijama, chirie, dușman, chef, chior, murdar, chefliu, hazliu... **greacă**: ♥ grecque: ♣ *Greek: drum, cămin, hârtie, orez, sfeclă, icoană, evanghelie, liturghie, mătanie, psaltire, mitropolit, patriarh, politicos, a aerisi, a plictisi, a molipsi, ... **maghiară**: ♥ magyare: ♣ *Hungarian: oraș, gazdă, gând, chin, belșug, fel, vamă, a alcătui, a cheltui, a hotărî, ... **italiană**: ♥ italienne: ♣ *Italian: acont, agenție, bancă, bilanț, casier, contabil, valută, febră, reumatism, ... **franceză**: ♥ française: ♣ *French: automobil, certificat, bacalaureat, ... **germană**: ♥ allemande: ♣ *German: șină, cremvurst, rucsac, ...*******

Această varietate certifică faptul că, la nivel lexical, limba română se caracterizează printr-o **mare capacitate de asimilare** a elementelor străine. Astfel, cuvinte dintr-un spectru etimologic foarte larg au intrat și intră fără dificultate în tiparele morfo-sintactice ale românei. Afirmatia aceasta este confirmată de cuvintele de origine **engleză** pe care româna le asimilează, cu ușurință, în prezent: ♥ Cette variété prouve que le roumain se caractérise au niveau du LEXIQUE par une **grande capacité d'assimilation** des éléments étrangers. Des mots appartenant à un spectre etymologique très large peuvent pénétrer sans difficulté dans les modèles morpho-syntaxiques du roumain. Cette affirmation est confirmée par les mots d'origine **anglaise** que le roumain peut très bien assimiler actuellement: ♣ *This variety proves the fact that, at the lexical level, the Romanian language is characterized by a **great capacity of assimilation**. Thus, words of a very broad etymological spectrum have entered and are still entering the morpho-syntactical patterns of the Romanian language without any great difficulty. This statement is confirmed nowadays by words of English origin which are easily being assimilated*

by the Romanian language: meci, fotbal, baschet, tenis, gol, scor, set, start, fault, dribbling, handicap, manager etc.

Cea mai recentă analiză etimologică a cuvintelor românești, realizată de Institutul de Lingvistică din București, oferă următoarele proporții: ♥ L'analyse étymologique la plus récente, effectuée par l'Institut de linguistique de Bucarest, offre les pourcentages suivants: ♣ *The most recent etymological study on the Romanian words, carried out by The Institute of Linguistics in Bucharest, offers the following structure:*

latine vechi (moștenite): ♥ hérités du latin: ♣ *inherited from Latin*: 20 % ; latine culte: ♥ du latin savant: ♣ *scholarly Latin*: 2,5 % ; franceze: ♥ français: ♣ *French*: 37 % ; italiene ♥ italiens ♣ *Italian*: 2 % ; slave: ♥ slaves: ♣ *Slav*: 22 % ; rusești și ucrainiene: ♥ russes et ukrainiens: ♣ *Russian and Ukranian*: 2 % ; maghiare: ♥ magyares: ♣ *Hungarian*: 3,5 % ; turcești: ♥ turcs: ♣ *Turkish*: 3,5 % ; grecești: ♥ grecs: ♣ *Greek*: 2,5 %.

3. Structura semantică ♥ Structure sémantique ♣ *Semantic structure*

Din punct de vedere semantic, majoritatea cuvintelor din fondul principal lexical sunt **polisemantice**: ♥ Du point de vue sémantique, la majorité des mots appartenant au fonds lexical principal sont **polysémiques**: ♣ *From the semantic point of view, most of the words from the basic word stock are polisemantic: cap, ochi, gură, ureche, păr, gât, față, picior, talpă etc.*

3.1. Omonimele pot crea probleme în învățarea românei. Distincția dintre ele se face prin context sau prin caracteristicile gramaticale. ♥ **Les homonymes** peuvent créer des difficultés dans l'apprentissage du roumain, mais le contexte ou les différences grammaticales peuvent aider dans la plupart des cas à les surmonter. ♣ *Homonyms can cause problems in learning Romanian. They are differentiated in meaning with the help of context or grammatical features.*

Ex.: **leu, lei** (fără diferențe gram. ♥ aucune distinction gramm. ♣ no gramm.differences)

somn (n. sg)	somn , i (m. sg)	
corn, coarne (n. sg)	corn, cornuri (n. sg)	corn , i (m. sg)
copil, copii (m. pl.)	copie, copii (f. pl)	
vesel, veselă (adj. f. sg)	veselă (subst. f. sg)	
veseli, vesele (adj. pl)	vesele (subst. f. pl)	
acel, acei, acea, acele (adj. f. pl)	acul, acele (subst. n. pl. art. hot.)	
vapor, vapoare (n. sg)	vapor, vapori (m. sg)	
el cântă (vb ind. prez.)	el cântă (vb ind. pf s.)	
el intră (vb ind. prez.)	el intră (vb ind. pf s.)	
el repetă (vb ind. prez.)	el repetă (vb ind. pf s.)	
ceai (subst. n. sg)	ce-ai mănca? (pron. inter.+ vb pf c.)	
mi-au! (interj.)	mi-au spus (pron. pers. + vb pf c.)	
cartea sa (adj. pos.)	s-a dus (pron. refl. + vb pf c.)	
colegii săi (adj. pos.)	să-i scriu? (vb conj. + pron. pers. D.)	
sau (conj.)	s-au dus (pron. refl + vb pf c.)	
eu/ei iau notițe (vb a lua)	ei i-au spus (pron. pers. + vb pf c.)	

3.2. Paronimele. Străinii pot confunda cuvinte cu sunete apropiate ca pronunțare. Deci, atenție la fonetică! ♥ **Les paronymes.** Les étrangers peuvent facilement confondre des mots contenant des sons à prononciation semblable. Attention donc à la phonétique!

♣ *Paronyms. Foreigners can easily mistake words containing similar sounds. So, pay attention to phonetics!*

a/ă	paturi (sg pat) / pături (sg pătură), par / păr , var / văr
o/u, a/ă	a compara / a cumpăra
a/ă, î	a rade / a râde , a ura / a urî
e/u	a descheia / a descuia
c/g	cer / ger , cură / gură , cât / gât , unchi / unghi , a strica / a striga
f/p	ceafă / ceapă
p/b	pară / bară , pas / bas , pere / bere
r/l	gară / gală , a decora / a decola , familiar / familial , literar / litera , numerar / numeral , orar / oral , ordinar / ordinal , originar / original , temporar / temporal
s/ș	peste / pește
s/i	șoc / joc , șale / jale

<u>s/z</u>	<i>a visa / a viza, sare / zare, rașă / rază</i>
<u>t/d</u>	<i>toamnă / doamnă, tată / dată, lată / ladă</i>
<u>t/t</u>	<i>fată / față, gheată / gheață</i>
<u>v/b</u>	<i>varză / barză, vară / bară</i>

3.3. Unele **sinonime** sunt specifice sistemului lexical românesc: ♥ Quelques **synonymes** sont spécifiques au système lexical roumain: ♣ *Certain synonyms are specific to the Romanian lexical system:*

a se căsători (bărbați, femei ♥ hommes, femmes ♣ *men, women*) = *a se însura* (bărbați ♥ hommes ♣ *men*); *a se mărita* (femei ♥ femmes ♣ *women*); *arbore* (<lat.) (general ♥ général ♣ *general*) = *pom* (<lat.) (fructifer ♥ arbore fruitier ♣ *fruit trees*); *copac* (<alb.) (necultivat ♥ non cultivé ♣ *wild trees*; *iubire* (<sl.) = *dragoste* (<sl.) = *amor* (<it.) (pejor.); *prieten* (<sl.) = *amic* (<it.) (fam.); *tovarăș* (<sl.) = *camarad* (<fr.); *ceas* (<sl.) = *oră* (<lat.); *vreme* (<sl.) = *timp* (<lat.)

3.4. Antonime ♥ Antonyms *Antonyms*

•lexicale ♥ lexicaux ♣ *lexical*

subst.	<i>prietenie ≠ dușmănie</i>	<i>iubire ≠ ură</i>	<i>bucurie ≠ tristețe</i>
	<i>speranță ≠ disperare</i>	<i>respect ≠ dispreț</i>	<i>curaj ≠ lașitate</i>
	<i>întineric ≠ lumină</i>	<i>zi ≠ noapte</i>	
adj.	<i>bun ≠ rău</i>	<i>gras ≠ slab</i>	<i>gros ≠ subțire</i>
	<i>larg ≠ strâmt</i>	<i>lung ≠ scurt</i>	<i>frumos ≠ urât</i>
	<i>curat ≠ murdar</i>	<i>cald ≠ rece</i>	
vb.	<i>a vinde ≠ a cumpăra</i>	<i>a da ≠ a lua</i>	<i>a da ≠ a primi</i>
	<i>a întreba ≠ a răspunde</i>	<i>a căuta ≠ a găsi</i>	<i>a se naște ≠ a muri</i>
adv.	<i>aici ≠ acolo</i>	<i>sus ≠ jos</i>	<i>greu ≠ ușor</i>
	<i>aproape ≠ departe</i>	<i>bine ≠ rău</i>	<i>înainte ≠ înapoi</i>
prep.	<i>pe ≠ sub</i>	<i>deasupra ≠ dedesubt</i>	

•prin prefixe (românești sau savante)

♥ par des préfixes (roumains ou savants) ♣ *formed with (Romanian or foreign) prefixes*

a-	<i>moral ≠ amoral</i>	<i>normal ≠ anormal</i>
de-	<i>a forma ≠ a deforma</i>	<i>a comanda ≠ a decomanda</i>
	<i>a colora ≠ a decolora</i>	<i>a săra ≠ a desăra</i>
des-	<i>a face ≠ a desface</i>	<i>a încuia ≠ a descuia</i>
	<i>a încheia ≠ a descheia</i>	<i>a se califică ≠ a se descalifică</i>
	<i>a încuraja ≠ a descuraja</i>	<i>a încălța ≠ a descălța</i>
dez-	<i>a amăgi ≠ a dezamăgi</i>	<i>a informa ≠ a dezinforma</i>
	<i>a înarma ≠ a dezarma</i>	<i>a îmbrăca ≠ a dezbrăca</i>
	<i>iluzie ≠ deziluzie</i>	<i>amăgire ≠ dezamăgire</i>
i-	<i>moral ≠ imoral</i>	<i>mobil ≠ imobil</i>
	<i>real ≠ ireal</i>	<i>recuperabil ≠ irecuperabil</i>
	<i>rațional ≠ irațional</i>	<i>reparabil ≠ ireparabil</i>
in-	<i>cult ≠ incult</i>	<i>solubil ≠ insolubil</i>
	<i>actual ≠ inactual</i>	<i>amic ≠ inamic</i>
im-	<i>posibil ≠ imposibil</i>	<i>prudent ≠ imprudent</i>
	<i>precis ≠ imprecis</i>	<i>perfect ≠ imperfect</i>
ne-	<i>vinovat ≠ nevinovat</i>	<i>chemat ≠ nechemat</i>
	<i>înțelegere ≠ neînțelegere</i>	<i>adevăr ≠ neadevăr</i>
	<i>angajare ≠ neangajare</i>	<i>esențial ≠ neesențial</i>
	<i>drept ≠ nedrept</i>	<i>fondat ≠ nefondat</i>
	<i>favorabil ≠ nefavorabil</i>	<i>clar ≠ neclar</i>
non-	<i>sens ≠ nonsens</i>	<i>valoare ≠ nonvaloare</i>

Obs.

1° Unele cuvinte reprezintă împrumuturi, în majoritate romanice.

♥ Certains des mots ci-dessus représentent des emprunts, pour la majorité romans.

♣ *Certain words are borrowings, mainly of Romance origin.*

2° Unele elemente formează perechi opuse:

♥ Quelques éléments de formation sont constitués en paires: ♣ *Certain elements make up opposite pairs:*

<i>mono-</i> ≠ <i>poli-</i>	<i>monoteist</i> ≠ <i>politeist</i>
<i>micro-</i> ≠ <i>macro-</i>	<i>microscopic</i> ≠ <i>macroscopic</i>
<i>intra-</i> / <i>intro-</i> ≠ <i>extra-</i>	<i>intracelular</i> ≠ <i>extracelular</i> ; <i>introvertit</i> ≠ <i>extravertit</i>
<i>sub-</i> ≠ <i>supra-</i>	<i>a subaprecia</i> ≠ <i>a supraaprecia</i>
<i>ante-</i> ≠ <i>post-</i>	<i>antebelic</i> ≠ <i>postbelic</i>
<i>pre-</i> ≠ <i>post-</i>	<i>prenatal</i> ≠ <i>postnatal</i>
<i>pro-</i> ≠ <i>anti-</i> / <i>contra-</i>	<i>procomunism</i> ≠ <i>anticomunist</i>

4. Formarea cuvintelor ♥ La formation des mots ♣ *Word formation*

4.1. Prin derivare ♥ Par dérivation ♣ *Derivation*

4.1.1. Cu sufixe ♥ Suffixation ♣ *Suffixation*

4.1.1.1. substantivale ♥ suff. substantivaux ♣ *noun suffixes*

•de agent ♥ d'agent ♣ *agentive*

<i>-ar</i>	<i>bucătar, secretar, lăptar, ceasornicar, cronicar, anticar</i>
<i>-tor</i>	<i>muncitor, învățător, croitor, vopsitor, jucător, înotător</i>
<i>-giu</i>	<i>geamgiu, cafegiu, scandalagiu, cusurgiu</i>

•specifice f ♥ spécifiques au f ♣ *specific to f*

<i>-easă</i>	<i>bucătăreasă, lăptăreasă, croitoreasă, florăreasă</i>
<i>-iță</i>	<i>doctoriță, casieriță, frizeriță, pictoriță, școlăriță, chelneriță, măgăriță, bivoliță</i>
<i>-oaică</i>	<i>leoaică, ursoaică, lupoaică, franțuzoaică, rusoaică, grecoaică, englezoaică, nemțoaică</i>

•specifice m ♥ spécifiques au m ♣ *specific to m*

<i>-oi</i>	<i>păsăroi, cioroi, pisoi, rățoi, vulpoi, maimuțoi</i>
<i>-an</i>	<i>gâscan, curcan</i>

•colective ♥ à sens collectif ♣ *collective meaning*

<i>-ime</i>	<i>studentime, țărâtime, muncitorime, burghezime, nobilime</i>
<i>-et</i>	<i>tineret, brădet, fâget, arboret, bănet</i>
<i>-iș</i>	<i>stejeriș, aluniș, zmeuriș, bolovâniș, desiș, mărăciniș</i>
<i>-ărie/-ăraie</i>	<i>argintărie, rufărie, fierărie, apărie</i>

•abstracte ♥ à sens abstrait ♣ *abstract meaning*

<i>-ătate</i>	<i>bunăătate, vecinătate, străinătate, singurătate</i>
<i>-etate</i>	<i>întâietate, pustietate, vietate</i>
<i>-itate</i>	<i>posibilitate, moralitate, intimitate, necesitate</i>
<i>-eală</i>	<i>acreală, amăreală, oboseală, amorțeală, greșeală, iuțeală, răceală, tocmeală, păcăleală</i>
<i>-enie</i>	<i>curățenie, ciudățenie, rudenie, vedenie, șiretenie</i>
<i>-(ăr)ie</i>	<i>prietenie, domnie, omenie, bărbăție, măgărie, prostie, sclavie, mitocănie, mândrie, hărnicie, bogăție, nebunie, sărăcie, duioșie, căsnicie, copilărie, jucărie</i>
<i>-ime</i>	<i>cruzime, prospețime, asprime, grăsimi, iuțime, largime, lungime, înălțime, adâncime, vechime, grosime, doime, treime, pătime, cincime,...sutime, miime</i>
<i>-ință</i>	<i>voință, dorință, cerință, credință, obișnuință, suferință, umilință, ușurință</i>
<i>-ism</i>	<i>comunism, liberalism, capitalism, socialism</i>
<i>-re</i>	<i>adunare, cuvântare, cugetare, dare, mâncare, lucrare, intrare, urare, sărutare, supărare, încurajare, stare, avere, vedere, scădere, ședere, cădere, durere, părere, tăcere, putere, înțelegere, încredere, cerere, creștere, scriere, tragere, spargere, fire, iubire, venire, sosire, gândire, clădire, îngrijire, înmulțire, împărțire, mulțumire, rățacire, unire, vorbire, coborâre, hotărâre</i>
<i>-ură</i>	<i>cumpărătură, băutură, friptură, uscătură, murătură, acritură, arsură, lovitură, săritură</i>

•diminutive ♥ diminutivaux ♣ *diminutive*

<i>-aș</i>	<i>copilaș, băiețaș, Îngeraș, cuțițaș, pantalonaș</i>
<i>-el</i>	<i>băiețel, copăcel, păhărel, carnețel, caiețel, scăunel, Tudorel, Ionel, tinerel, frumușel, mititel</i>
<i>-ea</i>	<i>păsărea, mielușea, tinerea, frumușea, mititea</i>
<i>-ic</i>	<i>tătic, bunic, pupic</i>
<i>-ică</i>	<i>bunică, mănărică, prăjiturică, bucățică, păsărică, mielușică, tinerică, frumușică, mititică</i>
<i>-iță</i>	<i>fețiță, fustiță, ușiță, porțiță, tocăniță, cheiță, linguriță, furculiță, cizmulă, guriță</i>

- ior *dulăpior, frățior, cărnăcior, pantofior, cartofior*
- (i)oară *domnișoară, aripioară, căscioară, căprioară, inimioară, mustăcioară, ulicioară*
- ișor *pușor, viermișor, pomișor, domnișor, ochișor*
- uș *gălbenuș, culcuș, urcuș, alunecuș, cățeluș, țigănuș*
- ușă *urechiușă, cățelușă, țigănușă*
- uc *sătuc, pătuc, năsuc, tătuc*
- uț *căluț, ieduț, mieluț, bănuț, pătuț, căruț*
- uță *căsuță, străduță, măsuță, mămăliguță, sărmăluță, vacuță, pisicuță, cafeluță, pălăriuță,*
- uleț *ursuleț, cerculeț, omuleț, steguleț, săculeț, coșuleț, cornuleț*

•augmentative ♥ augmentatifs ♣ *augmentative*

- oi *băiețoi, căsoi, iepuroi, cărțoi*
- oăie *căsoaie, cărțoaie*

4.1.1.2. **adjectivale** ♥ suffixes adjectivaux ♣ *adjectival suffixes*

- al *săptămânal, anual, trimestrial, familial, ordinal, original*
- ar *lunar, fugar, inelar, ocular, muscular, familiar, secundar, primar, solar*
- aș *fruntaș, codaș, mijlocăș, nevoiaș, buclucaș, pătimaș*
- at *catifelat, buzat, dungat, gușat, inelat, cărlionțat, pistruiat*
- bil *atacabil, auzibil, locuibil, citibil, mâncabil, băubil*
- esc *românesc, bărbătesc, femeiesc, bătrânesc, domnesc, părintesc*
- (ăr)eț *băgăreț, certăreț, cântăreț, descărcăreț, iubăreț, petrecăreț, plimbăreț, vorbăreț, zâmbăreț*
- (ci)os *bărbos, dureros, furios, păros, căpos, copilăros, bucuros, gustos, întunecos, lemnos, osos*
- iu *argintiu, auriu, vișiniu, cenușiu, ruginiu, castaniu*
- ist *comunist, socialist, capitalist, imperialist, țarist, regalist, țărănist, zeflemist*
- nic *zilnic, puternic, îndărătnic, fățarnic*
- tor *iubit, grăitor, hrănit, orbit, dator, binevoitor, băutor, ascultător, fermecător, triumfător*
- ui *albăstrui, verzui, gălbui, căprui*

4.1.1.3. **verbale** ♥ suffixes verbaux ♣ *verb suffixes*

- a *a brăzda, a înflora*, a perfecta, a activa*
- iza *a orășeniza, a romaniza, a balcaniza*
- i *a înflori, a înverzi, a îngălbeni, a înroși, a întineri, a îmbătrâni**
- ui *a chiuui, a biciui, a chinui, a drăcui* * (+ prefix în-)

4.1.1.4. **adverbiale** ♥ suff. adverbiaux ♣ *adverbial suffixes*

- ește *românește, bărbătește, bătrânește, prietenește, părintește*
- iș/-îș *cruciș, furiș, morțiș, pieptiș, chiorîș*
- mente *finalmente, realmente, actualmente, socialmente*

Obs.

Unele cuvinte sunt împrumutate. ♥ Certains mots sont empruntés. ♣ *Certain words are borrowed.*

4.1.1.5. **Sufixe savante** ♥ Suffixes savants ♣ *Foreign suffixes*

- fil /-filie *cinofil / cinefilie, columbofil / columbofilie*
- fob /-fobie *hidrofob / hidrofobie, xenofob / xenofobie, claustrofob / claustrofobie*
- fug *ignifug, centrifug, vermifug*
- graf /-grafie *geograf / geografie, telegraf / telegrafie*
- gramă *telegramă, electrocardiogramă*
- log /-logie *filolog / filologie, antropolog / antropologie, stomatolog / stomatologie*
- icid *insecticid, fungicid, ierbicid, vermicid*

Obs.

1° Majoritatea sufixelor savante au fost împrumutate în cuvinte întregi și adaptate fonetismului românesc. ♥ La majorité dans des mots entiers empruntés tels quels et adaptés au phonétisme du roumain. ♣ *Most of them appear in whole words borrowed as such and adapted to the Romanian phonetic peculiarities.*

2° Derivarea cu sufixe este cea mai productivă în limba română (aprox. 350 de sufixe). ♥ La dérivation par suffixation est la plus productive en roumain (environ 350 suffixes). ♣ *Derivation by means of suffixes is the most productive in Romanian (about 350 suffixes).*

4.1.2. Derivarea cu prefixe ♥ Par préfixation ♣ *Prefixation*

Cele mai productive prefixe sunt următoarele 5 (cu unele variante) :

♥ Les préfixes les plus productifs sont les 5 suivants (avec quelques variantes):

♣ *The most productive prefixes are the following 5 (with certain variants):*

<i>de-/des-/dez-</i>	<i>a deregla, a desăra, a descălța, a desființa, a descheia, a desfrunzi, a dezvinovăți, a dezbrăca, a dezamăgi, a dezlipi, a dezarma</i>
<i>în- / îm-</i>	<i>a încălța, a înființa, a încheia, a învinovăți, a înarma, a înmulți, a îngălbeni, a înroși, a innegri, a innebuni, a se innora, a innoda, a îmbrăca, a îmbogăți, a împărți, a îmbrățișa</i>
<i>ne-</i>	<i>neșteptat, nedrept, nebun, necunoscut, nereușit, nepriceput, nemâncat, nepermis, necredincios, neomenos, nesățios, nestăvilit, neadevăr</i>
<i>răs- / răz</i>	<i>răscopt, răspoimăine, a răscumpăra, a răstălmăci, (din) răspuțeri</i>
<i>re-</i>	<i>a reveni, a relua, a realege, a retrăi, a reîntoarce, a repune, a repovesti, a se recăsători, a reașeza, redresare, revenire</i>

4.1.2.1. Prefixe și false prefixe internaționale

♥ Préfixes et faux préfixes internationaux ♣ *International prefixes and false prefixes*

<i>a- / an-</i>	<i>acefal, a fon, aton, avitaminoză, analfabet, anorganic</i>
<i>aero-</i>	<i>aerogară, aeromodel, aeropurtat, aerosol</i>
<i>ante-</i>	<i>antebraț, antevorbitor, antepenultim, a antedata</i>
<i>anti-</i>	<i>anticonstituțional, anti epidemic, antiderapant</i>
<i>arhi-</i>	<i>arhiplin, arhicunoscut, arhiaglomerat</i>
<i>auto-</i>	<i>a autoadministra, autobiografie, autobuz</i>
<i>bi-</i>	<i>bioxid, bisilabic, bilunar</i>
<i>bio-</i>	<i>biologie, biochimie, biopsie, biosferă</i>
<i>cîrcum-</i>	<i>cîrcumferință, cîrcumstanță, cîrcumvoluție</i>
<i>co-/con-/com-</i>	<i>coasociat, coautor, a coexista, a cointeresa, a colabora, a conduce, concetățean, confrate, a compătimi</i>
<i>contra-</i>	<i>contracandidat, contradicție, contrapagină, contraargument</i>
<i>ex-</i>	<i>excentric, a exmatricula, a expatria, ex-ministru</i>
<i>extra-</i>	<i>extracelular, extrașcolar, extraordinar</i>
<i>geo-</i>	<i>geometrie, geosferă, geologie, geografie</i>
<i>hemo-</i>	<i>hemogramă, hemostatic, hemoglobină</i>
<i>hidro-</i>	<i>hidrocentrală, hidrodinamică, hidrofîl</i>
<i>hiper-</i>	<i>hipertrofie, hiperurbanism, hipersensibil</i>
<i>hipo-</i>	<i>hipoacuzie, hipoaciditate, hipotensiune</i>
<i>hipo-</i>	<i>hipodrom, hipotracțiune</i>
<i>înter-</i>	<i>înteracțiune, întercostal, interplanetar, interstatal, interjudețean</i>
<i>înter-</i>	<i>înteraglandular, intravenos, intramuscular, intracarpatic</i>
<i>îzo-</i>	<i>izobar, izomorf, izomorfism, izoglosă</i>
<i>macro-</i>	<i>macrobiotică, macrocosm, macromoleculă</i>
<i>micro-</i>	<i>microanaliză, microbiologie, microclimă</i>
<i>mono-</i>	<i>monobazic, monocrom, monocultură, monogam</i>
<i>non-</i>	<i>nonsens, nonvaloare, nonviolență</i>
<i>orto-</i>	<i>ortografie, ortoped, ortoepie, ortotrop</i>
<i>poli-</i>	<i>policrom, poliartrită, poligamie, polimorf</i>
<i>post-</i>	<i>postbelic, postmeridian, postoperatoriu, postverbal</i>
<i>pre-</i>	<i>precapitalist, prenatal, prefabricat, prețiu</i>
<i>pseudo-</i>	<i>pseudopod, pseudoștiință, pseudonim</i>
<i>sub-</i>	<i>a subalimenta, a subaprecia, subcarpatic, subchiriaș</i>
<i>supra-</i>	<i>supraalimentare, supracopertă, a supraordona</i>
<i>tele-</i>	<i>televiziune, telescop, telereglaj</i>

<i>tri-</i>	<i>tri</i> ftong, <i>tr</i> iciclic, <i>tri</i> partit, <i>tri</i> dimensional
<i>ultra-</i>	<i>ultra</i> sunet, <i>ultra</i> scurt, <i>ultra</i> violet, <i>ultra</i> culoscut
<i>zoo-</i>	<i>zoo</i> logie, <i>zoo</i> chimie, <i>zoo</i> morf, <i>zoo</i> tehnice

4.2. Prin compunere ♥ Par composition ♣ Composition

4.2.1. Cuvinte nesudate ♥ mots non soudés ♣ hyphenated words

bloc-turn, pușcă-mitralieră, zi-muncă, câine-lup, redactor-șef
floarea-soarelui, gura-leului, coada-șoricelului, traista-ciobanului
gură-cască, vorbă-lungă, coate-goale, rea-voință, Făt-Frumos, prim-ministru, triplu-salt
democrat-popular, democrat-creștin, social-politic, franco-român, româno-englez, anglo-francez,
socio-cultural, una-alta
floare-de-colț, șarpe-cu-clopoței, sare-de-lămâie, viță-de-vie, sfeclă-de-zahăr
nu-mă-uita, du-te-vino, lasă-mă-să-te-las, papă-lapte, zgârie-brânză, Sfârmă-Piatră, dus-întors, (nu)
cine-știe-ce

4.2.2. cuvinte sudate ♥ mots soudés ♣ non-hyphenated words

pomicultură, viticultură, aerotermă, aeroterapie
binefăcător, bunăvoință, bunăstare, binevenit, atotputernic, atoteștiutor, douăzeci, treizeci,
undelemn, doisprezece, paisprezece, subdirector, subcomisar
oricine, orice, oricare, cineva, ceva, cândva, undeva, fiecare

4.3. Prin abreviere ♥ Par abréviation ♣ Abbreviation

S.N.C.F.R. (Societatea Națională a Căilor Ferate Române), A.D.A.S. (Agenția de Asigurări Sociale), P.N.L. (Partidul Național Liberal), P.S.D. (Partidul Social Democrat), O.N.U. (Organizația Națiunilor Unite), C.S.I. (Comunitatea Statelor Independente), TAROM (Transporturile Aeriene Române).

G

GRAMATICĂ ♥ GRAMMAIRE ♣ GRAMMAR

1. SUBSTANTIVUL ♥ LE NOM ♣ THE NOUN

Este o parte de vorbire flexibilă după gen, număr și caz. ♥ Est une partie du discours variables en genre, nombre et cas. ♣ *Is a part of speech which changes according to gender, number and case.*
m student, f studentă, n autobus

Locuțiuni substantivale ♥ Locutions substantivales ♣ Noun phrases

aducere-aminte = amintire

dare de seamă = raport

1.1. GENUL ♥ LE GENRE ♣ GENDER

Gen natural ♥ Genre naturel ♣ *Natural gender*

m *bărbat, băiat, frate, soldat, cocoș, lup, câine, bou*

f *femeie, fată, soră, găină, lupoaică, cățea, vacă*

Gen gramatical ♥ Genre grammatical ♣ *Grammatical gender*

m

•lunile anului ♥ les mois de l'année ♣ *the months of the year:*

ianuarie, februarie, martie, aprilie, mai, iunie, iulie, august, septembrie, octombrie, noiembrie, decembrie Ex.: *Ne-am văzut într-un septembrie.*

•cifre, litere, note muzicale ♥ chiffres, lettres, notes musicales ♣ *figures, letters musical notes*

unu, doi, trei,... un A, un B, un C,... un do, un re, un mi,... Ex.: *Dă-mi un la!*

•nume de arbori ♥ noms d'arbres ♣ *names of trees*

măr, păr, nuc, prun, cais, cireș, piersic, brad, stejar, fag, plop Ex.: *În grădină avem un măr.*

f

•anotimpurile ♥ les saisons ♣ *the seasons: primăvară, vară, toamnă, iarnă* Ex.: *Am avut o vară lungă.*

•zilele săptămânii ♥ les jours de la semaine ♣ *the days of the week:*

luni, marți, miercuri, joi, vineri, sâmbătă, duminică Ex.: *Ziua mea cade într-o joi.*

•părțile zilei ♥ les moments de la journée ♣ *moments of the day:*

dimineață, amiază, după-amiază, după-masă, seară, noapte, zi Ex.: *E o dimineață pierdută.*

•nume de fructe ♥ noms de fruits ♣ *names of fruits:*

pară, nucă, caisă, cireasă, căpșună, portocală, banană Ex.: *Dă-mi, te rog, o piersică.*

•substantive provenite din infinitive lungi ♥ noms provenant d'infinitifs + re ♣ *nouns deriving from infinitives + re:*

așteptare, mâncare, plecare, plăcere, durere, putere, deschidere, închidere, ieșire, coborâre

Ex.: *Ne vedem la ora 5 în sala de așteptare.*

n

•nume de lucruri (obiecte) ♥ noms d'objets ♣ *names of objects:*

caiet, dulap, ecran, hotel, camion, radio, teatru Ex.: *Am stat la un hotel de trei stele.*

•substantive provenite din supin ♥ noms provenant de verbes au "supin" ♣ *nouns coming from verbs in the 'supine':*

coafat, tuns, ras, reparat, spălat, fumat, cules, vopsit, plâns, râs Ex.: *Fumatul interzis!*

•simțurile ♥ les sens ♣ *senses: auz, văz, miros, gust, pipăit* Ex.: *Fetița mea are un bun auz muzical.*

•culorile ♥ les couleurs ♣ *colours:*

alb, negru, albastru, galben, roșu, verde, maro, mov, gri Ex.: *E un gri foarte deschis.*

Formal, neutrul este masculin la singular și feminin la plural.

♥ Du point de vue de la forme, le neutre est masculin au singulier et féminin au pluriel.

♣ *In form, the neutre is masculine in the singular and feminine in the plural.*

sg		pl	
m		f	
<i>un băiat</i>	<i>doi băieți</i>	<i>o fată</i>	<i>două fete</i>
<i>un frate</i>	<i>doi frați</i>	<i>o soră</i>	<i>două surori</i>
n			
<i>un oraș</i>			<i>două orașe</i>
<i>un taxi</i>			<i>două taxiuri</i>

Terminații după genuri ♥ Terminaisons d'après les genres ♣ *Endings according to gender*

1.1.1. La singular, substantivele **masculine și neutre** au terminațiile următoare : ♥ Au singulier, les noms masculins et neutres ont les terminaisons suivantes: ♣ *Masculine and neutre nouns have the following endings in the singular:*

cons.

	m	<i>bărbat, profesor, medic, lup, moș, șef, biolog, pom, american, urs, elev, linx, mânăz, soț</i>
	n	<i>aparat, televizor, bec, dulap, coș, chef, prolog, drum, creion, curs, pix, cub, băț</i>
-u	m	<i>socru, ministru, membru, maestru, arbitru, monstru, tigru, codru, cedru, metru, litru</i>
	n	<i>teatru, registru, timbru, semestru, membru, exemplu, centru, filtru, lucru, cifru, timbru</i>
-eu	m	<i>leu, zeu, dumnezeu, zmeu, jocheu, crustaceu, cimpanzeu</i>
	n	<i>muzeu, liceu, eseu, ghișeu, portmoneu, procedeu, nucleu, clișeu, careu, zmeu, curcubeu</i>
-ău	m	<i>flăcău, dulău, călău, șalău</i>
	n	<i>ferăstrău, rău, tămbălău</i>
-ou	m	<i>bou, erou</i>
	n	<i>ou, tablou, panou, metrou, birou, stilou, sacou, tricou, ecou, cadou</i>
-iu	m	<i>fiu, camionagiū, geamgiū, barcagiū, gagiū, vizitiū</i>
	n	<i>interviū, pustiu, pariū, șasiū, sicriū, chipiū</i>
-iu	n	<i>exercițiū, spațiū, teritoriū, fluyiu, premiu, salariu, serviciu, concediu, municipiu</i>
-e	m	<i>frate, părinte, ginere, mire, rege, președinte, oaspete, câine, iepure, pește, munte, dinte</i>
	n	<i>nume, prenume, renume, spate, pânțece, clește, foarfece, lapte</i>
-i	m	<i>ochi, unchi, genunchi, rinichi, mușchi, arici, licurici, măscărici</i>
	n	<i>ochi, unghi, triunghi, junghi, trunchi, meci, ghiveci, brici, bici</i>
-ai/-ei/-îi/-oi/-ui	m	<i>mai, crai, cobai, scai, ardei, tei, holtei, lămâi, usturoi, pisei, pițigoai, puși, pistrui, gutui</i>
	n	<i>pai, tramvai, strai, guturai, mușegai, ceai, obicei, ulei, bordei, temeii, călcăi, război, cui</i>

! Numai masculine ♥ Masculins seulement ♣ *Masculine only*

-ă m *tată, popă, papă, pașă, bulibașă*

! Numai neutre ♥ Neutres seulement ♣ *Neutre only*

-o *radio, video, zero*

-i *taxi, schi, penalti, derbi, harachiri*

Rezumat ♥ Résumé ♣ *Let's sum up*

Majoritatea substantivelor m și n se termină în consoană. Cele mai multe neutre sunt inanimate. Singurele animate neutre sunt: ♥ La majorité des noms m et n sont terminés en consonne. La plupart des neutres sont inanimés. Les seules animés neutres sont: ♣ *Most m and n nouns end in consonant. Most neutre nouns are inanimate. The only neutre animate nouns are: animal, mamifer, macrou, personaj, planton și câteva nume științifice de animale terminate în: ♥ et quelques noms scientifiques aux finales: ♣ and some scientific animal names ending in: -pod (gasteropod), -aceu (crustaceu) și -pter (lepidopter).*

Nu toate inanimatele sunt neutre. Neutrele se recunosc după terminații ca: ♥ Pas tous les inanimés sont neutres.

On les reconnaît à des terminaisons telles: ♣ *Not all inanimate nouns are neutre. They are recognized after endings like:*

-(m)ent *departament, instrument, accent, curent, moment, talent*

-(m)ânt *cuvânt, pământ, mormânt, așezământ, zăcământ*

-et/ăt *capăt, lacăt, strigăt, sunet, urlet, trăsnet, foșnet, bocet*

-aj *bagaj, ambalaj, personaj, avantaj, reportaj, pavaj*

Mai sunt în general neutre monosilabilele în consoană: ♥ Sont encore neutres les monosyllabes terminés par consonne: ♣ *Monosyllabic nouns ending in consonant are generally also neutre:*

arc, bal, cer, dar, foc, gât, lac, loc, cap, nas, pat, pix, zid, zar, cioc, bot, ceas, coc, bloc, fir, val

1.1.2. Sunt **feminine** substantivele terminate în : ♥ Sont féminins les noms terminés par: ♣ *Feminine nouns end in:*

-ă *doamnă, albină, veveriță, buză, vază, problemă, telegramă, dilemă, fată, masă, față, geană, mașină, fabrică, ușă, muncă, greșeală, stradă, gară, pisică, gură, limbă, mână, treabă, ceartă, brânză*

- e voce, pace, carte, frunte, minte, minge, pâine, vulpe, pădure, pasăre, lume, mare, scrisoare, sărbătoare, floare, culoare, eroare, răcoare, paloare, sare, carne, vreme, cale, vale, piele
- toare** directoare, învățătoare, muncitoare, dansatoare, autoare, vrăjitoare, ghicitoare
- oare** onoare, favoare
- are** plecare, sculare, culcare, așteptare, mâncare
- ere** durere, plăcere, vedere, cădere, avere, scriere, plângere
- ire** privire, citire, întâlnire, venire, sosire, uimire, iubire, fericire
- âre** hotărâre, coborâre
- iune** națiune, uniune, misiune, rugăciune, pensiune, comuniune
- tate** universitate, facultate, bunătate, răutate, greutate, dificultate, cantitate, calitate
- ie** [ie] femeie, cheie, foaie, oaie, ploaie, baie, statuie, tigăie, lămâie, voie
- ie** [ie] doctorie, prostie, veselie, bucurie, pălărie, farfurie, soție, economie, farmacie, librărie
- ie** [ie] familie, istorie, glorie, memorie, specie, mizerie, rochie, unghie, vrăbie, bacterie
- ee** idee, alee, orhidee, epopee, odisee, onomatopee, trahee, diaree, logoree, marea
- a** pijama, basma, sarma, sofa, para, șa, macara, mahala, trufanda, manta
- ea/-ia** cafea, stea, măsea, chiftea, perdea, canapea, saltea, dușumea, șosea, vopsea, lălea, boia
- i** zi, luni, marți, miercuri, joi, vineri.

Rezumat ♥ Résumé ♣ Let's sum up

Toate femininele se termină în vocale, **ă** fiind vocala specifică. ♥ Tous les noms féminins ont une finale vocalique. La voyelle spécifique est **ă**. ♣ All feminine nouns end in the specific vowels; -ă is typical.

1.1.3. Substantive perechi: masculin - feminin

♥ Noms-couples:

masculin - féminin

♣ Pair nouns:

masculine - feminine

Cele mai multe substantive care denumesc ființe se constituie în perechi: unul masculin și celălalt feminin:

♥ La plupart des noms désignant des êtres se constituent en couples: l'un est le masculin, l'autre le féminin:

♣ Most nouns naming beings make up masculine and feminine pairs:

un student - o studentă

un doctor - o doctoriță

un lup - o lupoaică

un nepot - o nepoată

un profesor - o profesoară

un muncitor - o muncitoare

un italian - o italiancă

un bucureștean - o bucureșteancă

un grec - o grecoaică

un prinț - o prințesă

un bucătar - o bucătăreasă

Feminin > masculin ♥ Féminin > masculin ♣ Feminine > masculine

Unele masculine provin de la feminine cu ajutorul terminațiilor: ♥ Certains masculins proviennent de féminins à l'aide des terminaisons: ♣ Certain masculine nouns derive from feminine ones by means of the endings:

-an: o curcă > un curcan

-oi: o vulpe > un vulpoi

Perechi cu forme diferite la m și f:

♥ Couples ayant des formes distinctes au m et au f: ♣ Pairs with different m and f forms:

un bărbat

o femeie

un cocoș

o găină

un băiat

o fată

un motan

o pisică

un unchi

o mătușă

un cerb

o căprioară

1.2. NUMĂRUL ♥ LE NOMBRE ♣ NUMBER

Formarea pluralului ♥ La formation du pluriel ♣ How to form the plural

1.2.1. Substantive masculine ♥ Noms masculins ♣ Masculine nouns

Substantivele masculine formează pluralul cu terminația **-i** care se adaugă singularului sau care înlocuiește de obicei o terminație vocalică de la singular.

♥ Les noms masculins forment le pluriel avec la terminaison **-i** qui s'ajoute à la forme du singulier ou qui se substitue généralement à une terminaison vocalique du singulier.

♣ Masculine nouns form the plural by means of the ending **-i** which is added to the singular form, or which usually replaces a vowel ending of the singular.

-i se adaugă la consoana finală de la sg ♥ s'ajoute à la consonne finale du sg ♣ is added to the final consonant of the sg
un profesor, doi profesori; un general, doi generali; un șef, doi șefi; un pom, doi pomi

Obs.

-i final modifică scrierea sau pronunțarea consoanei/vocalei precedente.

♥ Le *-i final* modifie l'écriture ou la prononciation de la consonne/voyelle précédente.

♣ *The final -i changes the spelling and pronunciation of the preceding cons./vowel:*

<i>un papuc</i>	<i>doi papuci</i>	c/ci
<i>un coleg</i>	<i>doi colegi</i>	g/gi
<i>un ghid</i>	<i>doi ghizi</i>	d/zi
<i>un pas</i>	<i>doi pași</i>	s/și
<i>un student</i>	<i>doi studenți</i>	t/ți
<i>un artist</i>	<i>doi artiști</i>	st/ști
<i>un mânz</i>	<i>doi mânji</i>	z/ji
<i>un italian</i>	<i>doi italieni</i>	ian/ieni

-i final înlocuiește vocala finală de la singular: ♥ Le *-i final* remplace la voyelle finale du sg:

♣ *The final -i replaces the final vowel of the sg (-u , -e, -ă):*

un metru, doi metri; un frate, doi frați; un munte, doi munți; un tată, doi tați;

-i final înlocuiește consoana *-l* în cuvintele:

♥ Le *-i final* remplace la consonne *-l* dans les mots suivants: ♣ *The final -i replaces the cons. -l in the following words:*

un copil, doi copii; un cățel, doi căței; un cal, doi cai; un miel, doi miei

Substantivele masculine terminate în *-i* rămân neschimbate.

♥ Les noms masculins terminés par *-i* restent invariables. ♣ *Masc. nouns ending in -i remain unchanged.*

un ochi, doi ochi; un mușchi, doi mușchi; un arici, doi arici; un pui, doi pui; un ardei, doi ardei

! Masculin neregulat: ♥ Masculin irrégulier: ♣ *Irregular masculine:* **om /oameni**

1.2.2. Substantive feminine ♥ Noms féminins ♣ *Feminine nouns*

Substantivele feminine formează pluralul cu terminațiile *-e* sau *-i*, care înlocuiesc terminația de singular. Nu există o regulă precisă care să arate care substantive formează pluralul cu *-e* și care cu *-i*. ♥ Les substantifs féminins forment leur pluriel en *-e* ou *-i*, terminaisons remplaçant celles du singulier. Il n'y a pas de règle précise pour le choix de ces terminaisons. ♣ *Feminine nouns form the plural by means of the endings -e or -i, which replace the singular endings. There is no precise rule to show which nouns form the plural in -e and which in -i.*

-e înlocuiește pe **-ă** **-e** remplace **-ă** **-e** replaces **-ă**

o doamnă, două doamne; o doctoriță, două doctorițe; o profesoară, două profesoare; o casă, două case

Obs.

Atenție la alternanțele fonetice datorate lui *-e final*! ♥ Attention aux alternances phonétiques entraînées par *-e final*! ♣ *Mind the phonetic changes due to final -e!*

a-ă	e-e	-că	-ce	-gă	-ge
<i>o fată</i>	<i>două fete</i>	<i>o româncă</i>	<i>două românce</i>	<i>o colegă</i>	<i>două colege</i>
<i>o față</i>	<i>două fețe</i>	<i>o clujeancă</i>	<i>două clujence</i>		
<i>o masă</i>	<i>două mese</i>	<i>o italiancă</i>	<i>două italience</i>		
-ea-ă	-e-e	-scă	-ște		
<i>o fereastră</i>	<i>două ferestre</i>	<i>o broască</i>	<i>două broaște</i>		
<i>o cireașă</i>	<i>două cireșe</i>	<i>o muscă</i>	<i>două muște</i>		

-i înlocuiește pe **-ă** **-i** remplace **-ă** **-i** replaces **-ă**

o mașină, două mașini; o ușă, două uși; o grădină, două grădini; o gură, două guri

Obs. Atenție la alternanțele fonetice datorate lui *-i final*! ♥ Attention aux alternances phonétiques dues au *-i final*! ♣ *Mind the phonetic changes due to final -i:*

-a-ă	-ă-i			
<i>o gară</i>	<i>două gări</i>	<i>o bunică</i>	<i>două bunici</i>	c/ci
<i>o sală</i>	<i>două săli</i>	<i>o pungă</i>	<i>două pungi</i>	g/gi
<i>o cămașă</i>	<i>două cămăși</i>	<i>o amendă</i>	<i>două amenzi</i>	d/zi
<i>o țigară</i>	<i>două țigări</i>	<i>o nuntă</i>	<i>două nunți</i>	t/ți

-a-ă o vară o iarnă	-e-i două veri două ierni	-ea-ă o seară o greșeală	-e-i două seri două greșeli	-oa-ă o școală o boală	-o-i două școli două boli
----------------------------------	--	---------------------------------------	--	-------------------------------------	--

Alternanțe complexe ♥ Alternances complexes ♣ Complex changes

o stradă	două străzi	o poartă	două porți
o hartă	două hărți	o mască	două măști
o gardă	două gărzi	o coadă	două cozi
o bandă	două benzi	o găleată	două găleți

-i înlocuiește pe -e -i remplace -e -i replaces -e

o voce, două voci; o lume, două lumi; o pâine, două pâini; o familie, două familii;
o specie, două specii; o rochie, două rochii; o idee, două idei; o alee, două alei
! invar.: orhidee, maree, galinacee

-i înlocuiește pe -le -i remplace -le -i replaces -le

o cale, două căi; o vale, două văi

-i după căderea lui -e -i après la chute de -e -i after dropping -e

o femeie	două femei	Cu alternanțe:
o cheie	două chei	♥ Avec alternances: ♣ With changes:
o statuie	două statui	ploaie/ploi baie/băi
o lămâie	două lămâi	foaie/foi bătaie/bătăi

-le se adaugă lui -a -le s'ajoute à -a -le is added to -a

o pijama, două pijamale; o sarma, două sarmale;

-le se adaugă lui -i -le s'ajoute à -i -le is added to -i

o zi două zile

Obs. Zilele săptămânii sunt invariabile la plural.

♥ Les jours de la semaine sont invariables au pluriel.

♣ Days of the week remain unchanged in the plural.

-uri înlocuiește pe **-ă** sau **-e**, producând alternanțe fonetice. ♥ remplace **-ă** ou **-e**, produisant des alternances phonétiques. ♣ replaces **-ă** or **-e**, causing phonetic changes.

treabă	treburi	Obs.
mâncare	mâncăruri	-uri indică la f mai ales "feluri de"...
brânză	brânzeturi	♥ indique au f surtout "des sortes de"...
sare	săruri	♣ in f mainly shows 'kinds of'...
carne	cărnuri	
favoare	favoruri	
vreme	vremuri	

Feminine neregulate la plural: ♥ Féminins irréguliers au pluriel: ♣ Plural of irregular feminine nouns:

o soră	două surori
o noră	două nurori
o mână	două mâini

1.2.3. Substantive neutre ♥ Substantifs neutres ♣ Neutre nouns

Neutrele fac pluralul în: ♥ Les neutres prennent au pluriel: ♣ Neutre nouns form the plural in:
-e, -uri, -i

-e se adaugă la consoană sau la **-i final**.
♥ s'ajoute à la consonne ou au **-i final**. ♣ is added to the cons. or to the final **-i**.
un oraș, două orașe; un caiet, două caiete; un frigider, două frigidere; un tramvai, două tramvaie
un cui, două cuie

Cu alternanțe fonetice: ♥ Avec alternances phonétiques: ♣ With phonetic changes:
telefon – telefoane; motor – motoare; război – războaie

-e înlocuiește pe **-u** **-e** remplace **-u** **-e** replaces **-u**

*un membru, două membre; un muzeu, două muzee; un teatru, două teatre;
 un liceu, două licee; un timbru, două timbre; un ghișeu, două ghișee*

-e invar.

un nume, două nume; un pronume, două pronume; un prenume, două prenume

-uri se adaugă la terminațiile: **cons., -o/-u/-i.**

♥ s'ajoute aux finales **cons., -o/-u/-i.** ♣ is added to **consonant, or to final -o/-u/-i**

*un pix, două pixuri; un pat, două paturi; un lac, două lacuri; un loc, două locuri; un zero, două zerouri;
 un radio, două radiouri; un cadou, două cadouri; un lucru, două lucruri; un interviu, două interviuri;
 un eseu, două eseuri; un taxi, două taxiuri*

Obs.: Unele neutre au două forme de pl:

♥ Certains noms neutres ont deux formes de pl: ♣ Certain neutre nouns have two pl. forms: **-e /-uri**
un chibrit, două chibrite / chibrituri; un vis, două vise / visuri

-i înlocuiește pe **-u** din terminația **-iu** ♥ remplace le **-u** dans la terminaison **-iu** ♣ replaces the **-i** in the ending **-iu**

un exercițiu, două exerciții; un spațiu, două spații

Neutre neregulate ♥ Substantifs neutres irréguliers ♣ Irregular neutre nouns

<i>un ou</i>	<i>două ouă</i>
<i>un cap</i>	<i>două capete</i>

1.3. CAZUL ♥ LE CAS ♣ CASE

Româna are 5 cazuri: ♥ Il y a 5 cas en roumain: ♣ There are 5 cases in Romanian:

nominativ N., **genitiv** G., **dativ** D., **acuzativ** A., **vocativ** V.

Din punct de vedere formal, substantivul nearticulat rămâne neschimbat, dar însoțit de articol își schimbă forma.

♥ Du point de vue de la forme, le substantif sans article reste invariable. La flexion ne concerne que l'article qui l'accompagne. ♣ From the point of view of form, nouns which take no article remain unchanged; they only change form when they are used with definite article.

Substantivele primesc articol nehotărât antepus:

m./n. sg **UN** f. sg **O** pl **NIȘTE**

♥ Les substantifs prennent un article indéfini antéposé:

♣ Indefinite articles always precede nouns:

sau articol hotărât postpus aglutinat:

m. /n. sg **-(U)L, LE** f. sg **-A**

♥ ou un article défini postposé, «collé» au nom:

m. pl **-I** f. /n. pl **-LE**

♣ while definite ones are attached at the end of nouns:

Ex.:

sg

	domn		doamnă	
	<i>UN domn</i>	<i>domnUL</i>	<i>O doamnă</i>	<i>doamnA</i>
N.	<i>UN domn</i>	<i>domnUL</i>	<i>O doamnă</i>	<i>doamnA</i>
G.	<i>UNUI domn</i>	<i>domnULUI</i>	<i>UNEI doamne</i>	<i>doamnEI</i>
D.	<i>UNUI domn</i>	<i>domnULUI</i>	<i>UNEI doamne</i>	<i>doamnEI</i>
A.	<i>UN domn</i>	<i>domnUL</i>	<i>O doamnă</i>	<i>doamnA</i>
V.		<i>domnULE!</i>		<i>doamnă!</i>

pl

	domni		doamne	
	<i>NIȘTE domni</i>	<i>domniI</i>	<i>NIȘTE doamne</i>	<i>doamneLE</i>
N.	<i>NIȘTE domni</i>	<i>domniI</i>	<i>NIȘTE doamne</i>	<i>doamneLE</i>
G.	<i>UNOR domni</i>	<i>domniLOR</i>	<i>UNOR doamne</i>	<i>doamneLOR</i>
D.	<i>UNOR domni</i>	<i>domniLOR</i>	<i>UNOR doamne</i>	<i>doamneLOR</i>
A.	<i>NIȘTE domni</i>	<i>domniI</i>	<i>NIȘTE doamne</i>	<i>doamneLE</i>
V.		<i>domniLOR!</i>		<i>doamneLOR!</i>

Obs.

1° N. = A., G. = D.

2° Se observă din tabele că substantivul propriu-zis rămâne invariabil. Exc.: **G./D. f.sg** se formează **de la forma de pl + -i**. Forme speciale de N., G., D., A., V. au numai articolele. ♥ On remarque dans les tableaux ci-dessus que le nom proprement dit reste invariable. Seul le G./D. f.sg prendra le pl pour y ajouter **-i**. Autrement, ce ne sont que les articles qui changent avec le cas. ♣ *As the tables show, nouns proper remain unchanged. Only the G./D. f.sg are formed from the plural form + -i. Otherwise, it is articles that take N., G., D., A., V. forms.*

3° **La sg, neutrele** au forme **identice cu m, iar la pl cu f** ♥ Les neutres ont des formes **identiques au sg avec le m, et au pl avec le f** ♣ *Singular neutre nouns are identical in form with m ones, while pl neutre nouns with f ones.*

Fiecare caz are o altă funcție și răspunde la întrebări specifice. ♥ Chaque cas correspond à des fonctions syntaxiques distinctes et "répond" à des questions spécifiques. ♣ *Each case has another function and answers specific questions.*

N. **Domnul Andrei Munteanu** e director. (Cine este director?)

G. **Telefonul domnului** Munteanu are numărul 0722 123 456. (Al cui?)

D. **Secretara** telefonează **domnului** director. (Cui?)

A. **Cineva** îl așteaptă **pe domnul** director. (Pe cine?)

V. **-Vă caută** cineva, **domnule** director! (**Domnule** director, vă caută cineva!)

4° Numeroase cuvinte în cazul vocativ **nu au o formă specială**. Se folosesc: ♥ Nombre de mots au V. n'ont pas de forme distincte. On utilise alors: ♣ *Many words have no special form in the vocative, therefore we use:*

a) **forma de N./A.** pentru substantivele f la sg neart. (și m. **tată**), și pentru substantivele proprii nume de persoană: ♥ la forme de N./A. pour les subst. f au sg sans article, ainsi que pour les noms propres de personnes: ♣ *the N./A. form for sg f nouns which take no article, and for proper nouns naming persons:*

Mamă, mi-e foame! **Tată**, te rog să mă ierți! **Poftiți, doamnă!** **Radu**, dă-mi dicționarul, te rog!
Deschide ușa, Maria!

b) **forma de G./D.** (cu articolul hotărât **-lor**), pentru substantivele (adj. substantivizate) pl: ♥ la forme de G./D. (avec l'article défini **-lor**) pour les noms au pl: ♣ *the G./D. form (with def. art. -lor), for plural nouns*

Fetelor! Băieților! Studenților! Doamnelor, domnișoarelor și domnilor!

Pentru unele substantive m la pl, e posibilă și forma de N./A. **fără articol**: ♥ Une forme de N./A. sans article est également possible pour certains noms m au pl: ♣ *For certain m.pl nouns, the N./A. form without article is also possible: Băieți / Copii, să începem!*

5° **Forme speciale** ♥ Formes spéciales ♣ *Special forms:*

-o* pentru unele cuvinte f.sg: ♥ pour certains mots f. sg: ♣ *for certain f.sg nouns: vecino! bunico! Fetișo! Mario!*; obligatoriu la adjectivele substantivizate. ♥ obligatoire aux adj. substantivés. ♣ *compulsory for adj. converted into nouns: frumoso! urâto! iubito!*

-ă/-e : la unele subst. f.: ♥ Pour certains noms f.: ♣ *For certain f. nouns: Ana! Ană! Maria: Marie!*

-e pentru m.sg (se adaugă la forma articulată sau nearticulată): ♥ pour m.sg (qui s'ajoute à un nom ayant pris ou non l'article): ♣ *is added to m.sg nouns with or without article: copile!, băiete!, vecine!, amice!, prietene! Stefane!, Ioane!, domnule!, bunicule!, băiatule!, fiule!, omule!, frumosule!, urâtule!, prostule!, Radule!*

Cuvintele terminate în **-e** nu se modifică.

Ex.: **frate! Vasile!**

♥ Les noms terminés par **-e** ne changent pas. ♣ *The ones ending in -e do not change.*

6° Pentru o adresare politicoasă, cuvintele care arată funcția, profesiunea sau numele persoanei vor fi introduse de **domnule, doamnă**, sau **domnișoară**: ♥ Pour s'adresser poliment à quelqu'un, des mots comme **domnule, doamnă, domnișoară** introduiront la fonction, la profession ou le nom de la personne: ♣ *For polite address, words showing functions, jobs or names of persons are preceded by domnule, doamnă, domnișoară:*

Domnule avocat (profesor, decan, Popescu)! **Doamnă** profesoară (doctor, secretară, Ionescu,)

Domnișoară doctor (Maria, Ionescu, Popescu)!

7° Substantivele în cazul vocativ însoțite de adjective se folosesc: ♥ Les substantifs au V. accompagnés d'adjectifs utilisent: ♣ *Nouns in the V. accompanied by adjectives take:*

• la m.sg cu forma de V. ♥ au m.sg, la forme de V. ♣ *m.sg vocative form:*

Stimate **domnule decan, (profesor, doctor, Ionescu)**

• la f.sg și în toate cazurile de plural, cu forme nearticulate de N./A.: ♥ au f.sg et au pl, les formes sans article de N./A. ♣ *N./A. form without article for f.sg and all pl forms:*

Bună ziua, stimată doamnă profesoară! oameni buni! dragi elevi! dragă verișoară! *

***dragă** se folosește și când te adresezi unui bărbat. Subst. comun va avea forma de V.:

♥ s'utilizează și pentru a adresa un om. Le nom commun prendra la forme de V.

♣ *is also used when you address to a man. Common nouns take V. form:*

Dragă prietene! Dragă Mihai! Dragă mamă!

8° Adjectivele posesive impun folosirea articolului hotărât. Ex.: **Dragul meu (Ion)! Dragii mei (copii) !**

♥ Les adjectifs possessifs imposent l'emploi de l'article défini.

♣ *Possessive adjectives require the use of definite article.*

1.4. SUBSTANTIVE COMPUSE ♥ NOMS COMPOSÉS ♣ COMPOUND NOUNS

Formate din două sau mai multe cuvinte: ♥ Formés de deux ou de plusieurs mots: ♣ *Are made up of two or more words: floarea-soarelui, gura-leului, sare de lămâie, apă tare, nu-mă-uita, bunăstare, subcomisar.*

În declinare, cuvintele sudate se comportă la fel cu cele simple. Celelalte se modifică parțial (de obicei primul termen) sau deloc: ♥ Pendant la déclinaison, les mots soudés ont le même comportement que les mots simples. Les autres mots composés se modifient partiellement (le premier terme en général) ou restent invariables.

♣ *When declined, compound nouns written in one word behave like simple ones. The others usually change the first term, or none: Misiunea subcomisarului nu e ușoară. Cultivarea florii-soarelui e profitabilă.*

1.5. SUBSTANTIVE PROPRII ♥ NOMS PROPRES ♣ PROPER NOUNS

Sunt nume care se dau persoanelor, animalelor, instituțiilor, organizațiilor, locurilor geografice, constelațiilor, planetelor, mărcilor de produse, sărbătorilor etc. ♥ Ce sont des noms qu'on donne aux personnes, animaux, établissements, organisations, lieux géographiques, constellations, plantes, marques de produits, fêtes, etc. ♣ *Are nouns given to persons, animals, institutions, organizations, geographical places, constellations, planets, brands, holidays, etc.*

1.5.1. Numele de persoane: ♥ Les noms des personnes: ♣ *Names of persons:*

•masculine se termină în general în consoană sau în vocale (-a, -e, -i)

♥ masculines se terminent généralement par une consonne: ♣ *masculine usually end in consonants:*

Ion, Dan, Eugen, Sorin, Cornel, Toma, Luca, Mircea, Nicolae, Vasile, Grigore, Andrei, Matei etc.

Diminutive: ♥ Diminutifs: ♣ *Diminutives:*

Ionuț, Ionică, Ionel, Nelu, Neluțu, Dănuț, Costel, Victoraș, Tudorel.

•feminine se termină de obicei în -a: ♥ féminins prennent de règle un -a: ♣ *Names of feminine persons usually end in -a:*

Ana, Maria, Ioana, Elena, Doina, Victoria, Rodica, Daniela, Romana, Crina, Cristina etc.

Diminutive: ♥ Diminutifs: ♣ *Diminutives:*

Anuța, Măriuca, Lenuța, Doinița, Romanița, Cristinuța etc.

Unele feminine, nume sau diminutive, se termină în consoană sau alte vocale decât -a:

♥ Certains noms ou diminutifs féminins se terminent par une cons. ou une autre voyelle que -a:

♣ *Certain feminine names or diminutive names, end in consonant or in other vowels than -a:*

Carmen, Ani, Nuți, Jeni, Eli, Cici, Luci, Lili

1.5.2. Declinarea numelor de persoană:

♥ Déclinaison des noms de personnes: ♣ *Declension of names of persons:*

	m	f		
N.	<i>Ion</i>	<i>Ioana</i>	<i>Rodica</i>	<i>Carmen</i>
G.*	<i>lui Ion</i>	<i>Ioanei</i>	<i>Rodicăi</i>	<i>lui Carmen</i>
D.	<i>lui Ion</i>	<i>Ioanei</i>	<i>Rodicăi</i>	<i>lui Carmen</i>
A.	<i>pe Ion</i>	<i>pe Ioana</i>	<i>pe Rodica</i>	<i>pe Carmen</i>
V.	<i>Ioane!</i>	<i>Ioana!, Ioano!</i>	<i>Rodica!, Rodico!</i>	<i>Carmen!</i>

*± al/a/ai/ale

1.5.3. Genul celorlalte nume proprii depinde de terminație:

♥ Le genre des autres noms propres dépend des terminaisons: ♣ *The gender of other proper names depends on the endings:*

•m. (consoană, -e, -i, -u, o) :

Cluj, Arad, Făgăraș, Olt, Mureș, Maramureș, București, Iași, Mali, Marte, Soare, Carul Mare, Crăciun, Paște, Anul Nou, Sfântul Ion, Ford, Mercedes, Opel, Renault, Volvo etc.

•f. (-a): *Timișoara, Oradea, Alba-Iulia, Baia Mare, Canada, Elveția, Belgia, Londra, Geneva, Budapesta, Viena, Atena, Lisabona, Veneția, Roma, Calea Lactee, Sfânta Maria, Dacia, Lada, Skoda*

Obs.

După formă, unele sunt singulare, altele plurale: ♥ D'après la forme, certains sont du sg, d'autres du pl:

♣ *According to form, some are singular, some are plural:*

sg *Cluj, Mureș, Paris, Marte, Bacău, Volvo*; pl. *Carpați, Apuseni, Alpi, Statele Unite ale Americii*

Primesc articol după gen, dacă articolul nu este inclus: ♥ Si l'article n'est pas inclus dans le nom, le genre de celui-ci est décidé par la forme: ♣ *If the article is not included, they take article according to gender: m. sg Clujul, Aradul, Parisul, Sibiul, Amsterdamul, Marocul, Atlanticul, Bucureștiul,*

m.pl *Carpații, Apusenii, Alpii*
 f.sg *Timișoara, Craiova, Londra, Viena, Budapesta*
 f.pl *Ponoarele, Babele, Izvoarele*

Se declină. În compuse, de obicei se schimbă cuvântul-bază: ♥ Se déclinent. Dans les noms composés, c'est le mot base qui varie généralement: ♣ *Are declined. With compounds, it is generally the basic word that changes: Bucureștiul este capitala României. Apa Mării Negre e foarte sărată. Centrul Brașovului îmi place.*

2. ARTICOLUL ♥ L'ARTICLE ♣ THE ARTICLE

Însoțește substantive (adjective și numerale), indicând gradul de individualizare a acestora: ♥ Accompagne des substantifs, adjectifs et numéraux, en indiquant leur degré d'individualisation: ♣ *Accompanies nouns, adjectives and numerals, indicating their degree of individualization: un om; omul; al meu; al doilea; cel nou.*

Clasificare ♥ Classification ♣ *Classification*

- articol nehotărât ♥ article indéfini ♣ *indefinite article*: **un om**
- articol hotărât ♥ article défini ♣ *definite article*: **omul**
- articol genitival (posesiv) ♥ article génitival-possessif ♣ *possessive article in G.:* **al meu**
- articol adjectival (demonstrativ) ♥ article adjectival-démonstratif ♣ *adjectival-demonstrative article:* **cel nou**

2. 1. ARTICOLUL NEHOTĂRĂT ♥ L'ARTICLE INDEFINI ♣ THE INDEFINITE ARTICLE

Este antepus. Obiectul denumit este necunoscut. Ex.: *A sunat un om la ușă.*

♥ Est antéposé. L'objet dénommé est inconnu. ♣ *Precedes the noun. The object referring to is unknown.*

Are forme distincte după gen, număr și caz. ♥ A des formes distinctes suivant le genre, le nombre et le cas.

♣ *It has distinct forms according to gender, number and case.*

	m./n.sg	f.sg	m./f./n.pl
N./A.	UN	O	NIȘTE
G./D	UNUI	UNEI	UNOR

La singular ♥ Au singulier ♣ *In the singular*

	m	n	f
N./A.	un domn un ministru un ochi un pui un frate un tată un papă	un avion un tramvai un teatru un spațiu un stilou un radio un nume	o doamnă o carte o farfurie o femeie o muncitoare o cafea o zi
G./D.	unui domn unui ministru unui ochi unui pui unui frate unui tată unui papă	unui avion unui tramvai unui teatru unui spațiu unui stilou unui radio unui nume	unei doamne unei cărți unei farfurii unei femei unei muncitoare unei cafele unei zile

La plural ♥ Au pluriel ♣ *In the plural*

	m	n	f
N./A.	niște domni niște miniștri niște ochi niște pui niște frați niște tați niște papi	niște avioane niște tramvaie niște teatre niște spații niște stilouri niște radiouri niște nume	niște doamne niște cărți niște farfurii niște femei niște muncitoare niște cafele niște zile

G./D.	<i>unor domni</i> <i>unor miniștri</i> <i>unor ochi</i> <i>unor pui</i> <i>unor frați</i> <i>unor tați</i> <i>unor păpi</i>	<i>unor avioane</i> <i>unor tramvaie</i> <i>unor teatre</i> <i>unor spații</i> <i>unor stilouri</i> <i>unor radiouri</i> <i>unor nume</i>	<i>unor doamne</i> <i>unor cărți</i> <i>unor farfurii</i> <i>unor femei</i> <i>unor muncitoare</i> <i>unor cafele</i> <i>unor zile</i>
-------	---	---	--

! prepoziție ♥ préposition ♣ preposition + **un/o...**
 în + un > **într-un** Ex.: *Locuiesc într-un oraș mare.*
 în + o > **într-o** *Stăm într-o cameră mică.*
 din + un > **dintr-un** *Sunt originar dintr-un sat de munte.*
 din + o > **dintr-o** *Sunt originar dintr-o localitate mică.*
 prin + un > **printr-un** *Trec printr-un parc.*
 prin + o > **printr-o** *Trec printr-o pădure.*

2.2. ARTICOLUL HOTĂRÂT ♥ L'ARTICLE DÉFINI ♣ THE DEFINITE ARTICLE

Este postpus, făcând corp comun cu substantivul. Obiectul denumit este cunoscut.

♥ Est postposé, s'attachant au nom. L'objet dénommé est connu.

♣ *Always comes after the noun, being attached to it. The object it defines is known.*

Ex.: *Omul care a sunat la ușă a plecat. Femeia care a sunat la ușă a plecat.*

Are forme distincte după gen, număr și caz. ♥ A des formes variables suivant le genre, le nombre et le cas.

♣ *It has distinct forms according to gender, number and case.*

2.1. La singular: ♥ Au singulier: ♣ In the singular:

	m/n	f
N./A.	-L -uL -LE	-A -uA
G./D.	-LUI	pl./sg. + -I
V.	-LE -E	- -O

	m	n	f
N./A.	<i>tatăl*</i> <i>ministrul</i> <i>ochiul</i> <i>puiul</i> <i>fratele</i> <i>popa</i> <i>papa</i> <i>*tata (=tatăl meu)</i>	<i>avionul</i> <i>tramvaiul</i> <i>teatrul</i> <i>spațiul</i> <i>stiloul</i> <i>radioul</i> <i>taxiul</i> <i>numele</i>	<i>doamna</i> <i>cartea</i> <i>femeia</i> <i>cafeaua</i> <i>pijama</i> <i>ziua</i> <i>muncitoarea</i> <i>farfuria</i>
G./D.	<i>tatălui</i> <i>ministrului</i> <i>ochiului</i> <i>puiului</i> <i>fratelui</i> <i>popii</i> <i>papei</i> <i>tatei/tatii (=tatălui meu)</i>	<i>avionului</i> <i>tramvaiului</i> <i>teatrului</i> <i>spațiului</i> <i>stiloului</i> <i>radioului</i> <i>taxiului</i> <i>numelui</i>	<i>doamnei</i> pl.+ -i <i>cărții</i> <i>femeii</i> <i>cafelei</i> <i>pijamalei</i> <i>zilei</i> <i>farfuriei</i> sg.+ -i <i>muncitoarei</i>
V.	<i>tată!</i> <i>codrule!</i> <i>domnule!</i> <i>băiete!</i>	-	<i>doamnă!</i> <i>femeie!</i>

Obs.

1° Articolele hotărâte **-(u)l** și **-le** sunt specifice substantivelor masculine și neutre la singular.

♥ Les articles définis **-(u)l** et **-le** sont spécifiques aux substantifs masculins et neutres au singulier.

♣ *The definite articles -(u)l and -le are specific to masculine and neutre nouns in the singular.*

•-l se adaugă substantivelor terminate în **-ă** sau **-u** :

♥ s'ajoute aux substantifs ayant les finales - **ă** ou **-u** : ♣ *is added to nouns ending in -ă or -u:*

tatăl, ministrul, teatrul

•-ul se adaugă substantivelor terminate în consoană , -i sau -o:

♥ s'ajoute aux substantifs terminés par consonne, -i ou -o : ♣ *is added to nouns ending in consonant, -i or -o:*

domnul, taxiul, radioul

•-le se adaugă substantivelor masculine și neutre terminate la singular în -e: ♥ s'ajoute aux substantifs masculins et neutres ayant la finale -e: ♣ *is added to masculin and neutre nouns ending in the singular in -e:*

fratele, câinele, numele

2° Articolul hotărât **-a** ♥ L'article défini **-a** ♣ *The definite article -a*

•se poate adăuga sau substitui terminației substantivelor feminine la singular: ♥ peut s'ajouter à ou peut remplacer la terminaison des substantifs féminins au singulier: ♣ *can be added or substituted to the ending of feminine nouns in the singular:*

carte – cartea; mamă – mama; farfurie – farfuria

•se leagă prin (u) de terminațiile **-a**, **-ea** și **-i**:

♥ sera lié par l'intermédiaire de (u) aux terminaisons **-a**, **ea** et **-i**: ♣ *is linked by (u) to the endings -a, -ea and -i:*

pijama – pijamaua; cafea – cafeaua; zi – ziua

•La masculinele cu singularul în **-ă** , acesta este substituit de **-a** : ♥ La finale **-ă** des noms masculins au singulier est remplacée par **-a**: ♣ *The ending -ă of the singular masculine nouns, is replaced by -a:*

tată – tata; popă – popa; papă – papa

3° Atenție la articolul hotărât f.sg G./D. **-i** care se adaugă în general pluralului N./A.:

♥ Attention à l'article défini f.sg G./D. **-i** qui s'ajoute généralement au pluriel N./A.:

♣ *Note that the definite article f.sg G./D. -i is generally added to the plural N./A.:*

	gară (sg)	gări (pl)	gării (sg G./D.)
dar uneori și singularului N./A.:	librărie (sg)	-	librăriei (sg G./D.).
♥ mais parfois au singulier N./A.:	farfurie	-	farfuriiei
♣ <i>but sometimes to the singular N./A.:</i>	farmacie	-	farmaciei

2.2.2. La plural: ♥ Au pluriel: ♣ *In the plural:*

	m		f/n	
N./A.	-I	-LE		
G./D.	-LOR			
V.	-LOR			
	m		n	f
N./A.	<i>domnii</i> <i>miniștrii</i> <i>ochii</i> <i>puii</i> <i>frații</i> <i>tații</i> <i>popii</i> <i>papii</i>	<i>avioanele</i> <i>tramvaietele</i> <i>teatrele</i> <i>spațiile</i> <i>stilourile</i> <i>radiourile</i> <i>taxiurile</i> <i>numele</i>	<i>doamnele</i> <i>cărțile</i> <i>femeile</i> <i>cafelele</i> <i>pijamaele</i> <i>zilele</i> <i>muncitoarele</i> <i>farfuriile</i>	
G./D.	<i>domnilor</i> <i>miniștrilor</i> <i>ochilor</i> <i>puilor</i> <i>fraților</i> <i>taților</i> <i>popilor</i> <i>papilor</i>	<i>avioanelor</i> <i>tramvaielor</i> <i>teatrelor</i> <i>spațiilor</i> <i>stilourilor</i> <i>radiurilor</i> <i>taxiurilor</i> <i>numelor</i>	<i>doamnelor</i> <i>cărților</i> <i>femeilor</i> <i>cafelelor</i> <i>pijamaelor</i> <i>zilelor</i> <i>muncitoarelor</i> <i>farfuriilor</i>	
V.	<i>domnilor!</i> <i>frați(lor)!</i>	-	<i>doamnelor!</i>	

Obs.

1° **-le** este mai ales articolul hotărât pentru **toate** substantivele feminine și neutre la plural.

♥ est surtout l'article défini pour **tous** les substantifs féminins et neutres au pluriel.

♣ *is mainly the definite article for all the feminine and neutre nouns in the plural.*

2° Articolul hotărât **-i** specific masculinului plural se adaugă totdeauna terminației **-i** a pluralului, rezultă: **-ii**.

♥ L'article défini **-i** spécifique au masculin singulier s'ajoute toujours à la terminaison **-i** du pluriel, il en résulte **-ii**.

♣ *The definite article -i specific to masculine plural is always added to the plural ending -i, the result is -ii.*
oamenii, prietenii, domnii, băieții, tații

• Când substantivul are un **-i** și de la singular, rezultă **-iii**: ♥ Quand le substantif a déjà un **-i** du singulier, il en résulte **-iii**: ♣ *When the noun already has an -i from the singular, the result is -iii:*

<i>copil</i> (sg)	<i>copii</i> (pl)	<i>copiii</i> (pl. art. hot.)
<i>geamgiu</i>	<i>geamgii</i>	<i>geamgiii</i>

3° Articolul hotărât se adaugă și adjectivelor, când acestea sunt antepuse: ♥ L'article défini s'ajoute aussi aux adjectifs quand ils précèdent le nom: ♣ *The definite article is also added to adjectives, when they precede the noun:* Ex.: *noul director noua directoare noii angajați noile angajate*

2.2.3. FOLOSIREA articolului hotărât și a articolului nehotărât

♥ L'EMPLOI de l'article défini et de l'article indéfini ♣ *THE USE of the definite article and of the indefinite one*

2.2.3.1. Prezența articolului este obligatorie:

♥ **La présence** de l'article est obligatoire: ♣ *The article cannot be omitted:*

• cu substantive comune subiecte (N.) la singular: ♥ avec des noms communs sujets (N.) au singulier:

♣ *with common nouns as subjects (N.) in the singular:*

Pe masă e un măr. Mărul e roșu.

• la plural, subiectul poate fi nearticulat, dacă este nedefinit, neprecizat. ♥ Au pluriel, le sujet peut se passer de tout article s'il est indéfini, inconnu. ♣ *In the plural, the subject can take no article if it is indefinite, unknown:*

Pe masă sunt mere.

• când substantivul este atribut (G.): ♥ quand le substantif est complément du nom (G.): ♣ *when the noun is an attribute (G.):*

culoarea unui măr, culoarea unor mere, culoarea mărului, culoarea merelor

• când substantivul este complement indirect (D.):

♥ quand le substantif est complément d'objet indirect (D.): ♣ *when the noun is an indirect object (D.):*

Telefonez unei doamne. Telefoniez doamnei Popescu.

• când substantivul este complement direct (A.) la singular: ♥ quand le substantif est complément d'objet direct (A.) au singulier: ♣ *when the noun is a direct object (A.) in the singular:*

Ridică receptorul! Așteaptă tonul, apoi introdu o fisă și formează numărul!

• la plural, complementul direct poate fi nearticulat sau articulat: ♥ Au pluriel, le complément d'objet direct peut prendre ou non l'article: ♣ *In the plural, the direct object can take article or not:*

Cere scuze dacă ai greșit! Introdu alte fise și formează din nou! Notează numerele de telefon într-un carnețel!

• prep. cu G./D. + subst. ♥ prép. avec G./D. + subst. ♣ *prep. with G./D.+ subst.*

Avionul zboară deasupra unui oraș. (G.) Avionul zboară deasupra orașelor. (G.)

Datorită părinților, pot studia la universitate. (D.) Grație unei burse, îmi pot continua studiile. (D.)

• prep. cu:

Pleacă cu un prieten. Pleacă cu prietenul ei. (A.)(asoc.)

Scriu cu pixul, cu stiloul nu-mi place. (A.)(instrum.)

• Când substantivul este nume de materie, rămâne de obicei nearticulat: ♥ Quand le substantif exprime une matière, il ne prend pas d'article: ♣ *Nouns denoting matter usually take no article:*

cană cu lapte; călămară cu cerneală; găleată cu apă

• Adjectivele de totalitate sunt urmate de substantiv cu articol hotărât: ♥ Les substantifs précédés d'adjectifs de totalité sont suivis d'articles définis: ♣ *Nouns preceded by adjectives of totality take definite article:*

tot exercițiul, toată mâncarea, întreg orașul, amândoi copiii, toți trei băieții

• Adjectivele calificative antepuse cer articol: ♥ Les adjectifs qualificatifs antéposés demandent un article:

♣ *Qualitative adjectives preceding nouns take article:*

Săracul om a rămas fără casă. O foarte frumoasă fată ne aștepta. Frumoasa fată era ghidul nostru. Un dificil examen se apropie.

Excepție, în exclamații: ♥ Les exclamations en sont exclues: ♣ *Exclamations are exceptions:*

Frumoasă fată! Deștept copil! Dificil examen!

2.2.3.2. Absența articolului este uneori obligatorie:

♥ **L'absence** de l'article est parfois obligatoire: ♣ *No article is compulsory in the following cases:*

• când substantivul este precedat de prepoziție și nu este determinat. ♥ quand le substantif est précédé d'une préposition et n'est pas déterminé. ♣ *when the noun is preceded by preposition and is not defined.*

Cartea este pe masă. Dar: Cartea este pe masa aceea.
 Suntem în sală. Mais: Suntem în sala 10.
 Merg la teatru. But: Mergem la Teatrul Național.

- substantivele nume de materie precedate de **cu** rămân nearticulate: ♥ Les noms désignant des matières et précédés de **cu** ne prennent pas d'article: ♣ *Nouns denoting matter, preceded by **cu**, take no article:*
*cafeaua **cu** lapte, găleată **cu** apă, carne **cu** cartofi, mămăligă **cu** brânză și smântână*
- când substantivul este precedat de un adjectiv nedefinit, numeral sau demonstrativ:
 ♥ quand le substantif est précédé d'un adjectif indéfini, numéral ou démonstratif:
 ♣ *when the noun is preceded by an indefinite or demonstrative adjective, or by a numeral:*
fiecare om, orice persoană, oricare fată, alt băiat, puțin timp, mulți ani, câțiva pomi, doi copii
- cu adjective calificative antepuse, în exclamații: ♥ dans les exclamations, avec des adjectifs qualificatifs antéposés: ♣ *in exclamations, with qualitative adjectives preceding the noun:*
Frumoasă fată! Deștept copil! Difilul examen!

2. 3. ARTICOLUL POSESIV (GENITIVAL)

♥ L'ARTICLE POSSESSIF (GÉNITIVAL) ♣ THE POSSESSIVE ARTICLE (IN THE GENITIVE)

Exprimă posesia, este antepus și are forme distincte după gen și număr. ♥ Exprime la possession. Est antéposé, ayant des formes distinctes suivant le genre et le nombre. ♣ *Shows possession. It precedes the noun, and has distinct forms according to gender and number.*

sg	m/n AL	f A
pl	m AI	f/n ALE

Formează ♥ Il forme ♣ *It helps form*

- genitivul pronumelui *cine*: ♥ le génitif du pronom *cine*: ♣ *the genitive of the pronoun cine*:
al cui? ai cui? a cui? ale cui?
- pronume posesive: ♥ des pronoms possessifs: ♣ *possessive pronouns*:
al meu, ai mei, a mea, ale mele
- numere ordinale: ♥ des numéraux ordinaux: ♣ *ordinal numbers*:
al doilea, a doua
- însoțește uneori substantivul în G.: ♥ Accompagne parfois le nom au G.: ♣ *It sometimes accompanies a genitive noun*:
*Cățelul este **al** vecinului. Cățeii sunt **ai** vecinului. Și pisica e **a** vecinului. Și pisicile sunt **ale** vecinului.*
- Atenție la similitudinea dintre articolul hotărât și articolul posesiv: ♥ Attention à la similitude entre l'article défini et l'article possessif: ♣ *Note the similarity between the definite and the possessive articles*:
-/al, -a/a, -i/ai, -le/ale:
*Cățelul este **al** vecinului/ **al** meu/...*
*Mașina este **a** Mariei/ **a** mea/...*
*Copiii sunt **ai** familiei Ionescu/ **ai** mei/...*
*Sandalele sunt **ale** mamei/ **ale** mele/...*

2.3.1. FOLOSIRE ♥ EMPLOI ♣ USE

- După verbe: ♥ Après les verbes: ♣ *After the verbs: a fi, a deveni, a ajunge, a sosi, a ieși, a reuși, a se clasa*
*Cățelul este **al** vecinului/ **al** meu/... Alexandra a reușit **a** doua la concurs. Mircea s-a clasat **al** doilea .*
- În exprimarea eliptică și în substituții: ♥ Dans les ellipses et les substitutions: ♣ *In ellipses and substitutions*:
-Al cui e cățelul? -Al nostru/Al meu/ Al băiatului/ Al Mariei/ Al copiilor...
Reprezentanții Franței, ai Germaniei, ai Italiei și ai Luxemburgului s-au întrunit la Geneva.
- Când substantivul precedent posesorului nu are articol hotărât: ♥ Quand le nom qui précède le possesseur est utilisé sans article défini: ♣ *When the noun precedes the possessor, it is used without the definite article*:
*un nepot **al** meu - doi nepoți **ai** mei; o nepoată **a** mea - două nepoate **ale** mele*
- Când alte cuvinte se intercalează între obiectul posedat și posesor: ♥ Quand d'autres mots s'interposent entre l'objet et le possesseur: ♣ *When other words come between the object possessed and the possessor*:
*Ziua de lucru **a** unui director este foarte lungă. Filmul cel mai bun **al** anului a fost premiat.*

Obs.

1° Uneori, un **de** partitiv precedă articolul genitival:

- ♥ L'article génitival est parfois précédé d'un **de** partitif: ♣ *The possessive article is sometimes followed by **de***:
*un nepot **de-al** meu; niște cunoscuți **de-ai** mei; o altă elevă **de-a** mea; mulți prieteni **de-ai** mei*

2° În limba vorbită, există tendința de înlocuire a formelor *al, a, ai, ale* prin *a* invariabil. ♥ La langue parlée a tendance à remplacer les formes *al, a, ai, ale* par un *a* invariable. ♣ *In colloquial speech, the tendency is to replace al, a, ai, ale by the invariable a.*

3° Forma de G./D. *alor* este folosită mai ales în expresiile: ♥ La forme *alor* du G./D. est surtout utilisée dans les expressions: ♣ *The G./D. form alor is mainly used in the expressions:*

alor mei, alor tăi, alor săi... (=părinților mei, familiei mele, rudelor mele...).

2.4. ARTICOLUL DEMONSTRATIV (ADJECTIVAL)

♥ L'ARTICLE DÉMONSTRATIF (ADJECTIVAL) ♣ THE DEMONSTRATIVE (ADJECTIVAL) ARTICLE

- Provine din adjectivul/pronumele demonstrativ: *acel(a)*
- ♥ Provient de l'adjectif/pronom démonstratif: *acea (aceea)*
- ♣ Comes from the demonstrative adjective/pronoun : *acei(a)*
acele(a)

•are forme diferite după gen, număr și caz: ♥ et a des formes distinctes suivant le genre, le nombre et le cas:

♣ and has different forms according to gender, number and case:

	sg		pl	
	m/n	f	m	f/n
N./A.	CEL	CEA	CEI	CELE
G./D.	CELUI	CELEI	CELOR	

•funcționează mai ales ca articol al adjectivului, substantivându-l: ♥ Fonctionne surtout comme article de l'adjectif, en substantivant ce dernier: ♣ *It is mainly used as an article of the adjective, turning it into a noun:*

cel bun cea bună cei buni cele bune

sau legându-l de un substantiv precedent: ♥ ou en le liant au nom qui précède: ♣ *or linking it to a preceding noun:*

Ștefan cel Mare, Mircea cel Bătrîn, Alexandru cel Bun, omul (cel) bun, mașina (cea) nouă, pantofii (cei) noi, mănușile (cele) roșii; Băiatul cel mare e medic, cel mic e student.

•intră în componența superlativului relativ al adjectivelor și adverbelor: ♥ Est partie composante du superlatif relatif pour l'adjectif et l'adverbe: ♣ *It is part of the relative superlative form of adjectives and adverbs:*

adj. *cel mai bun sportiv cea mai bună sportivă cei mai buni sportivi cele mai bune sportive*
adv. *Ea vorbește cel mai bine românește. Ei pictează cel mai frumos.*

•Subînțelege întrebarea *care?*

♥ Sous-entend la question *care (lequel, laquelle...?)* ♣ *It answers the question care? (which?):*

-Care băiat îți place? -Cel brunet. -Care mașină s-a stricat? -Cea nouă.

Obs.

Cel, cea, cei, cele intră și în componența adjectivelor/pronumelor demonstrative "de alegere":

♥ composent aussi les adjectifs / pronoms démonstratifs "du choix":

♣ also help form demonstrative adjectives/pronouns 'of choice':

celălalt, cealaltă, ceilalți, celelalte.

3. ADJECTIVUL ♥L'ADJECTIF ♣THE ADJECTIVE

Este de regulă postpus substantivului: *brad înalt, mașină nouă, oameni buni, fete frumoase*

♥ En règle générale, il est placé après le nom. ♣ *As a rule, it is placed after the noun.*

Accentuat, adjectivul va fi antepus: *Frumos spectacol! Frumoasă vreme! Excelenți studenți! Minunate haine!*

♥ Accentué, il occupera la première position. ♣ *When emphasized, it comes before.*

3.1. Clasificare ♥ Classification ♣ Classification

3.1.1. după formă: ♥ d'après la forme: ♣ according to form:

- simple ♥ ♣ simples: *simple*: *alb, gri, albastru, înalt, acru, amar*
- compuse ♥ composés ♣ compound: *dacoroman, galben-auriu, franco-german*
- derivate ♥ dérivés ♣ derived

•cu sufixe ♥ avec des suffixes ♣ with suffixes:

esc (bărbat > bărbătesc), -os (munte > muntos), -iu (aur > auriu)

•cu prefixe: ♥ avec des préfixes ♣ with prefixes: *anti- (antisocial), arhi- (arhicunoscut),*

in- (inacceptabil), inter- (interurban), ne- (neclar), post- (postuniversitar), pre- (preșcolar)

•provenite din alte părți de vorbire ♥ provenant d'autres parties du discours ♣ *deriving from other parts of speech:*

vb: **greșit** (-ă, -i, -e), **ocupat** (-ă, -i, -e), **plăcut** (-ă, -i, -e), **adormit** (-ă, -i, -e)

adv.: **jos, joasă, joși, joase** etc.

3.1.2. după terminații: ♥ d'après les terminaisons: ♣ *according to endings:*

•cu 4 terminații ♥ à 4 terminaisons ♣ *with 4 endings:* **bun, bună, buni, bune**

•cu 3 terminații ♥ à 3 terminaisons ♣ *with 3 endings:* **mic, mică, mici**

•cu 2 terminații ♥ à 2 terminaisons ♣ *with 2 endings:* **mare, mari**

•cu o terminație ♥ invariables ♣ *invariable:* **bej, , maro, gata, asemenea, forte**

3.1.3. după sens: ♥ d'après le sens: ♣ *according to meaning:*

•calificative ♥ qualificatifs ♣ *qualifying*

concrete (de culoare, formă, dimensiune, gust): **alb, mare, rotund, acru, dulce**

♥ concrets (de couleur, forme, dimension, goût): ♣ *concrete (colour, form, size, taste):*

abstracte ♥ abstraits ♣ *abstract:* **atent, curios, deștept, activ, eficace**

•determinative: posesive, demonstrative, interogativ-relative, nehotărâte (v. Pron. coresp.)

♥ déterminatifs possessifs, démonstratifs, interrogatifs-relatifs, indéfinis (v. Pron. coresp.)

♣ *possessive, demonstrative, interrogative-relative, indefinite (see corresponding pronouns).*

3.2. Flexiunea ♥ La flexion ♣ Inflection

Adjectivele se acordă cu substantivul în gen, număr și caz. ♥ Les adjectifs s'accordent en genre, nombre et cas avec leurs noms. ♣ *Adjectives agree with the nouns in gender, number and case.*

3.2.1. GENUL și NUMĂRUL ♥ LE GENRE et LE NOMBRE ♣ GENDER and NUMBER

Adjective cu 4 terminații ♥ Adjectifs à 4 terminaisons ♣ Adjectives with 4 endings

m, n sg <i>cons./-u</i>	f sg <i>-ă /a</i>	m. pl <i>-i</i>	f., n. pl <i>-e/le</i>
<i>bun</i>	<i>bună</i>	<i>buni</i>	<i>bune</i>
<i>acru</i>	<i>acră</i>	<i>acri</i>	<i>acre</i>
<i>albastru</i>	<i>albastră</i>	<i>albaștri</i>	<i>albaștre</i>
<i>greu</i>	<i>greă</i>	<i>grei</i>	<i>grele</i>

Ex.: *elev bun, elevă bună, elevi buni, eleve bune; castravete acru, lămâie acră, castraveți acri, lămâi acre; om rău, femeie rea, oameni răi, femei rele*

Cu 3 terminații ♥ À 3 terminaisons ♣ With 3 endings

m, n.sg <i>-cons./-(i)u</i>	f.sg. <i>-ă /-ie</i>	m, f, n.pl <i>-i/-ii</i>
<i>mic</i>	<i>mică</i>	<i>mici</i>
<i>lung</i>	<i>lungă</i>	<i>lungi</i>
<i>românesc</i>	<i>românească</i>	<i>românești</i>
<i>nou</i>	<i>nouă</i>	<i>noi</i>
<i>viu</i>	<i>vie</i>	<i>vii</i>
<i>roșu</i>	<i>roșie</i>	<i>roșii</i>

Ex.: *câine mic, casă mică, câin/ case mici; perete nou, casă nouă, pereți/case noi*

Cu 2 terminații ♥ À 2 terminaisons ♣ With 2 endings

m., f., n. sg <i>-e</i>	m., f., n. pl <i>-i</i>
<i>mare</i>	<i>mari</i>
<i>verde</i>	<i>verzi</i>
<i>cumințe</i>	<i>cuminți</i>

Ex.: *câine/casă mare, câini/case mari*

Cu o terminație ♥ À une terminaison ♣ With one ending (invar.)

gata, asemenea, așijderea, forte, eficace, vivace, cumsecade, gri, bordo, indigo, maro, bleu, ocru, bej, mov, roz

Ex: *pantof maro, gri, bej; haină maro, gri, bej; pantofi maro, gri, bej; haine maro, gri, bej; caiet maro, gri, bej; caiete maro, gri, bej*

Locuțiuni adjectivale ♥ Locutions adjectivales ♣ Adjective phrases

Sunt grupuri de cuvinte echivalente semantic și sintactic cu adjective. ♥ Représentent des groupes de mots sémantiquement et syntaxiquement équivalents à des adjectifs. ♣ *Are groups of words, functioning as semantic and syntactic equivalents to adjectives: pe cinste, de geniu, de groază etc* Ex.: *A fost o petrecere pe cinste!*

3. 2. 2. CAZUL ♥LE CAS ♣CASE

Cu excepția V. m.sg și a G./D. f.sg, adjectivul nearticulat nu își schimbă forma în timpul declinării, la fel ca substantivul. Când este antepus, substantivului și primește articolul hotărât, forma lui se schimbă datorită prezenței articolului, astfel: ♥ À l'exception du V. m.sg et du G./D. f.sg, l'adjectif ne change pas sa forme quand il est utilisé sans article, tout comme le substantif. Par contre, antéposé au nom et accompagné de l'article défini, sa forme change à cause de ce dernier: ♣ *With the exception of V. m.sg and of G./D. f.sg, adjectives with no article do not change their form during declension, just like nouns. On the other hand, when they take definite article and precede the noun, their form changes because of the article, as follows:*

gen/nr caz	m/n	m	f	f/n
	sg	pl	sg	pl
N	<i>un părinte/film bun părintele/filmul bun bunul părinte/film</i>	<i>niște părinți buni părinții buni bunii părinți</i>	<i>o dispoziție bună dispoziția bună buna dispoziție</i>	<i>niște dispoziții/filme bune dispozițiile/filmele bune bunele dispoziții/filme</i>
G/D	<i>unui părinte/film bun părintelui/filmului bun bunului părinte/film</i>	<i>unor părinți buni părinților buni bunilor părinți</i>	<i>unei dispoziții bune dispoziției bune bunei dispoziții</i>	<i>unor dispoziții /filme bune dispozițiilor/filmelor bune bunelor dispoziții/filme</i>
A	<i>un părinte/film bun părintele/filmul bun bunul părinte/film</i>	<i>niște părinți buni părinții buni bunii părinți</i>	<i>o dispoziție bună dispoziția bună buna dispoziție</i>	<i>niște dispoziții/filme bune dispozițiile/filmele bune bunele dispoziții/filme</i>
V	<i>părinte bun!</i>	<i>părinți buni! părinților buni!</i>	-	-

Adjectivul postpus poate fi precedat de articolul adjectival(demonstrativ) **cel, cea, cei, cele**, care se declină. Substantivul poate lipsi: ♥ L'adjectif postposé peut être précédé de l'article adjectival (démonstratif) **cel, cea, cei, cele** qui se décline. Le nom peut alors être omis: ♣ *Adjectives following the nouns can be preceded by the adjectival (demonstrative) article: cel, cea, cei, cele, which is declined; the noun can be dropped:*

mașina veche = *mașina cea veche* > *cea veche*

3.2.3. Comparația ♥ La comparaison ♣ Comparison

Gradul pozitiv ♥ Le degré positif ♣ *The positive degree*
*copil **talentat**, copii **talentați**, fată **talentată**, fete **talentate***

Gradul comparativ ♥ Le degré comparatif ♣ *The comparative degree*

•de superioritate: ♥ de supériorité: ♣ *of superiority:*

mai... decât...

*un copil **mai talentat decât** alții*

mai... ca...

*un copil **mai talentat ca** alții*

•de inferioritate: ♥ d'infériorité: ♣ *of inferiority:*

mai puțin... decât...

*un copil **mai puțin talentat decât** alții*

mai puțin... ca...

*un copil **mai puțin talentat ca** alții*

•de egalitate: ♥ d'égalité: ♣ *of equality:*

la fel de...ca (și)...

*un copil **la fel de talentat ca (și)** alții*

tot așa de... ca (și)...

*un copil **tot așa de talentat ca (și)** alții*

tot atât de... ca (și)...

*un copil **tot atât de talentat ca (și)** alții*

Gradul superlativ ♥ Le degré superlatif ♣ *The superlative degree*

•de superioritate: ♥ de supériorité: ♣ *of superiority:*

cel mai... dintre_ + pl

*cel **mai talentat dintre** toți*

cel mai... din_ + sg

*cel **mai talentat din** clasă*

cel mai... de la/ de pe...

*cel **mai talentat de la** noi*

•de inferioritate ♥ d'infériorité: ♣ *of inferiority:*

cel mai puțin... dintre + pl./din + sg/de la/ de pe...

Ex.: *El este **cel mai puțin talentat dintre** toți.*

din orchestră.

de la noi.

•absolut: ♥ absolu: ♣ *'absolute'*

foarte...

*un copil **foarte talentat***

grozav de...

*un copil **grozav de talentat***

extraordinar de...

*un copil **extraordinar de talentat***

Următoarele adjective nu au grade de comparație: ♥ Les adjectifs suivants n'ont pas de degrés de comparaison:
 ♣ *The following do not have degrees of comparison:*
superior, inferior, exterior, interior, minim, maxim, optim, suprem, splendid, grozav, extraordinar, excelent, formidabil, sublim, perfect, enorm, parțial, total, complet, deplin, inițial, final, prim, ultim, viu, mort.

Obs.

1° Unele adjective pot deveni: ♥ Certains adjectifs peuvent devenir: ♣ *Certain adjectives can become:*
 •substantive ♥ des noms ♣ nouns: **Leneșul** mai mult aleargă și **scumpul** mai mult păgubește. (prov.)
 •adverbe ♥ des adverbes ♣ adverbs: **Scrive frumos și repede. Ați înțeles greșit.**

2° Adjectivul poate determina și pronume nehotărâte: ♥ L'adjectif peut aussi déterminer des pronoms indéfinis:
 ♣ *Adjectives can also define indefinite pronouns:*

ceva interesant, ceva dulce, nimic deosebit, nimic nou

3. La V., adjectivele se folosesc cu sau fără substantiv: ♥ Au V., les adjectifs accompagnent ou non des substantifs: ♣ *In the V., adjectives accompany nouns or stand alone:*

Dragi prieteni! Dragii mei prieteni!

4. PRONUMELE ♥ LE PRONOM ♣ THE PRONOUN

4.1. PRONUMELE PERSONAL ♥ LE PRONOM PERSONNEL ♣ THE PERSONAL PRONOUN

Are forme distincte după persoană, gen, număr, caz. Are forme accentuate (fără verb/izolate, v. 1 în tabel) și neaccentuate (lângă verb, v. 2-6). ♥ A des formes distinctes d'après la personne, le genre, le nombre et le cas. Des formes toniques (sans verbe/isolées, disjointes, v. 1 dans le tableau) et atones (conjointes au verbe, v. 2-6).
 ♣ *Has distinct forms according to person, gender, number and case. Has stressed forms (isolated or without a verb, see 1 in the chart) and unstressed ones (with a verb, see 2-6).*

sg	N. (CINE?)	eu	tu	el	ea	
	G.(AL/A/AI/ALE CUI?)	-	-	(al, a, ai, ale) lui	(al, a, ai, ale) ei	
	D. (CUI?)	mie	ție	lui	ei (1)*	* v. mai jos folosirea lor cu modulile și timpurile verbale. ♥ v. ci-dessous leur emploi avec les diverses formes verbales.
		îmi	îți	îi	îi (2)	
		mi-	ți-	i-	i- (3)	
		-mi	-ți	-i	-i (4)	
		-mi-	-ți-	-i-	-i- (5)	
	A.(PE CINE?)	mi	ți	i	i (6)	
		(prep.) mine	(prep.) ține	(prep.) el	(prep.) ea (1)	
		mă	te	îl	o (2)	
m-		te-	l-	- (3)		
	-	-	-	-o (4)		
V. -	-	tu!	-	-		

* v. mai jos folosirea lor cu modulile și timpurile verbale.

♥ v. ci-dessous leur emploi avec les diverses formes verbales.

♣ See their use below with different verbal forms.

pl.	N. (CINE?)	noi	voi	ei	ele	
	G.(AL/A/AI/ALE CUI?)	-	-	(al, a, ai, ale) lor		
	D. (CUI?)	nouă	vouă	lor (1)		
		ne	vă	le (2)		
		ne-	v-	le- (3)		
		-ne	-vă	-l (4)		
		-ne-	-v-	-le- (5)		
		-ni-	-vi-	-li- (5)		
	A. (PE CINE?)	ni	vi	li (6)		
		(prep.) noi	(prep.) voi	(prep.) ei	(prep.) ele (1)	
ne		vă	ți	le (2)		
ne-		v-	i-	le- (3)		
	-ne	-vă	-i	-le (4)		
V. -	-	voi!	-	-		

4.1.1. Folosire ♥ Emploi ♣ Use

D. 2.	îmi, îți, îi, ne, vă, le +	timpuri verbale simple* și viitor ♥ formes verbales simples* et futur ♣ <i>simple verb forms* and future</i> Exc.: Ger., Imper.af.
D. 3.	mi-, ți-, i-, ne-, v-, le- +	timpuri verbale compuse (Exc. viitorul) ♥ formes verbales composées (Exc. le futur) ♣ <i>compound verb forms (Exc. the future)</i>
D. 4.	Ger./Imper. af. +	-mi, -ți, -i, -ne, -vă, -le
	nu*	-mi, -ți, -i
	să*	-mi, -ți, -i
	a*	-mi, -ți, -i

***nu îmi** = **nu-mi** **să îmi** = **să-mi** (o să îmi = o să-mi) **a-mi** aminti/explica...
nu îți = **nu-ți** **să îți** = **să-ți** (o să îți = o să-ți) **a-ți** aminti/explica...
nu îi = **nu-i** **să îi** = **să-i** (o să îi = o să-i) **a-i** aminti/explica...

D. 5.	Ger./Imper. af. +	-mi-, -ți-, -i-, -ne-, -v-, -le- + o -mi-, -ți-, -i-, -ni-, -vi-, -li- + l/i/le
-------	-------------------	--

D. 6.	mi, ți, i, ne, vi, le + se/le
-------	--------------------------------------

A. 2.	mă, te, îl, o, ne, vă, îi, le	+ timpuri verbale simple și viitor a
	nu* + mă, te, îl, o, ne, vă, îi, le	♥ formes verbales simples et futur a
	să* + mă, te, îl, o, ne, vă, îi, le	♣ <i>simple verb forms and a future</i>
	a* + mă, te, îl, o, ne, vă, îi, le	Exc.: Ger., Imper. af.

***nu îl** = **nu-l** **să îl** = **să-l** **a-l** vedea/invita/întâlni...
nu îi = **nu-i** **să îi** = **să-i** **a-i** vedea/invita/întâlni...
nu o = **n-o** **să o** = **s-o** -

A. 3.	m-, te-, l-, ne-, v-, i-, le- +	timpuri verbale compuse; ♥ formes verbales composées; ♣ <i>compound verb forms</i> Exc.viitorul/futur/future
-------	--	--

A. 4.	Ger./Imper. af. +	-mă, -te, -l, -o, -ne, -vă, -le
	Pf comp./Cond. +	-o

Obs.

1° **O vocală anterioară** ♥ Une voyelle antérieure ♣ *A preceding vowel*

•**elimină** vocala **î** din: ♥ va **éliminer** la voyelle **î** dans: ♣ *eliminates the vowel î from* : **îmi, îți, îi, îl**
Cine **îmi** dă? = Cine-**mi** dă? Unde **îl** vezi? = Unde-**l** vezi? Dacă **îl** vezi, **spune-i** că **îl** aștept. =
Dacă-**l** vezi, **spune-i** că-**l** aștept.

•**cade** când pronumele este **o**. ♥ **s'élide** si le pronom est **o**. ♣ *is dropped when the pronoun is o*.

Dacă **o** vezi, **spune-i** că **o** aștept. = **Dac-o** vezi, **spune-i** **c-o** aștept.

•**se leagă** de pronumele **o**. ♥ sera **liée** par un trait d'union au pronom **o**. ♣ *is linked with the pronoun o*.

Ce **o** doare? = **Ce-o** doare? Cine **o** caută? = Cine-**o** caută?

2° **Formele accentuate** se folosesc: ♥ Les formes toniques s'utilisent: ♣ *The stressed forms are used:*

•în propoziții eliptice (fără verb)

♥ dans des propositions elliptiques (sans verbe) ♣ *in elliptical sentences (without a verb)*

•emfatic ♥ en position emphatique ♣ *in emphatic forms*

•după prepoziții (D./A.) ♥ après les prépositions (D./A.) ♣ *after prepositions (D./A.)*

N.	G.*	D.	A.
-Cine știe?	-A cui e ideea?	-Cui îi place ideea?	-Pe cine caută poliția?
-Eu.	(-A mea.)	-Mie!	-Pe mine!
(Tu.)	(A ta.)	(Ție.)	(Pe tine.)
(El.)	-A lui.	(Lui.)	(Pe el.)
(Ea.)	-A ei.	(Ei.)	(Pe ea.)
(Noi.)	(A noastră.)	(Noastră.)	(Pe noi.)
(Voi.)	(A voastră.)	(Voastră.)	(Pe voi.)
(Ei.)	-A lor.	(Lor.)	(Pe ei.)
(Ele.)	-A lor.	(Lor.)	(Pe ele.)

*A mea, a ta, a noastră și a voastră sunt pronume posesive. ♥ sont des pronoms possessifs. ♣ are possessive pronouns.

3° D. și A. sunt dublu exprimate: ♥ Le D. et le A. sont doublement exprimés: ♣ *The D. and A. are expressed twice:*

•**facultativ**, în cazuri de emfază:

♥ de faon facultative, dans des cas d'emphase: ♣ *are possessive pronouns optionally, in cases of emphasis:*

formă acc. / subst. D./A. + formă neacc. + verb

♥ par la forme tonique/subst. D./A.+ forme atone + verbe ♣ *by stressed form/D./A. noun + unstressed form + verb*

D. **Lui / lui Dan**) nu **i-ai telefonat** ? A. **Pe el / pe Dan** nu **l-am sunat**.

formă neacc. + verb + formă acc./ subst. D./A.

♥ forme atone + verbe + forme tonique/subst. D./A. ♣ *untressed f. + verb + stressed form/D./A. noun*

D. **I-ai telefonat lui / lui Dan?**

A. **L-ai sunat pe el/pe Dan sau pe ea/pe Dana?**

•**obligatoriu** prin reluare ♥ obligatoirement par reprise ♣ *necessarily by repeating it*

•după ♥ aprs ♣ *after care* (D./A.)

Ex.: D. **Vecinul căruia îi împrumut** mașina e de încredere.

A. **Cât a costat mașina pe care o ai?**

•când fraza începe cu complementul direct: ♥ quand la phrase commence par le complément d'objet direct: ♣ *when the sentence begins with a direct object:* Ex.: **Filmul acela l-am văzut deja.**

•**prin reluare sau anticipare:** ♥ par reprise ou anticipation: ♣ *by repeating or anticipating it:*

•când D. și A. reprezintă persoane:

♥ quand le D. et l'A. représentent des personnes: ♣ *when the D. or A. refers to persons:*

Ex.: D. **Îi scriu lui Ion, dar Mariei nu-i scriu azi.** A. **Îl întreb pe Ion, dar pe Maria n-o întreb.**

4° Pronumele personale D. pot avea uneori sens posesiv. ♥ Le pronom personnel D. peut parfois avoir un sens possessif. ♣ *The personal pronoun in D. has sometimes a possessive meaning.* Ex.: -Unde **ți-e pașaportul?** = Unde e pașaportul tău?

5° Pronumele personale în D./A. + **verbe pronominale.** ♥ Les pronoms personnels en D./A. + verbes pronominaux. ♣ *The personal pronouns in D./A. + pronominal verbs.* Ex.: **a-i plăcea, a-l durea, a i se părea**

4.1.2. ALTE FORME ♥ AUTRES FORMES ♣ OTHER FORMS

4.1.2.1. DÂNSUL, DÂNSA, DÂNȘII, DÂNSELE

Sunt pronume personale de pers. a 3-a. Uneori folosite cu valoare de politețe. Au formele:

♥ Sont des pronoms personnels de la 3e pers. utilisés parfois comme formes de politesse.

♣ *Are personal pronouns, 3rd pers., sometimes used politely. Forms:*

	m.sg	f.sg	m.pl	f.pl
N./A*.	dânsul (=el)	dânsa (=ea)	dânșii (=ei)	dânsele (=ele)
G.**/D.	dânsului (=lui)	dânsei (=ei)	dânșilor (=lor)	dânelor (=lor)

*A. cu prep./avec prép./with prep. **G. ± al/a/ai/ale

4.1.2.2. Forme de politețe ♥ Formes de politesse ♣ Forms of politeness

DUMNEATA (+ vb pers.2sg) = **tu** (grad redus de politețe) ♥ degré réduit de politesse

♣ *lower degree of politeness* Ex.: N. **Dumneata când pleci?** G. **Care e părerea dumatate?**

DUMNEAVOASTRĂ (invar.) = *tu, voi* (foarte politicos ♥ très poli ♣ *very polite*) + vb pers.2pl

Ex.: N. **Cine sunteți dumneavoastră?** G. **Fiica dumneavoastră este acasă?**

Pronumele de politețe au forme și la persoanele a 3-a sg și pl, care rămân și ele invariabile. ♥ Les pronoms de politesse ont des formes pour la 3e pers. sg et pl, qui restent, elles aussi, invariables. ♣ *Polite pronouns have forms for the 3rd pers. sg and pl, which also remain invariable:*

m.sg = **DUMNEALUI**; f.sg **DUMNEAEI**; m.f.pl **DUMNEALOR**

4.1.2.3. Forme de întărire ♥ Formes de renforcement ♣ Emphatic pronouns

m ÎNSUMI, ÎNSUȚI, ÎNSUȘI f ÎNSĂMI, ÎNSĂȚI, ÎNSĂȘI

sunt forme de întărire. Se folosesc numai împreună cu pronumele personale: ♥ sont des formes de renforcement, utilisés toujours en compagnie des pronoms personnels: ♣ *are emphatic forms, always accompanied by personal pronouns:*

eu însumi / eu însămi, tu însuți / tu însăți, el însuși / ea însăși

4.2. PRONUMELE REFLEXIV ♥ LE PRONOM RÉFLÉCHI ♣ THE REFLEXIVE PRONOUN

Are rol de complement direct (A.) sau indirect (D.) și are aceeași persoană cu subiectul: ♥ A le rôle de complément d'objet direct (A.) ou indirect (D.), ayant la même personne que le sujet: ♣ *Has the function of a direct object (A.) or indirect object (D.) and is in the same person as the subject:*

A. **Eu mă** spală D. **Eu îmi** cumpăr o carte.

Are forme accentuate și neaccentuate: ♥ A des formes toniques et atones: ♣ *Has stressed or unstressed forms:*

A. (neacc.)	Pe cine? (acc.)	D. (neacc.)	Cui? (acc.)
(Eu) mă spală.	Pe mine.	(Eu) îmi cumpăr.	Mie.
(Tu) te speli.	Pe tine.	(Tu) îți cumperi.	Ție.
(El) se spală.	Pe sine./Pe el.	(El) își cumpără.	Sieși./Lui.
(Ea) se spală.	Pe sine./Pe ea.	(Ea) își cumpără.	Sieși./Ei.
(Noi) ne spălăm.	Pe noi.	(Noi) ne cumpărăm.	Nouă.
(Voi) vă spălați.	Pe voi.	(Voi) vă cumpărați.	Vouă.
(Ei) se spală.	Pe ei.	(Ei) își cumpără.	Lor.
(Ele) se spală.	Pe ele.	(Ele) își cumpără.	Lor.

•Formele neaccentuate ♥ Les formes atones ♣ *The unstressed forms: mă, te, ne, vă* (A.) *îmi, îți, ne, vă* (D.) și accentuate ♥ et toniques ♣ *and the stressed ones: pe mine, pe tine, pe noi, pe voi* (A.) *mie, ție, nouă, vouă* (D.) sunt identice cu cele ale pronumelui personal. ♥ sont identiques à celles du pronom personnel. ♣ *are identical with those of the personal pronoun.*

•Specifice reflexivului sunt: ♥ Sont spécifiques au pronom réfléchi: ♣ *Specific to the reflexive pronoun are: se/pe sine* (A. sg, pl.) *își/sieși* (D. sg și pl.)

•În compania verbului, formele neaccentuate au variantele: ♥ Accompagnant le verbe, les pronoms atones prennent les formes: ♣ *When accompanying the verb, the unstressed pronouns have the forms:*

s-, -se, -s- (A.); *și-, -și, -și-* (D.)

•**SE/ÎȘI** cu sens reflexiv: ♥ à sens réfléchi: ♣ *with proper reflexive meaning:*

A. *a se scula ≠ a se culca; a se îmbrăca ≠ a se dezbrăca; a se încălța ≠ a se descălța; a se rade = a se bărbieri; a se mărita = a se căsători = a se însura; a se pieptăna, a se farda, a se parfuma, a se spăla, a se coafa, a se tunde, a se așeza, a se privi, a se lăuda, a se pregăti, a se înșela...*

D. *a-și cumpăra (ceva), a-și lua (ceva), a-și face mâncare...*

•**SE/ÎȘI** și-au pierdut parțial sau complet sensul reflexiv în: ♥ ont partiellement ou complètement perdu leur sens réfléchi dans: ♣ *have partially or completely lost their reflexive meaning in:*

A. *a se împotrivi = a se opune; a se îmbolnăvi ≠ a se însănătoși; a se plimba, a se duce, a se odihni, a se plictisi, a se opri, a se rătăci, a se ridica, a se odihni, a se grăbi, a se descurca, a se întoarce, a se potrivi, a se îmbogăți, a se îmbăta, a se gândi, a se juca, a se supăra, a se teme, a se simți, a se uita...*

D. *a-și aminti = a-și aduce aminte; a-și imagina = a-și închipui; a-și face rost de = a-și procura; a-și reveni, a-și da seama, a-și bate joc (de), a-și face iluzii/ griji/gânduri/probleme, a-și lua rămas bun...*

•**SE/ÎȘI** cu sens reciproc: ♥ à sens réciproque: ♣ *with reciprocal meaning:*

A. *a se întâlni, a se saluta, a se îmbrățișa, a se tutui, a se săruta, a se certa, a se ironiza, a se împăca, a se îndrăgosti, a se iubi, a se logodi, a se căsători, a se înțelege, a se urî, a se bate, a se înșela, a se despărți...*

D. *a-și scrie, a-și trimite felicitări, a-și spune la revedere/noapte bună...*

•**D. posesiv reflexiv:** ♥ D. possessif réfléchi: ♣ *D. possessive reflexive:*

a-și scrie memoriile, a-și termina studiile, a-și spăla hainele, a-și repara mașina, a-și face temele, a-și face corespondența, a-și vedea de treabă, a-și cunoaște interesul (v. 4.4. Obs.4°)

•**SE** cu verbe exprimând schimbare: ♥ SE avec des verbes exprimant des changements d'état:

♣ *SE with verbs expressing change:*

a se îngrășa, a se micșora, a se mări, a se îmbolnăvi, a se întrista, a se înveseli, a se înnegri, a se înroși, a se împrieteni, a se îndrăgosti, a se înnora, a se însera, a se înnopta, a se întuneca, a se lumina

•**SE** cu sens impersonal (verbul numai la pers. 3): ♥ SE à sens impersonnel (le verbe n'a que la 3e pers.):

♣ *SE with impersonal meaning (with the verb always in the 3rd pers.):*

se spune, se zice, se vorbește, se aude, se zvonește, se pare

•Cu sens pasiv: ♥ À sens passif: ♣ *With a passive meaning*

se spală, se curăță, se închide, se deschide, se traduce, se citește, se pronunță, se înțelege

4.3. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL DEMONSTRATIV ♥ LE PRONOM ET L'ADJECTIF DÉMONSTRATIFS ♣ THE DEMONSTRATIVE PRONOUN AND ADJECTIVE

Au forme distincte după gen, număr și caz. ♥ Ont des formes distinctes suivant le genre, le nombre et le cas.
♣ *Have distinct forms according to gender, number and case.*

4.3.1. Clasificare ♥ Classification ♣ Classification

- de apropiere: ♥ prochain: ♣ *of proximity:* **acest(a), această/aceasta, acești(a), aceste(a)**
- de depărtare: ♥ lointain: ♣ *of distance:* **acel(a), acea/aceea, acei(a), acele(a)**
- de diferențiere: ♥ de différenciation: ♣ *of differenciation:* **celălălt, cealaltă, ceilalți, celelalte**
- de identitate: ♥ d'identité: ♣ *of identity:* **aceiași, aceeași, aceiași, aceleași**

adj. ACEST, ACEASTĂ, ACEȘTI, ACESTE pron. ACESTA, ACEASTA, ACEȘTIA, ACESTEA

Pronume și adjectiv. Adjectivul poate fi antepus și postpus. ♥ Pronom et adjectif. L'adjectif peut être antéposé ou postposé. ♣ *Pronoun and adjective. The adjective can be placed before or after the noun.*

adj. + subst. neart. **Acest om e prietenul meu.**

subst. + art. hot. + adj. **Omul acesta e prietenul meu.**

Adjectivul postpus este identic cu pronumele (v. formele cu -a final). ♥ Les formes de l'adjectif postposé sont identiques à celles du pronom (v. les formes en -a). ♣ *The adjective following the noun is identical in form with the pronoun (see forms with final -a).*

Acesta e prietenul meu.

	m. sg	f. sg	m. pl.	f. pl.
N/A.	acest domn domnul acesta	această doamnă doamna aceasta	acești domni domnii aceștia	aceste doamne doamnele acestea.
	acesta	aceasta	aceștia	acestea
G*/D	acestui domn domnului acestuia	acestei doamne doamnei acesteia	acestor domni domnilor acestora	acestor doamne doamnelor acestora
	acestuia	acesteia	acestora	acestora

* ± al/a/ai/ale

adj. ACEL, ACEA, ACEI, ACELE pron. ACELA, ACEEA, ACEIA, ACELEA

Este pronume sau adjectiv. Adjectivul poate fi antepus sau postpus. ♥ Est pronom ou adjectif. L'adjectif peut être antéposé ou postposé. ♣ *May be pronoun or adjective. The adjective can be placed before or after the noun.*

adj. + subst. neart. **Acel cântec era frumos.**

subst. + art. hot. + adj. **Cântecul acela era frumos.**

Adjectivul postpus și pronumele au totdeauna aceeași formă (formele în -a).

♥ L'adjectif postposé et le pronom ont toujours la même forme (en -a).

♣ *The adjective following the noun always has the same form as the pronoun (in -a).*

Cântecul acela era frumos. = Acela era frumos.

	m. sg	f. sg	m. pl	f. pl
N./A.	acel munte muntele acela	acea câmpie câmpia aceea	acei munți munții aceia	acele câmpii câmpiile acelea
	acela	aceea	aceia	acelea
G.*/D.	acelui munte muntelui aceluia	acelei câmpii câmpiei aceleia	acelor munți munților acelora	acelor câmpii câmpiilor acelora
	aceluia	aceleia	acelora	acelora

* ± al/a/ai/ale

Obs.

1° În limba vorbită se folosesc după subst. sau ca pronume: ♥ Dans la langue parlée, on les emploie après les noms ou en tant que pronoms: ♣ *In speech they are used after the noun or as pronouns:*

ăsta, asta, ăștia, astea (de apropiere ♥ proche ♣ *of proximity*)

ăla, aia, ăia, alea (de depărtare ♥ lointain ♣ *of distance*)

2° **aceasta, asta** (n) = lucrul acesta Ex.: **Asta nu mă interesează. La asta nu m-am gândit. Ce-i asta?**

ACELAȘI, ACEEAȘI, ACEIAȘI, ACELEAȘI < acela/aceea/aceia/acelea + și

Flexiunea este identică cu a pronumelor *acela, aceea, aceia, acelea* (v. mai sus). Ca pronume și adjectiv, au forme identice. Adjectivul este totdeauna antepus, iar substantivul este nearticulat. ♥ Sa flexion est identique à celle des pronoms *acela, aceea, aceia, acelea* (v. ci-dessus). Les mêmes formes existent en tant que pronoms ou adjectifs. L'adjectif est toujours antéposé, le nom toujours sans article. ♣ *Its inflection is identical with that of the pronouns acela, aceea, aceia, acelea (see above). The pronoun and the adjective have identical forms. The adjective will always precede an indefinite noun.*

Ex.: *Prețul biletului de avion e același, dar serviciile nu mai sunt aceeași.*

CELĂLALT, CEALALTĂ, CEIALȚI, CELELALTE < cel/cea/cei/cele + alt/altă/alți/alte

Ca pronume și adjective, au forme identice. Adjectivul poate fi antepus sau postpus. Prin declinare, se modifică numai segmentul inițial *cel/cea/cei/cele* (v. Art. dem.). ♥ Ont des formes identiques comme pronoms ou comme adjectifs. L'adjectif peut précéder ou suivre le nom. Au cours de la déclinaison, ce n'est que le segment initial *cel, cea, cei, cele* qui change (v. L'art. dém.). ♣ *As pronoun and adjective, they are identical in form. The adjective can be placed before or after. By declension, only the initial part is modified (see Art. dem.).*

adj. + subst. neart.

Celălalt om a plecat.

subst. + art. hot. + adj.

Omul celălalt a plecat.

pron.

Celălalt a plecat.

Ex.: N. *Am doi frați. Unul e acum la Londra, celălalt la Paris.*

D. *Avem doi copii. Celui mic îi cumpărăm jucării, celuilalt cărți.*

4.4. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL POSESIV

♥ LE PRONOM ET L'ADJECTIF POSSESSIFS ♣ THE POSSESSIVE ADJECTIVE AND PRONOUN

Adjectivul posesiv are forme diferite după gen, caz, numărul posesorilor și al obiectelor posedate: ♥ L'adjectif possessif a des formes distinctes suivant le genre, le cas et le nombre des possesseurs et des objets possédés:

♣ *The possessive adjective has different forms according to the gender, case and number of the possessors and possessed objects:*

m.sg	f.sg	m.pl	f.pl
<i>fratele meu</i>	<i>sora mea</i>	<i>frații mei</i>	<i>surorile mele</i>
<i>fratele tău</i>	<i>sora ta</i>	<i>frații tăi</i>	<i>surorile tale</i>
<i>fratele său*</i>	<i>sora sa*</i>	<i>frații săi*</i>	<i>surorile sale*</i>
<i>fratele nostru</i>	<i>sora noastră</i>	<i>frații noștri</i>	<i>surorile noastre</i>
<i>fratele vostru</i>	<i>sora voastră</i>	<i>frații voștri</i>	<i>surorile voastre</i>
<i>fratele lor</i>	<i>sora lor</i>	<i>frații lor</i>	<i>surorile lor</i>

**fratele său* = *fratele lui, fratele ei* (v. pron. pers. G.)

sora sa = *sora lui, sora ei*

frații săi = *frații lui, frații ei*

surorile sale = *surorile lui, surorile ei*

al, a, ai, ale + adj. pos. = pron. pos.

m.sg *al meu, al tău, al nostru, al vostru al lor*

f.sg. *a mea, a ta, a sa, a noastră, a voastră, a lor*

m.pl *ai mei, ai tăi, ai săi, ai noștri, ai voștri, ai lor*

f.pl *ale mele, ale tale, ale sale, ale noastre, ale voastre, ale lor*

Obs.

1° cu subst. (v. și folosirea art. pos.) ♥ avec subst. (v. aussi l'emploi de l'art. poss.) ♣ *with a noun (also see the use of the poss. art.):*

un nepot al meu, o nepoată a mea, niște nepoți ai mei, niște nepoate ale mele; acest frate al meu, această soră a mea etc.; obiceiul acesta al meu, ideea aceasta a mea etc. Locul este al meu. Casa este a mea.

2° *Ai mei, ai tăi, ai săi, ai noștri, ai voștri, ai lor* = familia mea/ta/sa...

3° Acordul se face cu substantivul cel mai apropiat: *Fratele și sora mea sunt elevi.*

♥ L'accord se fait avec le nom le plus proche. ♣ *It agrees with the nearest noun.*

4° Adjectivului posesiv i se preferă un pronume pers./refl. D., numit "dativul posesiv", în structuri de tipul:

♥ Dans certaines structures, le roumain préfère remplacer l'adj. possessif par un pronom pers./refl. au D.; celui-ci porte le nom de "**datif possessif**" ♣ *In certain structures, a pers./refl. pronoun in D., called 'possessive dative', is preferred to the possessive adjective:*

•structură obligatorie* (cu c.d.) ♥ structure obligatoire (avec c.d.) ♣ *Compulsory structure (with d.o.)*

-Unde **mi-am** pus ochelarii? -**Ți** i-ai pierdut?

•structură facultativă* (cu subiect): ♥ structure facultative (avec sujet): ♣ *Optional structure (having subject):*

-Unde **îmi** sunt ochelarii? = -Unde **mi-s** ochelarii?

4.5. PRONUMELE ȘI ADJECTIVUL INTEROGATIV-RELATIV ♥ LE PRONOM ET L'ADJECTIF INTERROGATIFS-RELATIFS ♣ THE RELATIVE -INTERROGATIVE ADJECTIVE AND PRONOUN

Ele sunt: ♥ Ce sont: ♣ *They are:* **cine, ce, care, cât**

Ca interogative, țin locul cuvintelor așteptate ca răspuns la o întrebare, iar ca relative, fac legătura cu cuvinte din altă propoziție. ♥ Comme interrogatifs, ils remplacent les mots attendus comme réponse à des questions; comme relatifs, ils font la liaison avec des mots d'une autre proposition. ♣ *As interrogatives, they replace words expected as answer to a question, and as relatives, they connect with words in another sentence.*

inter. - **Care** (băiat) a venit? rel. Nu știu **care** (băiat) a venit.
- Nu știu.

CINE se folosește pentru ființe (persoane, animale). Este numai pronume și variază după caz astfel: ♥ S'emploie pour des êtres animés. N'est que pronom et varie d'après le cas comme suit: ♣ *Is used for beings (persons, animals). It functions only as a pronoun and changes accordingly:*

N.	cine
G. (al/ a/ ai/ ale)	cui
D.	cui
A. pe/ la/ cu/ despre	cine

inter.		rel.
N.	- Cine a venit?	Nu știu cine a venit.
G.	Ai cui sunt ochelarii?	Nu știu ai cui sunt ochelarii.
D.	Cui îi e foame?	Mama întreabă cui îi e foame.
A.	Pe cine aștepți?	Vreau să știu pe cine aștepți.

CARE se folosește pentru a selecta și identifica dintr-un grup de obiecte sau ființe similare. ♥ S'utilise pour effectuer une sélection/ une identification à l'intérieur d'un groupe d'objets ou êtres similaires. ♣ *It is used to select and identify things within a group of similar objects and beings.*

Ex.: **Care** (film) ți-a plăcut mai mult?

Poate fi folosit ca adjectiv sau pronume și este variabil după gen, număr și caz, astfel: ♥ Peut être utilisé comme adjectif ou pronom, variant d'après le genre, le nombre et le cas comme suit: ♣ *Can be used as adjective or pronoun, changing according to gender, number and case:*

N./A. adj./pron.	care (băiat)	care (fată)	care (băieți)	care (fete)
G.*D. adj.	cărui băiat	cărei fete	căror băieți	căror fete
pron.	căruia	căreia	căroră	

* G. ± al/a/ai/ale

inter. **Care** (câine) nu mușcă? rel. **Câinele care** latră nu mușcă.

CE se referă la lucruri, acțiuni, stări. Se folosește ca pronume și adjectiv interogativ-relativ și este invariabil.

♥ Porte sur des objets, actions, états. S'emploie comme pronom et adjectif interrogatif-relatif et est invariable.

♣ *Refers to objects, actions and states. It is used as interrogative-relative pronoun and is invariable.*

	inter.		rel.	
pron.	N.	ce	Ce vă place?	Spuneți-mi ce vă place.
	A.	(cu/la...) ce	Cu ce pleci?	Spune-mi cu ce pleci?

Ca adjectiv interogativ-relativ, **ce** se referă la identitatea (= care?) sau la calitatea (= ce fel de?) substantivului. ♥ En tant qu'adjectif interrogatif-relatif, **ce** porte sur l'identité (= care?) ou sur la qualité (= ce fel de?) du nom. ♣ *As interrogative-relative pronoun, ce refers to the identity or quality of the noun.*

Ex.: inter. **Ce** stradă căutați? rel. V-am întrebat **ce** stradă căutați. (= care stradă?)
Ce film vrei să vezi? Spune-mi **ce** film vrei să vezi. (= ce fel de film?)

Obs.

În propoziții exclamative, **ce** este echivalent cu superlativale: ♥ Dans les phrases exclamatives, **ce** a la même valeur que les superlatifs: ♣ *In exclamatory sentences, ce is equivalent to a superlative like:* Ex.: **Ce bine!** (= e foarte bine!) **Ce frumos!** (= E foarte frumos!)

Expresie: ♥ Expression: ♣ *Expression: Ce mai faci?* = Cum îți merge?

CÂT este pronume și adjectiv interogativ-relativ. Se referă la cantitate și este variabil după gen, număr și caz, astfel: ♥ Est pronom et adjectif interrogatif-relatif. Porte sur la quantité. Est variable en genre, nombre et cas, comme suit: ♣ *It is an interrogative-relative pronoun and adjective. It refers to quantity and it changes according to gender, number and case, as follows:*

	m.sg	f.sg	m.pl	f.pl
adj./pron.	cât (lapte)	câtă (pâine)	câți (băieți)	câte (fete)

Expresii: ♥ Expressions: ♣ *Expressions: la câte...?* = la ce oră? *în cât...?* = în ce dată / zi? **Cât costă?**

4.6. PRONUMELE ȘI ADJECTIVELE NEHOTĂRÂTE**♥ PRONOMS ET ADJECTIFS INDÉFINIS ♣ INDEFINITE ADJECTIVES AND PRONOUNS**

Au forme variabile după gen, număr și caz. Adjectivele precedă substantive nearticulate. ♥ Ont des formes variables d'après le genre, le nombre et le cas. Les adjectifs précèdent des noms sans articles. ♣ *Have variable forms according to gender, number and case. The adjectives precede nouns without article.*

Exc.: *tot, toată, toți, toate* + subst. art. hot.

*A băut **tot** laptele. A cheltuit **toți** banii. A mâncat **toată** pâinea. A cules **toate** fructele.*

4.6.1. Clasificare ♥ Classification ♣ Classification**4.6.1.1. Simple: ♥ Simples: ♣ Simple:**

adj.	pron.
un, o	unul, una, unii, unele
alt, altă, alți, alte	altul, alta, alții, altele
tot, toată, toți, toate	tot, toată, toți, toate
atât(a), atâta, atâți(a), atâtea	atât(a), atâta, atâția, atâtea
mult, multă, mulți, multe	mult, multă, mulți, multe
puțin, puțină, puțini, puține	puțin, puțină, puțini, puține

UNUL, UNA, UNII, UNELE

	m.sg	f.sg	m.pl	f.pl
N./A* adj.			unii soți	unele soții
pron.	unul	una	unii	unele
G.**/D. adj.			unor soți	unor soții
pron.	unuia	uneia	unora	

* (mai ales cu prep. ♥ surtout avec une prép. ♣ especially with prep.)

** (al/a/ai/ale)

adj. ALT, ALTĂ, ALȚI, ALTE pron. ALTUL, ALTA, ALȚII, ALTELE

	m.sg	f.sg	m.pl	f.pl
N./A.* adj.	alt soț	altă soție	alți soți	alte soții
pron.	altul	alta	alții	altele
G.**/D. adj.	altui soț	altei soții	altor soți	altor soții
pron.	altuia	alteia	altora	

* (mai ales cu prep. ♥ surtout avec une prép. ♣ mainly with prep.)

** (al/a/ai/ale)

TOT, TOATĂ, TOȚI, TOATE

Este antepus (dar poate fi și postpus) substantivului. Spre deosebire de celelalte pronume/adjective nehotărâte, substantivul se articulează obligatoriu cu articol hotărât: ♥ Precède (mais peut aussi, en position d'emphase, suivre) le nom. Est le seul pronom/adjectif indéfini obligeant le nom à prendre l'article défini: ♣ *Usually precedes the noun, but in emphasis may come after. Unlike other indefinite pronouns/adjectives, the noun that follows must take definite article:*

Ex.: Am vizitat **toate muzeele** din București.

	m.sg	f.sg	m.pl	f.pl
N/A*adj./pron.	tot (vinul)	toată (apa)	toți (băieții)	toate (fetele)

*(și cu prep. ♥ avec prép. aussi ♣ also with prep.)

Obs.

tot cu valoare adverbială ♥ à valeur adverbiale ♣ with adverbial value

Ex.: Aici locuiesc părinții. **Tot aici** locuiește și sora mea. (= de asemenea, la fel)

De dimineață **tot** scrie. (= scrie încontinuu)

Expresii: ♥ Expressions: ♣ Expressions: **cu totul** = complet, definitiv *S-a schimbat cu totul.*
de tot = definitiv *S-a dus de tot.*
= foarte *S-a purtat urât de tot.*
peste tot = pretutindeni *Am căutat peste tot.*

MULT, MULTĂ, MULȚI, MULTE PUȚIN, PUȚINĂ, PUȚINI, PUȚINE

Sunt considerate adjective, pronume sau numerale nehotărâte. Stau înainte sau după substantiv. Au forme variabile după gen, număr și caz. ♥ Sont considérés comme adjectifs, pronoms ou numéraux indéfinis. Précèdent ou suivent le nom. Formes variables d'après le genre, le nombre et le cas. ♣ *Are considered indefinite adjectives, pronouns or numerals, and are placed before or after the noun. They vary according to gender, number and case.*

	m.sg	f.sg	m.pl	f.pl
N./A.adj./pron.	mult (zgomot)	multă (lume)	mulți (bărbați)	multe (femei)
	(zgomot) mult	(lume) multă	(bărbați) mulți	(femei) multe
G./D.* adj.	-	-	multor bărbați	multor femei
pron.	-	-	multora	

*G. cu **a** și D. cu **la** este obligatoriu la sg. ♥ Le G. avec **a** et le D. avec **la** est obligatoire au sg.
♣ The G. with **a** and the D. with **la** can only take sg.

	m.sg	f.sg	m.pl	f.pl
N./A.adj./pron.	puțin (zgomot)	puțină (lume)	puțini (bărbați)	puține (femei)
	(zgomot) puțin	(lume) puțină	(bărbați) puțini	(femei) puține
G./D. adj.	-	-	puținor bărbați	puținor femei
pron.	-	-	a puținii/la puținii	

Proverbe: Mult zgomot pentru nimic. Mulți văd, puțini pricep.

ATÂT(A), ATÂTA, ATÂȚI(A), ATÂTEA

	m.sg	f.sg	m.pl	f.pl
N/A* adj.	atâta vin	atâta apă	atâți(a) băieți	atâtea fete
	atâta	atâta	atâția	atâtea
G.**/D. adj.	-	-	atâtor băieți	atâtor fete
pron.	-	-	atâtor	

*(mai ales cu prep. ♥ surtout avec une prép. ♣ esp. with prep.)

** (al/a/ai/ale)

Obs.

În exclamații: ♥ En emploi exclamatif: ♣ In exclamations: *N-am atâția bani!* = atât de mulți bani

4.6.1.2. Forme compuse: ♥ Formes composées: ♣ *Compound forms:*

adj.	pron.
<i>vre-</i>	vreun băiat, vreo fată
<i>ori-</i>	vreunul , vreuna...
	oricine (= nu are importanță cine) oricare (= nu are importanță care) orice (= nu are importanță ce) oricât , oricâtă (= nu are importanță cât/câtă)
<i>fie-</i>	fiecare băiat, fiecare fată
<i>-va</i>	fiecare
	cineva (= o anumită persoană) careva ceva (= un anumit lucru) câtva , câtăva (= o anumită cantitate)
<i>alt...-va</i>	altcineva (= o altă persoană) altceva (= un alt lucru)

adj. VREUN, VREO, VREUNII, VREUNELE pron. VREUNUL, VREUNA, VREUNII, VREUNELE

Au sens ipotetic sau de aproximare. Se folosesc în special în fraze interogative. (v. formele corespunzătoare **unul**, **una**, **unii**, **unele...** cu care este compus). ♥ Ont un sens hypothétique ou d'approximation. Utilisés surtout dans des phrases interrogatives. (v. les formes correspondantes **unul**, **una**, **unii**, **unele** qui les composent).

♣ Have *hypothetical or approximative meaning and are mainly used in interrogative sentences.* (See the corresponding forms **unul**, **una**, **unii**, **unele...**, with which they form compounds).

Obs. **vreo** 2, 3,... = câțiva / câteva... = aproximativ 2, 3

(invar.) *Am mâncat **vreo** cinci mere astăzi! Sunt numai **vreo** șase-șapte spectatori în sală.*

ORICINE, CINEVA, ALTCINEVA (pron.)

ORICARE, CAREVA, FIECARE (adj./pron.)

ORICE*, **CEVA, ALTCEVA** (pron.) *(și adj.)

ORICÂT, ... CÂTVA,... (adj./pron.)

Compusele cu: ♥ Les formes composées avec: ♣ *Compound forms with:*

<i>cine:</i>	oricine	cineva	altcineva	
<i>care:</i>	oricare	careva		fiecare
<i>ce:</i>	orice*	ceva	altceva	
<i>cât:</i>	oricât	câtva		

se declină la fel ca formele lor de bază.) ♥ auront des formes casuelles similaires à leurs formes de base. ♣ *are declined like their basic forms.* (v. *cine*, *care*, *ce*, *cât*).

Obs

1° **oricare** la D./A. (c.d.) este dublat de pron. pers. D./A. ♥ au D./A. (o.d.) est doublé d'un pronom personnel au D./A. ♣ *in the D./Acc. (d.o.) it is doubled by the pers. pron. in D./A.*

2° **fiecare** la D. este totdeauna dublat de pron. pers. D. La A., numai când se referă la persoane sau când e precedat de **pe** (c. d.). ♥ au D., sera toujours doublé d'un pron. pers. au D. aussi. À l'A., uniquement quand il porte sur des personnes ou qu'il est précédé de **pe** (o. d.). ♣ *in the D. it is always doubled by the pers. pron. in the D., while in the A only when it is preceded by pe (d. o.)*

3° **ceva**, **altceva**, **orice** sunt invariabile. ♥ Sont invariables. ♣ *Are invariable.*

• **Ceva** este în general pronume. ♥ est ordinairement pronom. ♣ *is usually a pronoun.*

Caut ceva și nu gădesc. S-a întîmplat ceva? Doriți ceva?

Ca adjectiv: ♥ Comme adjectif: ♣ *As an adjective: = puțin.*

*Mai am **ceva** pâine.* (= puțină pâine)

Se spune: ♥ On dit: ♣ *Colloquial: ceva dulce, ceva rece, ceva interesant...*

• **Altceva** este numai pronume. ♥ n'est que pronom. ♣ *is used only as pronoun.*

Vreau altceva! Altceva mai știi? De altceva nu mai am nevoie.

• **Orice** + subst. = **oricare** + subst. (= n-are importanță ce)

Orice băiat știe fotbal. = Oricare băiat ...

Orice (pron.) = n-are importanță ce

Mănânc orice.

•**Câtva, oricât** pot fi pronume și adjective și sunt variabile după gen, număr și caz. ♥ Peuvent être aussi bien pronoms qu'adjectifs. Varient d'après le genre, le nombre et le cas. ♣ *Can be both pronouns and adjectives and vary according to gender, number and case.*

	m.sg	f.sg	m.pl	f.pl
N./A. adj./pron.	câtva (<i>timp</i>)	câtăva (<i>vreme</i>)	cățiva (<i>lei</i>)	câteva (<i>fise</i>)

G. cu **a** și D. cu **la** sunt frecvente. ♥ Le G. avec **a** et le D. avec **la** sont fréquents ♣ *The G. with a and the D. with la are frequent.*

	m.sg	f.sg	m.pl	f.pl
N./A. adj./pron.	oricât (<i>timp</i>)	oricătă (<i>vreme</i>)	oricăți (<i>băieți</i>)	oricâte (<i>fete</i>)

G. frecvent cu **a**, D. cu **la**. ♥ De fréquents G. avec **a** et des D. avec **la**. ♣ *G. is frequent with a and D. with la.*

4.7. PRONUMELE ȘI ADJECTIVELE NEGATIVE

♥ LES PRONOMS ET LES ADJECTIFS DE NÉGATION ♣ *NEGATIVE PRONOUNS AND ADJECTIVES*

nimeni (pron.) (persoane ♥ personnes ♣ *persons*)

nimic (pron.) (obiecte ♥ objets ♣ *objects*)

Regulă: ♥ Règle: ♣ *Rule:*

pron./adj. neg. + **nu** + vb

Nimeni nu vine așa devreme. = Nu vine nimeni... Nu înțeleg nimic.

Obs.

1° **Nimeni** este variabil după caz. Se folosește în fraze negative. ♥ est variable d'après le cas et d'utilise dans des phrases négatives. ♣ *varies according to case. It is used in negative sentences.*

Nu vine nimeni. Cu nimeni nu mă înțeleg.

2° **Nimic**. Total invariabil. Se folosește în fraze negative: ♥ Complètement invariable. Utilisé dans des phrases négatives: ♣ *Completely invariable. It is used in negative sentences:*

Nimic nu-mi place. Nu știu nimic. Nu pot să mănînc nimic. N-ai văzut nimic?

Expresii: ♥ Expression: ♣ *Expressions: Nu face nimic. = Nu-i nimic.*

3° **niciun, nicio** (adj.) (persoane, obiecte ♥ personnes, objets ♣ *persons, objects*)

niciunul, niciuna, niciunii, niciunele (pron.) (persoane, obiecte, ♥ personnes, objets ♣ *persons, objects*)

Sunt adjective și pronume. Se folosesc în fraze negative. Flexiunea este similară cu a lui **un, o..., unul, una...** (v. mai sus). ♥ Adjectifs et pronoms s'utilisant dans des phrases négatives (v. la flexion de **un, o..., unul, una...** ci-dessus). ♣ *Are adjectives and pronouns. Are used in negative sentences. Their inflection is similar to that of un, o, ..., unul, una, ... (see above).*

Nu văd niciun om. Nu cunosc nicio persoană.

Niciunul / niciuna nu mă cunoaște. Niciunii / niciunele nu au răspuns la invitația noastră.

5. NUMERALUL ♥ LE NUMERAL ♣ *THE NUMERAL*

Arată numărul sau ordinea obiectelor. ♥ Représente le nombre ou l'ordre des objets. ♣ *Shows the number or order of objects.*

5.1. Clasificare ♥ Classification ♣ *Classification*

-numerale cardinale ♥ numéraux cardinaux ♣ *cardinal numbers*

•propriu-zise ♥ proprement dits ♣ *proper*

unu, doi, trei,....zece...

•colective ♥ collectifs ♣ *collective*

amândoi, tustrei...

•multiplicative ♥ multiplicatifs ♣ *multiplying*

îndoit, întreit,...înzecit...

•repetitive ♥ répétitifs ♣ *repetitive*

o dată, de două ori,...de zece ori...

•distributive ♥ distributifs ♣ *distributive*

câte doi, câte trei...

•fracționare ♥ fractionnaires ♣ *fractional*

jumătate, sfert, doime, treime...

-numerale ordinale ♥ numéraux ordinaux ♣ *ordinal numbers*

întâi/primul, al doilea / a doua,...

5.1.1. NUMERALUL CARDINAL PROPRIU-ZIS ♥ LE NUMERAL CARDINAL PROPREMENT DIT

♣ *THE CARDINAL NUMBER PROPER*

Căți? Câte?

Clasificare ♥ Classification ♣ Classification

După formă este: ♥ D'après la forme: ♣ *According to form:*

•simplu ♥ simple ♣ *simple*

unu, doi,...zece... sută, mie, milion, miliard...

•compus ♥composé ♣ compound

unu + spre + zece = unsprezece (11)*
doi = doisprezece (12)
trei... = treisprezece (13)...
două + zeci = douăzeci (20)
trei... = treizeci (30)...
două + mii = două mii (2000)
trei... = trei mii (3000)...
două + milioane = două milioane (2.000.000)
trei... = trei milioane (3.000.000)...

*în limba vorbită : ♥ ds la langue parlée:
 ♣ in colloquial speech: unșpe, doișpe, treișpe...

1 <i>unu</i>	11 <u>unsprezece</u>	21 <u>douăzeci și unu</u>	101 <u>o sută unu</u>
2 <i>doi</i>	12 <u>doisprezece</u>	22 <u>douăzeci și doi</u>	102 <u>o sută doi</u>
3 <i>trei</i>	13 <u>treisprezece</u>	23 <u>douăzeci și trei</u>	103 <u>o sută trei</u>
4 <i>patru</i>	14 <u>paisprezece</u>	24 <u>douăzeci și patru</u>	...
5 <i>cinci</i>	15 <u>cincisprezece</u>	25 <u>douăzeci și cinci</u>	1001 <u>o mie unu</u>
6 <i>șase</i>	16 <u>șaisprezece</u>	26 <u>douăzeci și șase</u>	1002 <u>o mie doi</u>
7 <i>șapte</i>	17 <u>șaptesprezece</u>	27 <u>douăzeci și șapte</u>	1003 <u>o mie trei</u>
8 <i>opt</i>	18 <u>optsprezece</u>	28 <u>douăzeci și opt</u>	...
9 <i>nouă</i>	19 <u>nouăsprezece</u>	29 <u>douăzeci și nouă</u>	
10 <i>zece</i>	20 <u>douăzeci</u>	30 <u>treizeci</u>	

Obs.

1° Se spune: ♥ On dit: ♣ We say:

Dar: ♥ Mais: ♣ But:

1 leu (un leu), 2 lei (doi lei), 3 lei, ... **19 lei.**

20 **de** lei, 21 **de** lei, 22 **de** lei,...100 **de** lei

2° Numeralesle **unu** și **doi** au forme de m și f când sunt folosite lângă substantiv sau eliptic: ♥ Les numéraux **unu** et **doi** ont des formes m et f auprès du substantif ou lorsqu'ils sont employés elliptiquement. ♣ The numerals **unu** and **doi** have masculine and feminine forms when used with nouns or when used elliptically:

1	<u>un băiat</u> , <u>un soț</u> , <u>un bărbat</u>	<u>o fată</u> , <u>o soție</u> , <u>o femeie</u>
2	<u>doi (băieți)</u> , <u>doi (soți)</u> , <u>doi bărbați</u>	<u>două (fete)</u> , <u>două (soții)</u> , <u>două (femei)</u>
12	<u>doisprezece băieți</u>	<u>douăsprezece fete</u>
21	<u>douăzeci și unu</u> de băieți	<u>douăzeci și una</u> de fete
22	<u>douăzeci și doi</u> de băieți	<u>douăzeci și două</u> de fete

3°

G. = a + numeral	534 este camera a doi studenți de la matematică.
D. = la + numeral	Am trimis cereri la două universități.

Sută, mie, milion, miliard, ca numerales, formează G./D. numai cu **a** și **la**. Când au art. hot., formează G./D. ca substantivele. ♥ Employés comme numéraux, **sută, mie, milion** et **miliard** forment le G. uniquement à l'aide de **a** et de **la**. Avec un article défini, ils forment le G./D. sur le modèle des noms. ♣ When used as numerals, **sută, mie, milion, miliard**, form the G./D. only with **a** and **la**. When they have definite articles, they form the D./G. like the nouns.

Exprimarea timpului: ♥ Expression du temps: ♣ Telling the time:

•Ora ♥ L'heure ♣ The hour

8.00 Este ora **opt**. = E **opt**. = E **opt fix**.
 8.15 **opt și cincisprezece** (minute) = **opt și un sfert***
 8.30 **opt și treizeci** (de minute) = **opt treizeci** = **opt și jumătate***
 8.45 **opt și patruzeci și cinci** (de minute) = **nouă fără un sfert***
 8.50 **opt și cincizeci** (de minute) = **nouă fără zece**

***sfert, jumătate** v. și numerales fracționare. ♥ v. numéraux fractionnaires ♣ also see fractional numbers.

•Data ♥ La date ♣ The date

14 februarie 1994 = **paisprezece/paispe** februarie **o mie nouă sute nouăzeci și patru**

Se spune: ♥ On dit: ♣ We say:

doi iunie sau **două iunie**
în/pe 14 februarie (curent ♥ couramment ♣ currently)
la 14 februarie (eveniment istoric ♥ événement historique ♣ historical event)
în (anul ♥ l'année ♣ the year) 1994
în 30 î.Ch. (înainte de Christos ♥ avant J.C./ ♣ B.C.)
în 30 d.Ch. (după Christos, ♥ après J.C./ ♣ A.D.)

- **Temperatura:** ♥ La température: ♣ *Temperature:*
 0° = zero **grade**; $15,8^{\circ}$ = cincisprezece virgulă opt **grade**; $+2^{\circ}$ = plus două **grade**; -10° = minus zece **grade**; 15°C = cincisprezece **grade Celsius**
- **Calcul aritmetic:** ♥ Calcul arithmétique: ♣ *Arithmetic calculation:*
 $2 + 2 = 4$ doi **plus** doi **egal** patru / doi **și cu** doi **fac** patru
 $2 - 1 = 1$ doi **minus** unu **egal** unu / doi **fără** unu **fac** unu
 $3 \times 3 = 9$ trei **ori** trei **egal/fac** nouă
 $12 : 2 = 6$ doisprezece **împărțit la** doi **egal/fac** șase (doișpe **împărțit la** doi **fac** șase)
- **Aproximația numerică:** ♥ Approximation numérique: ♣ *Numerical estimation:*
 $2-3$ ore; ≈ 2 ore = vreo două ore; > 2 ore = mai mult de două ore / peste două ore
 cu zecile, cu sutele, cu miile = zeci, sute, mii

5.1.2. NUMERALUL COLECTIV ♥ LE NUMERAL COLLECTIF ♣ THE COLLECTIVE NUMERAL

Exprimă o totalitate numerică. ♥ Exprime une totalité numérique. ♣ Shows a numerical entity:

<i>amândoi, amândouă</i> (+ subst. pl. art. hot.)	<i>amândoi băieții, amândouă fetele</i>
<i>ambii, ambele</i> (+ subst. pl. neart.)	<i>ambii băieți, ambele fete</i>
<i>toți trei, toate trei</i> (+ subst. pl. art. hot.)	<i>toți trei băieții</i>
<i>cei</i> + num. card. + subst. m. pl. neart.	<i>cei cinci băieți</i>
<i>cele</i> + num. card. + subst. f. pl. neart.	<i>cele cinci fete</i>

5.1.3. NUMERALUL MULTIPLICATIV SI REPETITIV

♥ LE NUMERAL MULTIPLICATIF ET REPETITIF ♣ THE MULTIPLYING AND REPETITIVE NUMERAL

Cât?
De câte ori?

$x1 = o$ dată*

multiplicativ	repetitiv
= în + num. card. + -(i)t	= de + num. card. + ori
x2 îndoit	= de două ori
x3 întreit	= de trei ori
x10 înzecit	= de zece ori
x100 însutit	= de o sută de ori
x1000 înmiit	= de o mie de ori

Ex.: Am câștigat **de două ori** mai mult. Am fost la București **de două ori**.

5.1.4. NUMERALUL DISTRIBUTIV ♥ LE NUMERAL DISTRIBUTIF ♣ THE DISTRIBUTIVE NUMERAL

Exprimă o grupare numerică. Poate fi adjectiv, adverb etc. ♥ Exprime un groupement numérique. Peut être adjectif, adverbe, etc. ♣ Expresses a numerical group. Can be adjective, adverb, etc.

câte + num. card.

Ex.: Stăm **câte unul** în fiecare cameră.
 Putem împrumuta **câte trei** cărți de la bibliotecă.
 Au format grupe **de câte zece**.

5.1.5. NUMERALUL FRAȚIONAR

♥ LE NUMERAL FRACTIONNAIRE ♣ THE FRACTIONAL NUMERAL

A câta parte?

Indică o fracție, o parte. ♥ Indique une fraction, une partie. ♣ Shows a fraction, a part:

	o + num. card. + -(i)me	
1/2	o doime = (o)jumătate	(= a doua parte)
1/3	o treime -	(= a treia parte)
1/4	o pătrime = un sfert	(= a patra parte)
1/5	o cincime	(= a cincea parte)
1/10	o zecime	(= a zecea parte)
1/100	o sutime = un procent	(= a (o) suta parte)
1/1000	o miime	(= a (o) mia parte)

sg			pl
1/2	o <i>doime</i>	2/2	două <i>doimi</i>
1/3	o treime	2/3	două treimi

5.1.2. NUMERALUL ORDINAL ♥ LE NUMERAL ORDINAL ♣ THE ORDINAL NUMBER

Al câtelea?

Indică ordinea. ♥ Indique l'ordre. ♣ Shows order.

1	subst. m./f. sg art. hot. det. + subst. m/f.sg neart.	+ întâi* =	întâiul* + subst. m.sg neart. întâia* + subst. f.sg neart.
	<i>premiul întâi</i> <i>etapa întâi</i>		<i>întâiul clasat</i> <i>întâia clasată</i>

1	<i>un + prim*</i> + subst. m. sg <i>o + primă*</i> + subst. f. sg	primul* + subst. m.sg neart. prima* + subst. f.sg neart.
	<i>un prim pas</i> <i>o primă apariție</i>	<i>primul pas; primii pași</i> <i>prima apariție; primele apariții</i>
	* Se declină ca adjectivele articulate sau nearticulate. ♥ Se décline comme les adjectifs accompagnés ou non d'un article. ♣ It is declined like adjectives with or without article.	

La fel: ♥ De même: ♣ Similarly: **ultim(ul), ultimă/ultima, ultimi(i), ultime(le)**

2, 3, ...n	m.sg> al + num. card. + -lea	f.sg> a + num. card. + -a
2 (doi)	al doilea	a doua
3 (trei)	al treilea	a treia
100 (o sută)	al o sutălea	a (o) suta
200	al două sutelea	a două suta
1000 (o mie)	al o mielea	a (o) mia

Obs.

1° adj./pron.

al doilea (concurrent) ; **a doua** (concurrentă)

Locuiesc la etajul al doilea.

-În ce clasă ești? -În (clasa) a cincea.

-La ce clasă doriți bilet? La clasa întâi sau la a doua?

-La întâia. La a doua e prea aglomerat.

2° cel, cea, cei, cele + num. ord.: **cel dintâi, cel de-al doilea, cel de-al cincilea, ...**

cea dintâi, cea de-a doua, cea de-a șaptea,...

Se declină numai formele: ♥ Les seules formes qui se déclinent sont: ♣ The only forms declined are:

cel, cea, cei, cele

Ex.: Premiul **celui de-al doilea clasat** este o mașină. Premiul **celeii de-a doua clasate** este o excursie.

3° În scris, se notează: ♥ A l'écrit: ♣ In written form:

I; al II-lea (m)/ **a II-a** (f); **al III-lea** (m)/ **a III-a** (f)...

•Nume de regi, personalități: ♥ Noms de rois, de personnalités: ♣ Names of kings, personalities:

Regele Carol I (întâi), Papa Ioan Paul al II-lea

•Anii de studiu: ♥ Les années d'études: ♣ Years of study:

clasa întâi (clasa I), anul întâi, clasa a III-a, anul al doilea...

•Calitatea: ♥ La qualité: ♣ Quality: *calitatea întâi, calitatea a doua,...* (cal. I, cal. a II-a)

Ex.: *hotel categoria întâi...; clasa întâi, clasa a doua,...*; *wagon / bilet clasa întâi...*

•Acte, capitole, volume, etaje: ♥ Actes, chapitres, volumes, étages: ♣ Acts, chapters, volumes, floors:

actul I, actul al doilea,...

sau *actul unu, actul doi...*

capitolul întâi, capitolul al doilea...

sau *capitolul unu, capitolul doi...*

volumul întâi, volumul al doilea,...

sau *volumul unu, volumul doi,...*

pagina întâi, pagina a doua,...

sau *pagina unu, pagina doi,...*

etajul întâi, etajul al doilea,...

sau *etajul unu, etajul doi...*

•În exprimarea datei: ♥ Dans l'expression de la date: ♣ In expressing dates:

Scriem: ♥ On écrit: ♣ We write: *1 ianuarie, 1 februarie, 2 ianuarie, 2 februarie*

Citim: ♥ On lit: ♣ We read: *întâi ianuarie, întâi februarie, doi/două ianuarie*
sau *unu ianuarie, unu februarie*

Expresii: ♥ Expressions: ♣ Expressions:

în primul rând,... *în al doilea rând, ...în ultimul rând*

(mai) întâi,... *apoi, ... în sfârșit*

6. VERBUL ♥ LE VERBE ♣ THE VERB

Are forme distincte după diateză, mod, timp, număr și persoană. ♥ A des formes distinctes selon la voix, le mode, le temps et la personne. ♣ *Has distinct forms according to voice, mood, tense, number and person.*

6.1. Diateze: ♥ Voix: ♣ Voice:

- **activă** (subiectul face acțiunea) ♥ active (le sujet fait l'action) ♣ *active (the subject does the action)*
a lăuda Ex.: *Presa îl laudă pe domnul X.*
- **pasivă** (subiectul suferă acțiunea) ♥ passive (le sujet subit l'action) ♣ *passive (the subject suffers the action)*
a fi lăudat Ex.: *Domnul X este lăudat de presă.*
- **reflexivă** (subiectul face și suferă acțiunea) ♥ pronominale/réfl. (le sujet fait et subit l'action en même temps) ♣ *reflexive (the subject does and suffers the action)*
a se lăuda, a-și aminti Ex.: *Domnul X se laudă singur.*

6.2. Moduri: ♥ Modes: ♣ Mood:

- **nepersonale**: infinitiv, participiu, supin, gerunziu ♥ impersonnels: infinitif, participe passé, "supin", participe présent/gérondif ♣ *non-finite: infinitive, past participle, 'supine', present part./gerund*
- **personale**: indicativ, conjunctiv, condițional-optativ, prezumtiv, imperativ ♥ personnels: indicatif, subjonctif, conditionnel-optatif, présomptif, impératif
- ♣ *finite: indicative, subjunctive, conditional, presumptive, imperative*

6.3. Timpuri: ♥ Temps: ♣ Tenses:

- **prezent** ♥ présent ♣ *present*
- **trecut**: imperfect, perfect compus, perfect simplu, mai-mult-ca-perfect ♥ passé: imparfait, passé composé, passé simple, plus-que-parfait ♣ *past: 'imperfect', compound past, simple past, past perfect*
- **viitor**: viitor **a, b** (simplu), viitor anterior ♥ futur: futur **a, b** (simple), futur anterior ♣ *future (simple) future a, b, future perfect*

6.4. Număr și persoană: ♥ Nombre et personne: ♣ Number and person

sg	(eu, tu, el, ea)
pl	(noi, voi, ei, ele)

6.5. Există câteva verbe neregulate: ♥ Il y a quelques verbes irréguliers: ♣ *There are some irregular verbs:* *a fi, a avea, a mânca, a bea, a lua, a da, a sta, a vrea, a ști, a usca.*

6.6. Locuțiuni și expresii verbale ♥ Locutions verbales ♣ *Verb phrases*

Sunt grupuri de cuvinte echivalente cu verbe. Atenție! Unele folosesc un pronume obligatoriu (la infinitiv **-i, -și, -se, sau o** "neutru"): ♥ Sont des groupes de mots équivalant à des verbes. Attention! Certains utilisent un pronom obligatoire (à l'infinitif **-i, -și, se** ou **-o** dit "neutre"): ♣ *Are groups of words equivalent to verbs. Mind! Some of them are used with a compulsory pronoun (in the infinitive **-i, -și, se** or the 'neutre' **o**).*

- *a băga de seamă* = a observa, *a trece cu vederea* = a ignora, a nu observa, *a da bună-ziua* = a saluta
- *a-i fi foame, a-i fi sete, a-i fi cald, a-i fi frig, a-i fi somn, a-i fi lene, a-i fi dor, a-i fi frică de/teamă de, a-i fi greață, a-i fi bine, a-i fi rău*
- *a-și aduce aminte* = a-și aminti, *a-și da seama* = a observa, *a-și lua rămas bun* = a saluta
- *a se lua la ceartă* = a se certa, *a se lua cu vorba* = a se lăsa antrenat de conversație

6.1. DIATEZA ACTIVĂ ♥ LA VOIX ACTIVE ♣ THE ACTIVE VOICE

6.1.1. MODURI NEPERSONALE

♥ MODES IMPERSONNELS ♣ NON-FINITE MOODS

6.1.1.1. MODUL INFINITIV ♥ LE MODE INFINITIF ♣ THE INFINITIVE

Este un mod nepersonal (nu are forme după persoană și număr). Este precedat de prepoziția **a**. Are timpurile prezent și trecut (perfect). **Infinitivul prezent** este format din "rădăcina" (radicalul) verbului + terminațiile specifice lui. Infinitivul are 5 clase de terminații (grupate în 4 conjugări):

♥ C'est un mode impersonnel (il ne change pas avec la personne et le nombre). Sa forme est précédée de la préposition **a**. Ses temps sont le présent et le passé. L'infinitif présent est formé de la "racine" du verbe (le radical) + les terminaisons spécifiques à l'infinitif. On recense généralement 5 classes de terminaisons (groupées en 4 conjugaisons):

♣ It is a non-finite mood (it does not change according to person or number). It is preceded by the particle **a**. It has present and perfect tense forms. The present infinitive is formed from the verb root + typical endings of the infinitive. The infinitive has 5 classes of endings (grouped into 4 conjugations).

I.	II.	III.	IV.
-A	-EA	-E	-I
-Î			
a termina a lucra	a părea	a face	a dormi a plăti
			a coborî a hotărî

La pronunțare, aceste terminații poartă accentul (Exc. infinitivul în -e): ♥ Dans la prononciation, ces terminaisons portent l'accent (Exc. l'infinitif en -e): ♣ When pronounced, these endings are stressed (Exc. the infinitive in -e):

-A: a termina, a mânca, a lucra, a fuma, a telefona, a aduna, a juca, a căuta, a pleca, a invita, a aștepta, a întreba, a asculta, a studia, a veghea, a îngenunchea,...

-EA: a părea, a apărea, a dispărea, a dura, a plăcea, a tăcea, a vedea, a cădea, a șede, ...

-E: a face, a trece, a spune, a ține, a râde, a plânge, a merge, a scrie, a răspunde, a închide, a deschide, a duce, a pune, a înțelege, a trimite, a promite, a permite, a fierbe, a frige, a coace, a sparge,...

-I: a dormi, a adormi, a ieși, a fugi, a auzi, a sui, a vorbi, a citi, a plăti, a sosi, a primi, a iubi, a călători, a privi, a munci, ...

-Î: a coborî, a omorî, a doborî, a hotărî, a urî, ...

Are o formă scurtă (forma din dicționar este fără **a** inițial): ♥ L'infinitif a une forme appelée "courte" (sa forme, dans le dictionnaire est sans **a** initial): The infinitive has a short form (the dictionary form has no initial **a**): a lucra, a cânta, a mânca, a urca, a părea, a plăcea, a trece, a iubi, a citi, a coborî, a hotărî, ... și o formă lungă (= f. scurtă + **-re**) care funcționează ca substantiv: ♥ et une forme dite "longue" (= f. "courte" + **-re**) fonctionnant comme substantif: ♣ and a long form (= short f. + **-re**) functioning as a noun: lucrare, cântare, mânca-re, urcare, păre-re, plăcere, trecere, iubire, citire, coborâ-re, hotărâ-re,...

Forma negativă ♥ La forme négative ♣ Negative form

a + nu + Infinitiv a fi / a nu fi, a avea / a nu avea, a crede / a nu crede,...

Ex.: "A fi sau a nu fi, aceasta este întrebarea!"

FOLOSIRE: ♥ EMPLOI: ♣ IT IS USED:

1. Infinitiv fără prepoziția **a** ♥ Infinitif sans la préposition **a** ♣ Short infinitive (without a „to”)

• Infinitivul scurt se regăsește la unele forme verbale compuse: ♥ La forme courte de l'infinitif se retrouve dans certaines formes verbales composées: ♣ The short infinitive is to be found in certain compound verb forms:

- viitor **a:** ♥ futur **a:** ♣ a future: (eu) voi pleca, (tu) vei pleca,...
 - condițional prezent: ♥ conditionnel présent: ♣ present conditional: (eu) as pleca, (tu) ai pleca, ...
 - imper. neg. pers.2 sg: nu pleca, nu vorbi, nu dormi,...

• Este folosit după semiauxiliarul modal **a putea** (infinitiv = conjunctiv)

♥ Est utilisé après l'aux. modal **a putea** (Inf. = Conj.) ♣ Used after the semi-aux. **a putea** (Inf. = Conj.)

Ex.: Avionul poate zbură la mari înălțimi. (= poate să zboare)

Nu putem accepta această invitație. (= nu putem să acceptăm)

Obs. Pron. D./A. al Inf. stă înaintea verbului **a putea**: ♥ Le pronom D./A. de l'infinitif sera placé devant **a putea**:

♣ The pronoun in the D./Acc. accompanying the infinitive is placed before 'a putea'.

Ex.: Radu se poate duce în concediu. (= poate să se ducă)

Îmi poți telefona deseară? (= poți să-mi telefonezi?)

• Este folosit în construcții infinitivale relative cu verbul **a avea** (substituibil cu Conj.)

♥ Est utilisé dans des constructions relatives avec le verbe **a avea** + Inf. (substituible avec Conj.)

♣ Used in relative infinitive constructions with the verb **a avea** (replaceable with the Conj.)

a avea + **ce/cine/unde/când/cum** + Inf. /Conj.

Ai cu ce scrie? /deschide? N-aveți unde sta la București?

2. Infinitiv cu prepoziția **a** apare: ♥ L'infinitif avec **a** s'utilise: ♣ Infinitive with **a** is used:

• ca subiect: ♥ comme sujet: ♣ as a subject: **A citi** este singura sa bucurie.

•în construcții prepoziționale, exprimând circumstanțe temporale, finale, modale etc. ale acțiunii verbului regent: ♥ dans des constructions prépositionnelles, exprimant des circonstances temporelles, finales, modales, etc., du verbe régent ♣ *in prepositional structures, expressing time, purpose, mood, in relation to the action expressed by the verb:*

înainte de Înainte de a mânca, spală-te pe mâini!
pentru Pentru a reuși, trebuie să lucrezi mai mult.
fără A plecat fără a-și lua rămas bun.

•ca determinant în GN ♥ comme déterminant dans un GN ♣ *as determiner in GN*

subst. + *de* Avem plăcerea de a vă invita la căsătoria fiului nostru. Nu are dorința de a avansa.

•în indicații și interdicții: ♥ pour exprimer indications et interdictions: ♣ *in directions and interdictions:*

A se păstra la rece A se feri de foc. A se scutura bine înainte de întrebuire.

Infinitivul perfect este rar întrebuințat. Forma sa este: ♥ **L'infinitif passé** est rarement utilisé. Il a la forme:

♣ *The perfect infinitive is rarely used. Its form is: a fi + Part.*

Ex.: A plecat fără a fi zis nici un cuvânt. (= fără să fi spus, fără a spune, și nu a spus)

6.1.1.2. MODUL PARTICIPIU ♥ LE PARTICIPE ♣ THE PARTICIPLE

Este un mod nepersonal. Ca verb, formează timpuri compuse. Ca adjectiv, are forme după gen și număr și caz. Are terminații specifice după tipuri de conjugare: ♥ C'est un mode impersonnel. Comme verbe, il aide à la formation des temps composés. Comme adjectif, il prend des formes variables suivant le genre, le nombre et le cas. Il a des terminaisons spécifiques d'après le type de conjugaison: ♣ *It is an impersonal mood. As a verb it forms compound tenses. As an adjective, it has forms according to gender and number. It has certain endings according to the type of conjugation:*

	I.	II.	III.*	IV.	
Infinitiv	-A <i>a termina</i>	-EA <i>a părea</i>	-E <i>a face</i> <i>a merge</i> <i>a rupe</i>	-I <i>a dormi</i>	-Î <i>a coborî</i>
Participiu	-AT <i>terminat</i>	-UT <i>părut</i>	-UT <i> făcut</i> -S <i> mers</i> -T <i> rupt</i>	-IT <i>dormit</i>	-ÂT <i>coborât</i>

*Conj.III

-UT: *crezut, făcut, refăcut, desfăcut, trecut, petrecut, ținut, menținut, conținut, reținut, susținut, început, cunoscut, recunoscut, umplut, bătut, pierdut, vândut, născut, satisfăcut*

-S: (de la Inf. în **-ge, -de, -ce, -te, -ne:** *a merge, a prinde, a duce, a trimite, a pune...*) *mers, ajuns, plîns, înțeles, tras, ales, cules, prins, aprins, ascuns, ars, cuprins, deschis, închis, dus, adus, tradus, condus, redus, produs, introdus, trimis, promis, permis, transmis, admis, pus, spus, depus, rămas, compus, descompus, dispus, expus, indispus, interpus, scris, prescriș, descriș, înscriș etc.*

-(P)T: Numai la unele verbe: ♥ Pour les verbes: ♣ *Only from the verbs:*
(a fierbe, a sparge, a rupe, a frige, a coace) fierț, spart, rupt, fript, copt.

•La verbele neregulate: ♥ Pour les verbes irréguliers: ♣ *For irregular verbs:*
a fi/ fost, a avea/ avut, a vrea/ vrut, a voi/ voit, a mânca/ mâncat, a bea/ băut, a da/ dat
a lua/ luat, a sta/ stat, a ști/ știut, a usca/ uscat.

Forma negativă: ♥ La forme negative: ♣ *Negative form: ne- + Part.*

neterminat, nemăncat, nevăzut, nefiert, necitit, nedormit, nesimțit, neștiut, necunoscut, nehotărât etc.

Forma negativă cu **mai:** ♥ Forme négative avec **mai:** ♣ *The negative form with mai: nemaivăzut, nemaipomenit*

FOLOSIRE: ♥ EMPLOI: ♣ *IS USED:*

1. Ca verb: ♥ Comme verbe: ♣ *As a verb:*

•intră în compunerea unor forme temporale și modale:

♥ pour former des temps composés (analytiques): ♣ *to form certain compound (analytic) tenses:*

Inf. perfect: a fi terminat
 Supin: de terminat
 Ind. pf comp.: am terminat
 Conj. perfect: să fi terminat
 Cond. perfect: aș fi terminat

- formează diateza pasivă (aux. *a fi* + Participiu) ♥ forme la voix passive: ♣ *to form the Passive Voice*
- formează **tema perfectului**. ♥ forme le **thème du passé**. ♣ is *the stem of the perfect*

2. Ca adjectiv: ♥ En tant qu'adjectif: ♣ *As an adjective:*

- însoțește substantive și se acordă cu acestea în gen, număr și caz: ♥ il accompagne des noms et s'accorde avec ceux-ci en genre, nombre et cas: ♣ *it accompanies and agrees with the noun in gender, number and case:*
*magazine **deschis**, fereastră **deschisă**...*

3. Ca adverb, rămâne invariabil: ♥ Comme adverbe, il est invariable: ♣ *As an adverb, it is invariable:*
*Vorbește **deschis**, te rog!*

6.1.1.3. MODUL SUPIN ♥ LE MODE "SUPIN" ♣ THE 'SUPINE' MOOD

Este un mod nepersonal. ♥ C'est un mode impersonnel. ♣ *Is an impersonal mood.* (= de + Participiu)
 Ex.: *de lucrat, de colorat, de învățat, de văzut, de vândut, de făcut, de scris, de înțeles, de mers etc*

FOLOSIRE: ♥ EMPLOI: ♣ *IT IS USED:*

- În construcții modale și aspectuale, precedat mai ales de verbe: ♥ Dans des constructions modales et aspectuelles, précédées des verbes: ♣ *In structures of mood and aspect, preceded mainly by the verbs:*
a avea, a fi, a se apuca

Am de terminat o lucrare importantă. E mult de scris. Maria s-a apucat de făcut curățenie.

- Ca **subiect** al unor expresii verbale impersonale: ♥ Comme sujet d'expressions verbales impersonnelles:

♣ *As subject to some impersonal verbal expressions:*

*E greu / ușor / imposibil **de înțeles**.*

- Ca **nume predicativ**: ♥ Comme nom prédicatif: ♣ *As predicatives:*

*Decizia lui e **de înțeles**.*

- Poate exprima, în calitate de **complement**, cauza, scopul, relația: ♥ Peut exprimer, en qualité de complément, la cause, le but et la relation: ♣ *As adverbial modifier of cause, purpose, relation:*

*Mă doare capul **de fumat**. Acest produs se folosește **pentru curățat**.*

***De înțeles**, înțeleg, dar nu vorbesc bine.*

- Ca atribut, frecvent la forma negativă:

♥ Comme complément du nom ♣ *As attribut, more frequent in the negative:*

*atitudine **de neînțeles**, vară **de neuitat**, o greșeală **de neiertat** etc.*

- Se folosește frecvent pentru a preciza utilitatea unor obiecte, substanțe etc.: ♥ S'utilise fréquemment pour préciser l'utilité des objets, des substances, etc. ♣ *To express use of objects, substances, etc.*

mașină de spălat, fier de călcat, praf pentru curățat, aparat de ras, aparat de fotografiat, pastă pentru lipit, instalație de încălzit, praf de copt, mașină de găurit, loc de fumat, ochelari de citit etc.

- Poate avea statut de substantiv: ♥ Peut avoir statut de nom. ♣ *Can have a the value of a noun.*

***Cititul** este pasiunea ei. Cât costă **un tuns**?*

6.1.1.4. MODUL GERUNZIU

♥ LE PARTICIPE PRESENT/GERONDIF ♣ THE PRESENT PARTICIPLE/ THE GERUND

Se formează de la tema infinitivului: ♥ Pour l'obtenir, on ajoute au thème de l'infinitif: ♣ *It is formed from the root of the infinitive, with the endings: + -ând/înd*

	I.	II.	III.	IV.	
Infinitiv	-A <i>a termina</i> <i>a studia</i>	-EA <i>a părea</i>	-E <i>a face</i> <i>a scrie</i>	-I <i>a dormi</i> <i>a ști</i>	-Î <i>a coborî</i>
Gerunziu	-ÂND <i>terminând</i> -IND <i>studiind</i>	-ÂND <i>părând</i>	-ÂND <i>făcând</i> -IND <i>scriind</i>	-IND <i>dormind</i> <i>știind</i>	-ÂND <i>coborând</i>

• **Alternanțe** frecvente la Gerunziu:

♥ De fréquentes alternances phonétiques au Participe Présent: ♣ *Frequent phonetic changes in ,Gerund':*

Inf. în **-dea, -de**: a vedea – **văzând**, a cădea – **căzând**, a crede – **crezând**, a deschide – **deschizând**...

Inf. în **-(ș)te**: a trimite – **trimișând**, a scoate – **scoțând**, a cunoaște – **cunoscând**, a crește – **creșcând**...

• **Verbe neregulate**: ♥ Les verbes irréguliers: ♣ *Irregular verbs*

a fi - **fiind**, a avea - **având**, a vrea - **vrând**, a voi - **voind**, a mânca - **mâncând**,

a bea - **bând**, a da - **dând**, a lua - **luând**, a sta - **stând**, a ști - **știind**.

Forma negativă: ♥ La forme négative: ♣ *The negative form: ne- + Gerunziu*

neterminând, nestudiind, nevăzând, nefăcând, nedormind, nescriind, neștiind, nefiind, neavând, nevrând etc.

Forma negativă cu **mai**: ♥ Forme négative avec **mai**: ♣ *Negative form with mai: ne- + mai + Gerunziu*

FOLOSIRE: ♥ EMPLOI: ♣ *IT IS USED:*

1. Se folosește ca echivalent al unor propoziții: ♥ Est employé comme équivalent de certaines propositions:

♣ *It is used as an equivalent to certain clauses:*

• temporale: ♥ temporelles: ♣ *of time:*

Ascultând muzică, a adormit.

• condiționale: ♥ conditionnelles: ♣ *of condition:*

Luând tramvaiul, vom ajunge mai repede.

• cauzale: ♥ causales: ♣ *of cause:*

Fiind obosit, a rămas acasă.

• modale: ♥ modales: ♣ *of manner:*

Se apropie răsând.

• relative: ♥ relatives: ♣ *relative ones:*

Acolo, departe, se vedea soarele răsărind.

6.1.2. MODURI PERSONALE ♥ MODES PERSONNELS ♣ FINITE MOODS

6.1.2.1. MODUL INDICATIV ♥ L'INDICATIF ♣ THE INDICATIVE MOOD

Are timpurile: prezent, trecut (perfect compus, perfect simplu, imperfect, mai-mult-ca-perfect), viitor (literar, popular, viitor anterior). ♥ L'indicatif a les temps suivants: le présent, le passé (passé composé, passé simple, imparfait, plus-que-parfait), le futur (littéraire, populaire, futur antérieur). ♣ *The indicative has the following tenses: present, past (compound past, simple past, imperfect, past perfect), future (literary, colloquial perfect).*

6.1.2.1.1. Prezentul ♥ Le présent ♣ The present

Se formează de la rădăcina verbului + terminații specifice după cele 4 conjugări.

♥ Est formé à partir du radical du verbe + les terminaisons spécifiques aux 4 conjugaisons.

♣ *Is formed from the root of the verb + specific endings according to the 4 conjugations:*

	I.		II.	III.	IV.			
	-A -ø	-A -ez	-EA	-E	-I -ø	-I -esc	-Î -ø	-Î -ăsc
	<u>A TERMINA</u>	<u>A LUCRA</u>	<u>A PĂREA</u>	<u>A FACE</u>	<u>A DORMI</u>	<u>A PLĂȚI</u>	<u>A COBORÎ</u>	<u>A HOTĂRÎ</u>
(eu)	<u>termin</u>	<u>lucrez</u>	<u>par</u>	<u>fac</u>	<u>dorm</u>	<u>plătesc</u>	<u>cobor</u>	<u>hotărâsc</u>
(tu)	<u>termini</u>	<u>lucrezi</u>	<u>pari</u>	<u>faci</u>	<u>dormi</u>	<u>plătești</u>	<u>cobori</u>	<u>hotărâști</u>
(el/ea)	<u>termină</u>	<u>lucrează</u>	<u>pare</u>	<u>face</u>	<u>doarme</u>	<u>plătește</u>	<u>coboară</u>	<u>hotărâște</u>
(noi)	<u>terminăm</u>	<u>lucrăm</u>	<u>părem</u>	<u>facem</u>	<u>dormim</u>	<u>plățim</u>	<u>coborâm</u>	<u>hotărâm</u>
(voi)	<u>terminați</u>	<u>lucrați</u>	<u>păreți</u>	<u>faceți</u>	<u>dormiți</u>	<u>plățiți</u>	<u>coborați</u>	<u>hotărâți</u>
(ei/ele)	<u>termină</u>	<u>lucrează</u>	<u>par</u>	<u>fac</u>	<u>dorm</u>	<u>plătesc</u>	<u>coboară</u>	<u>hotărâsc</u>

Obs.

1° PARTICULARITĂȚI ALE VERBELOR DE CONJUGAREA I ♥ LES PARTICULARITÉS DES VERBES DU PREMIER GROUPE ♣ PECULIARITIES OF 1st CONJUGATION VERBS

Se disting două tipuri în funcție de terminațiile prezentului: ♥ Deux classes de terminaisons sont à distinguer:

♣ *1st conjugation verbs form two groups according to endings:*

-a (ø) a termina: eu termin ; **-a (ez)** a lucra: eu lucrez

eu termin	eu lucrez
-----------	-----------

• Verbele de tipul **A TERMINA (ø)** formează prezentul din rădăcină (**termin**)- + desinență de persoană și număr.

♥ Les verbes du type A TERMINA (ø) forment le présent à partir du radical (*termin-*) + désinences de personne et de nombre. ♣ *Verbs of the type A TERMINA (ø) form the present from the root (termin-) + ending for person and number.*

• Verbele de tipul A LUCRA (-ez) formează prezentul din rădăcina (*lucr-*) + sufixul -ez-/-eaz- + desinențe de număr și persoană. ♥ Les verbes du type A LUCRA (-ez) forment le présent à partir du radical (*lucr-*) + le suffixe -ez-/-eaz- + désinences de nombre et de personne. ♣ *Verbs of the type A LUCRA (-ez) form the present from the root (lucr-) + suffix -ez-/-eaz- + ending for person and number.*

• Omonimia pers.3, pers.6 se manifestă la ambele tipuri. ♥ L'homonymie de la 3e et 6e pers., dans les deux groupes. ♣ *We get homonymous forms for 3rd-6th persons in both groups.*

• Când terminația -A este precedată de -i-, paradigmele prezintă particularitățile:

♥ Quand la terminaison -A est précédée de -i-, les paradigmes présentent les particularités suivantes:

♣ *When -i- precedes the ending -A, the structures have the following peculiarities:*

A APROPIA (-i- silabic)	A TĂIA (-i- asilabic)	A STUDIA (-ez)
<i>apropii</i>	<i>tai</i>	<i>studiez</i>
<i>apropii</i>	<i>tai</i>	<i>studiezi</i>
<i>apropie</i>	<i>taie</i>	<i>studiază</i>
<i>apropiem</i>	<i>tăiem</i>	<i>studiem</i>
<i>apropiați</i>	<i>tăiați</i>	<i>studiați</i>
<i>apropie</i>	<i>taie</i>	<i>studiază</i>

• Verbele cu -ez. Dăm mai jos lista celor mai uzuale: ♥ Les verbes se terminant par -ez. Voici la liste des plus usuels: ♣ *Verbs which add the suffix -ez. Here are the most frequent ones:*

a cerceta, a cina, a cita, a clasa, a dansa, a dăuna, a depărta, a deranja, a desființa, a dezarma, a dicta, a dirija, a degaja, a dura, a examina, a exagera, a exersa, a forma, a fuma, a îmbrățișa, a improspăta, a înainta, a înapoia, a înarma, a se încăpățâna, a înceta, a îndruma, a însărcina, a întrebuița, a întrista, a jena, a lumina, a lăcrima, a micșora, a nota, a ofta, a ospăta, a pagina, a păstra, a păta, a prescurta, a regla, a reglementa, a reproșa, a ruina, a salva, a săra, a scurta, a semna, a stima, a telefona, a trata, a traversa, a trișa, a ura, a urma, a visa, a vâna...

2° PARTICULARITĂȚI ALE VERBELOR DE CONJUGAREA A IV-A

♥ PARTICULARITÉS DES VERBES DU IVe GROUPE ♣ PECULIARITIES OF 4th CONJUGATION VERBS

Verbele de conj. a IV-a se împart fiecare în două grupe:

♥ Les verbes de la IVe conj. se subdivisent en deux groupes: ♣ *4th conjugation verbs form two groups each:*

-i (ø) a dormi: eu dorm ; -i (esc) a plăti: eu plătesc

-î (ø) a coborî: eu cobor ; -î (ăsc) a hotărî: eu hotărâsc

-I

-Î

eu dorm eu plătesc

eu cobor eu hotărâsc

• Verbele de tipul A DORMI (ø) și A COBORÎ (ø) formează prezentul de la rădăcină (*fug-, cobor-*) + desinențe de persoană și număr. ♥ Les verbes du type A FUG (ø) et A COBORÎ (ø) forment leur présent à partir du radical (*fug-, cobor-*) + désinences de nombre et de personne. ♣ *Verbs of the type A FUGI (Ø) and A COBORÎ form the present from their root (fug-, cobor-) + endings for person and number.*

• Verbele de tipul A PLĂȚI (-esc) și A HOTĂRÎ (-ăsc) formează prezentul de la rădăcină (*plăt-, hotăr-*) + sufixul -esc/-ăsc + desinențe de persoană și număr. ♥ Les verbes du type A PLĂȚI (-esc) et A HOTĂRÎ (-ăsc) forment leur présent à partir du radical (*plăt-, hotăr-*) + le suffixe -esc/-ăsc + les désinences de personne et de nombre. ♣ *Verbs of the type A PLĂȚI (-esc) and A HOTĂRÎ (-ăsc) form the present from their root (plăt-, hotăr-) + suffix -esc/-ăsc + endings for person and number.*

• Desinențele -i și -e de la pers. a 2-a (tu) și a 3-a (el/ea) transformă sufixul -esc/-ăsc- în -eșt-/-ășt-.

♥ Les désinences -i et -e de la 2e pers.(tu) et des 3e pers. (el/ea/ei/ele) modifient le suffixe -esc/-ăsc- en -eșt-/-ășt-. ♣ *The endings -i and -e for the 2nd person (tu) and the 3rd person (el/ea/ei/ele) change the suffix -esc/-ăsc- into -eșt-/-ășt-.*

• Persoanele 4 și 5 nu au sufix. Terminațiile sunt identice cu cele ale verbelor fără sufix. ♥ Les 4e et 5e pers. ne prennent pas de suffixe. Leurs terminaisons sont identiques à celles des verbes sans suffixe. ♣ *The 4th and 5th persons take no suffix. The endings are identical with those of the verbs taking no suffix.*

• Majoritatea verbelor terminate la infinitiv în -I sau -Î se conjugă la prezent cu sufixul -esc/-ăsc. Dăm mai jos lista celor mai uzuale verbe ce nu primesc sufix (ø): ♥ La majorité des verbes terminés à l'infinitif en -I ou -Î se

conjuguent au présent avec le suffixe **-esc/-ăsc**. Voici la liste des verbes les plus fréquents qui n'ont pas de suffixe (ø). ♣ *Most verbs ending in the infinitive in -i or -î are conjugated in the present with the suffix -esc/-ăsc. Here is a list of the most frequent verbs which do not get any suffix (Ø):*

a acoperi, a adormi, a ascuți, a auzi, a azvîrli, a se bălbâi, a bubui, a coborî, a conșeri, a contribui, a conveni, a descoperi, a deveni, a dezminți, a doborî, a dormi, a fugi, a ieși, a împărți, a înăbuși, a înghiți, a învăța, a minți, a miroși, a mormăi, a muri, a oferi, a omorî, a pieri, a pipăi, a plescăi, a presimți, a preveni, a rășări, a repezi, a reveni, a sări, a scriși, a simți, a sorbi, a suferi, a sui, a ști, a trebui, a turui, a țui, a veni, a zgudui etc.

• Verbe terminate în **-ĂI, -ÂI, -UI** au persoanele 1 și 2 (*eu, tu*) omonime:

♥ Les verbes terminés par **-ĂI, -ÂI, -UI** ont leurs formes homonymes aux 1ère et 2e pers. (*eu, tu*):

♣ *Verbs ending in -ĂI, -ÂI, -UI have homonymous 1st and 2nd person forms:*

eu contribui, tu contribui

• Verbele **a acoperi, a descoperi, a suferi** au persoana 1 (*eu*) terminată în **-ăr**:

♥ Les verbes **a acoperi, a descoperi, a suferi** ont la 1ère pers. (*eu*) terminée par **-ăr**:

♣ *The verbs a acoperi, a descoperi, a suferi have the 1st pers. (eu) ending -ăr:*

eu acopăr, eu descopăr, eu sufăr

• Persoanele a 3-6 (*el/ea/ei/ele*) sunt omonime, cu terminația **-ă**:

♥ Les 3es et 6e pers. (*el/ea/ei/ele*) sont homonymes, avec la terminaison **-ă**:

♣ *The 3rd and 6th persons (el/ea/ei/ele) are homonymous, ending in -ă:*

el/ea/ei/ele acoperă, descoperă, suferă, oferă

3° PARTICULARITĂȚI GENERALE ALE PREZENTULUI

♥ PARTICULARITÉS GÉNÉRALES DU PRÉSENT ♣ *GENERAL PECULIARITIES OF THE PRESENT*

• Prezentul se caracterizează prin următoarele terminații: **-ø/u, -i, -ă/-e, -m, -ți, -ø/-ă/-e**

♥ Le présent se caractérise par les terminaisons suivantes:

♣ *The present tense is characterized by the following endings:*

• Terminația **-u** apare: ♥ La terminaison **-u** apparaît: ♣ *The ending -u appears:*

• la pers. 1 sg la verbele cu radicalul terminat în: ♥ à la 1ère pers. sg des verbes dont le radical se termine par:

♣ *at the 1st pers. sg with verbal root ending in:*

-BL-: *a umbla/(eu) umblu*

-FL-: *a afla/(eu) aflu; a sufla/(eu) suflu; a răsufla/(eu) răsuflu*

-PL-: *a contempla/(eu) contemplan; a umple/(eu) umplu*

-RL-: *a urla/(eu) urlu*

-CR-: *a consacra/(eu) consacru*

-TR-: *a intra/(eu) intru; a muștra/(eu) muștru*

• la pers. 1 și 6 la verbele:

♥ à la 1ère et 6e pers. des verbes: ♣ *in the 1st pers. sg and 3 pers. pl of the verbs :*

a da - (eu/ei) dau; a lua - (eu/ei) iau; a sta - (eu/ei) stau; a bea - (eu/ei) beau; a vrea - (eu/ei)

vreau; a scrie - (eu/ei) scriu; a ști - (eu/ei) știu

Atenție! ♥ Attention! ♣ *Mind!*

• la omonimiile generale ale pers.: ♥ aux homonymies générales des pers.: ♣ *the general homonymies of the persons:*

1-6 (*eu-ei/ele*) conj. II, III, IV (-i, -î/-ăsc) și **3-6** (*el/ea - ei/ele*) conj. I, IV (-i)

• la omonimiile pers. 1-2 (*eu - tu*) specifice tipurilor: ♥ aux homonymies des 1ère et 2e pers. (*eu, tu*) spécifiques aux types: ♣ *the 1st and 2nd homonymies (eu, tu) specific to the types:*

a tăia, a apropia, a contribui

4° **Atenție** și la accent (subliniat în tabelul sinoptic)! El cade întotdeauna: ♥ Attention aussi à l'accent (il est marqué dans le tableau par des voyelles soulignées). Il est toujours placé: ♣ *Also pay attention to the stress (it is underlined in the table). It always falls:*

• pe vocala sufixelor de tipul: ♥ sur la voyelle des suffixes du type: ♣ *on the vowel of the suffixes:*

-ez/-esc/-ăsc

• pe terminațiile pers. 4-5 (*noi, voi*): ♥ sur les terminaisons des pers. 4-5 (*noi, voi*) ♣ *on the endings of the 4th and 5th pers. (noi, voi):*

-ăm/-em/-îm/-im, respectiv -ați/-eți/-iți/-iți (Exc.: conj. a III-a: *noi facem, voi faceți*).

5° **Alternanțele fonetice** sunt frecvente. Ele apar la majoritatea verbelor. ♥ La majorité des verbes présentent des alternances phonétiques: ♣ *There are frequent phonetic shifts, which occur with most verbs:*

• **Alternanțele consonantice** sunt determinate, de obicei, de vocala **-i** din terminațiile verbale, uneori și de **-e**. ♥ Pour ce qui est des alternances consonantiques, elles sont d'habitude déterminées par les voyelles **-i** et **-e** des terminaisons verbales:

♣ *Consonant shifts are usually determined by the vowel -i in the verbal endings, and sometimes by -e:*

<i>t/ți</i>	<i>ajut/ajuți, pot/poți, bat/bați, despart/desparți</i>
<i>d/zi</i>	<i>acord/acorzi, cad/cazi, deschid/deschizi, aud/auzi</i>
<i>s/și</i>	<i>las/lași, cos/coși, ies/ieși</i>
<i>st/ști</i>	<i>asist/asiști</i>
<i>sc/ști</i>	<i>casc/caști</i>
<i>sc/ști/ște *</i>	<i>cresc/crești/crește</i>

*Toate verbele cu: ♥ Tous les verbes prenant: ♣ *All the verbs taking : -esc: primesc, primești, primește*

<i>șc/ști</i>	<i>mușc/muști</i>
<i>c/ci/ce</i>	<i>alunec/aluneci, tac/taci/tace, fac/faci/face</i>
<i>g/gi/ge</i>	<i>alerg/alergi, ajung/ajungi/ajunge</i>
<i>n/i</i>	<i>pun/pui, rămân/rămâi, vin/vii</i>

• **Alternanțele vocalice** apar mai ales în radical din cauza schimbării accentului sau a unor terminații.

♥ Quant aux alternances vocaliques, elles apparaissent surtout dans le radical, à cause du changement de l'accent ou de certaines terminaisons.

♣ *Vowel shifts mainly occur in the root because of a change of stress or of certain endings.*

<i>a/ă</i>	<i>(a căuta)</i>	<i>căut, căuți, căută, căutăm, căutați, căută</i>
<i>ă/a</i>	<i>(a arăta)</i>	<i>arăt, arăți, arată, arătam, arătați, arată</i>
<i>e/a</i>	<i>(a ierta)</i>	<i>iert, ierți, iertă, iertăm, iertați, iertă</i>
<i>e/ea</i>	<i>(a întreba)</i>	<i>întreb, întrebii, întreabă, întrebăm, întrebați, întreabă</i>
Toate verbele cu: ♥ Tous les verbes prenant: ♣ <i>All the verbs taking -ez: (a fuma) fumez, fumezi, fumează, fumăm, fumați, fumează</i>		
<i>o/oa</i>	<i>(a dormi)</i>	<i>dorm, dormii, doarme, dormim, dormiți, dorm</i>
<i>o/oa/u</i>	<i>(a se scula)</i>	<i>scol, scoli, scoală, sculam, sculați, scoală</i>
<i>ă/e</i>	<i>(a cumpăra)</i>	<i>cumpăr, cumpəri, cumpără, cumpărăm, cumpărați, cumpără</i>
<i>ă/e/a</i>	<i>(a spăla)</i>	<i>spăl, speli, spală, spălăm, spălați, spală</i>
<i>a/ă</i>	<i>e/ă</i>	<i>(a căpăta)</i>
<i>ă/e</i>	<i>e/ea</i>	<i>(a semăna)</i>
<i>ă/e</i>	<i>ie/ia</i>	<i>(a pieptăna)</i>
<i>e/i</i>		<i>(a veni)</i>
<i>i/ă</i>		<i>(a vinde)</i>
		<i>vând, vinzi, vinde, vindem, vindeți, vând</i>

Forma negativă ♥ La forme négative ♣ *Negative form:*

nu + verb Ex.: (eu) **nu** termin, (tu) **nu** termini...

Când verbul începe cu **a-**, negația **nu** poate pierde vocala **-u**: ♥ Quand le verbe commence par un **a** -, **nu** peut perdre la voyelle **-u**: ♣ *When the verb begins with -a, nu can lose the vowel -u:*

a aștepta, a asculta, a avea, ... > nu aștept = n-aștept..., nu ascult = n-ascult..., nu am = n-am...

Verbe neregulate ♥ Verbes irréguliers ♣ *Irregular verbs*

<i>a fi</i>	<i>suntt, ești, este*, suntem, sunteți, sunt</i>	<i>* este = e = îi = i</i>
<i>a avea</i>	<i>am, ai, are, avem, aveți, au</i>	<i>nu este = nu e = nu-i</i>
<i>a vrea</i>	<i>vreau, vrei, vrea, vrem, vreți, vor</i>	
<i>a da</i>	<i>dau, dai, dă, dăm, dați, dau</i>	
<i>a sta</i>	<i>stau, stai, stă, stăm, stați, stau</i>	
<i>a lua</i>	<i>iau, iei, ia, luăm, luați, iau</i>	
<i>a bea</i>	<i>beau, bei, bea, bem, beți, beau</i>	
<i>a mânca</i>	<i>mănânc, mănânci, mănâncă, mâncăm, mâncați, mănâncă</i>	
<i>a usca</i>	<i>usuc/usc, usuci/uști, usucă/uscă, uscăm, uscați, usucă/uscă</i>	
<i>a ști</i>	<i>știu, știți, știe, știm, știți, știu</i>	

6.1.2.1.2. Trecutul ♥ Le passé ♣ The Past

Sunt mai multe timpuri trecute: ♥ Il y a plusieurs temps du passé: ♣ *There are several past tenses:*

♥ compuse:	♥ composés:	♣ compound ones:
perfectul compus	♥ le passé composé	♣ <i>the compound past</i>
♥ simple:	♥ simples:	♣ simple:
perfectul simplu	♥ le passé simple	♣ <i>the simple past</i>
imperfectul	♥ l'imparfait	♣ <i>the imperfect</i>
mai mult ca perfectul	♥ le plus-que-parfait	♣ <i>the past perfect</i>

6.1.2.1.2.1. Perfectul compus: ♥ Le passé composé: ♣ The 'Compound' Past:

= aux. *a avea* (**am, ai, a, am, ați, au**) + Part.

a termina

af.	neg.	
(eu) am terminat	nu am terminat	= n-am terminat
(tu) ai terminat	nu ai terminat	= n-ai terminat
(el) a terminat	nu a terminat	= n-a terminat
(noi) am terminat	nu am terminat	= n-am terminat
(voi) ați terminat	nu ați terminat	= n-ați terminat
(ei) au terminat	nu au terminat	= n-au terminat

Obs.:

•Participiul nu se acordă. Le participe a une forme invariable. *The Participle has a fixed form.**

Folosire ♥ Emploi ♣ Use

•Perfectul compus este cea mai utilizată formă de trecut. Acțiunea exprimată prin perfectul compus este anterioară momentului vorbirii și este încheiată. ♥ La passé composé est la forme la plus utilisée. Son action est antérieure au moment de la parole et accomplie. ♣ *The 'Compound Past' is the most frequently used past form. It expresses past and complete action in relation to the moment of speaking.*

6.1.2.1.2.2. Imperfectul ♥ L'imparfait ♣ The 'Imperfect'

•Verbele din conj. I (-A), IV (-Î) și alte verbe (*a scrie, a ști* etc.) formează imperfectul de la rădăcină + terminațiile: ♥ Les verbes des conjugaisons I (-A), IV (-Î) et d'autres verbes (*a scrie, a ști, etc.*) forment l'imparfait en ajoutant au radical les terminaisons: ♣ *1st and 4th conjugation verbs and other verbs (a scrie, a ști, etc.) form the 'imperfect' from the root + the endings:*

-am*/-ai/-a/-am/-ați/-au

<i>a termina</i> (I -A)	<i>a coborî</i> (IV -Î)	<i>a scrie</i>	<i>a ști</i>
terminam	coboram	scriam	știam
terminai	coborai	scriai	știai
termina	cobora	scria	știa
terminam	coboram	scriam	știam
terminați	coborați	scriați	știați
terminau	coborau	scriau	știau

•Verbele din conj. II (-EA), III (-E), IV (-I) formează imperfectul de la rădăcină + terminațiile: ♥ Les verbes des conjugaisons II (-EA), III (-E), IV (-I) forment l'imparfait en ajoutant au radical les terminaisons: ♣ *2nd, 3rd (-E) and 4th (-I) conjugation verbs form the 'imperfect' from the root + the endings:*

-eam/-eai/-ea/-eam/-eai/-eau*

<i>a părea</i> (II-EA)	<i>a face</i> (III-E)	<i>a dormi</i> (IV-I)	<i>a plăti</i> (IV-I)
păream	făceam	dormeam	plăteam
păreai	făceai	dormeai	plăteai
părea	făcea	dormea	plătea
păream	făceam	dormeam	plăteam
păreați	făceaiți	dormeați	plăteați
păreau	făceau	dormeau	plăteau

* Exc.: la Diateza pasivă. À la voix passive. *In Passive Voice.*

Verbe neregulate:♥ Les verbes irréguliers: ♣ *The irregular verbs:*

a fi	<i>eram, erai, era, eram, erați, erau</i>
a avea	<i>aveam, aveai, avea, aveam, aveau, aveau</i>
a vrea/a voi	<i>voiam, voiai, voia, voiam, voiați, voiau</i>
a da	<i>dădeam, dădeai, dădea, dădeam, dădeai, dădeau</i>
a sta	<i>stăteam, stăteai, stătea, stăteam, stăteați, stăteau</i>

Forma negativă: ♥ La forme négative: ♣ *Negative form:* **nu** + Imperfect

Ex.: **nu terminam, nu terminai,...** **nu aveam = n-aveam,...** **nu așteptam = n-așteptam,...**

FOLOSIRE: ♥: Emploi ♣ *Use*

1. Temporal: constituie „fundalul” evenimentelor localizate în trecut. Poate exprima: ♥ Temporel: il constitue l'arrière-fond aux événements du passé: ♣ *Temporal, to set the 'background' for past events. It can express:*

•o acțiune continuă în trecut ♥ une action continue dans le passé ♣ *an action in progress in the past*

În secolul XVIII nu existau automobile. Când am ajuns la mare, era vreme rea.

•o acțiune repetată în trecut ♥ une action répétée dans le passé ♣ *a past repeated action*

Anul trecut, mergeam la teatru în fiecare sâmbătă. De câte ori ne înfilneam, ne bucuram.

2. Modal. Poate exprima: ♥ Modal: il peut exprimer: ♣ *Modal: it express:*

•o condiție/acțiune nerealizată: ♥ une condition/action irréalisée: ♣ *a condition/unfulfilled action:*

Dacă știam că vii, te așteptam la gară. (= Dacă aș fi știut..., te-aș fi așteptat)

(dacă + Imperfect, Imperfect) (dacă + Cond. pf, Cond. pf)

Dacă știam că vii, te-aș fi așteptat...

(dacă + Imperfect, Cond.pf)

Dacă aș fi știut că vii, te așteptam...

(dacă + Cond. pf, Imperfect)

•Eliptic, cu *dacă/de* + Cond., se exprimă o dorință nerealizată, un regret: ♥ Dans des constructions elliptiques avec *dacă/de* + Cond., il exprime un désir irréalisé, un regret: ♣ *Elliptically, with dacă/de + Cond., it shows an unfulfilled wish, a regret:*

Dacă știam...! (= Dacă aș fi știut!)

De nu plecai... (= Dacă n-ai fi plecat...)

Dacă aveam bani...! (= Dacă aș fi avut bani!)

6. 1. 2. 1. 2. 3. Perfectul simplu ♥ Le passé simple ♣ *The Simple Past*

Se formează de la tema perfectului* + terminațiile: ♥ Est formé à partir du thème du parfait + les terminaisons:

♣ *It is formed from the stem of the perfect + the endings:*

-i, -și, -ø, -răm, -rați, -ră

*Tema perfectului provine de la Participiu. ♥ Le thème du parfait provient du Participe. ♣ *The stem of the perfect comes from the Participle:*

I. -A	II. -EA	III. -E	<i>a merge</i>	IV. -I	IV. -Î
<i>a termina</i>	<i>a vedea</i>	<i>a face</i>	<i>a merge</i>	<i>a dormi</i>	<i>a coborî</i>
termina-	văzu-	făcu-	mers-	dormi-	coborî-
<i>terminaî</i>	<i>văzuî</i>	<i>făcuî</i>	<i>mersei</i>	<i>dormiî</i>	<i>coborîi</i>
<i>terminași</i>	<i>văzuși</i>	<i>făcuși</i>	<i>merseși</i>	<i>dormiși</i>	<i>coborâși</i>
<i>termină*</i>	<i>văzu</i>	<i>făcu</i>	<i>merse</i>	<i>dormi</i>	<i>coborî</i>
<i>terminarăm</i>	<i>văzurăm</i>	<i>făcurăm</i>	<i>merserăm</i>	<i>dormirăm</i>	<i>coborârăm</i>
<i>terminarați</i>	<i>văzurați</i>	<i>făcurați</i>	<i>merserați</i>	<i>dormirăți</i>	<i>coborârăți</i>
<i>terminară</i>	<i>văzură</i>	<i>făcură</i>	<i>merseră</i>	<i>dormiră</i>	<i>coborâră</i>

* -ă în loc de -a. ♥ -ă au lieu de -a. ♣ -ă în loc de -a.

Obs.

Accentul cade pe vocala temei perfectului (ca la Participiu), exc. verbele cu tema **-se-** (v. sublinierile din modelele de conjugare). ♥ L'accent tombe sur la voyelle du thème du parfait (comme pour le Participe), exc. les verbes ayant le thème **-se-** (v. soulignés dans les modèles de conjugaison). ♣ *The stress falls on the vowel of the stem of the perfect (like in the participle), exc. verbs with the stem -se (see emphasis in the conjugation charts).*

Verbele neregulate: ♥ Les verbes irréguliers: ♣ *Irregular verbs:*

a fi	<i>fui, fuși, fu, furăm, furăți, fură</i>	sau:	<i>fusei, fuseși, fuse, fuserăm, fuserăți, fuseră</i>
a avea	<i>avui, avuși, avu, avurăm, avurăți, avură</i>	sau:	<i>avusei, avuseși, avuse, avuserăm, avuserăți, avuseră</i>
a vrea	<i>vruți, vruși, vru, vrurăm, vrurăți, vrură</i>		
(a voi	<i>voți, voiși, voi, voirăm, voirăți, voiră)</i>		
a bea	<i>băui, băuși, bău, băurăm, băurăți, băură</i>		
a lua	<i>luai, luaiși, luă, luarăm, luarăți, luară</i>		
a da	<i>dădui, dăduși, dădu, dădurăm, dădurăți, dădură</i>		
a sta	<i>stătuți, stătuși, stătu, stăturăm, stăturăți, stătură</i>		
a ști	<i>știui, știuși, știu, știurăm, știurăți, știură</i>		

Forma negativă: ♥ La forme négative: ♣ *Negative form:* **nu** + perfect simplu ♥ passé simple ♣ *simple past*

Ex.: **nu terminai, nu terminași,...** = **nu avui,...** = **n-avui,...** **nu așteptai,...** = **n-așteptai,...**

FOLOSIRE ♥ Emploi: ♣ *Use:*

Exprimă o acțiune trecută, ca perfectul compus, dar se folosește regional (ex. Oltenia) sau în narațiunile literare, istorice etc. ♥ Exprime une action passée, tout comme le passé composé, mais s'utilise régionalement (ex. Oltenia) ou dans les narrations littéraires, historiques etc. ♣ *Shows a past action, like the 'compound' past, but it is used regionally (e.g. Oltenia), in fiction or historical stories.*

Ex.: **Se opri, făcu o plecăciune și se repezi să iasă pe cealaltă ușa.**

6.1.2.1.2.4. Mai mult ca perfectul ♥ Le plus-que-parfait ♣ *The Past Perfect*

Se formează de la tema perfectului* + terminațiile:

♥ Formé à partir du thème du parfait + les terminaisons: ♣ *Stem of the perfect + the endings:*

-sem**, **-seși**, **-se**, **-serăm**, **-serăți**, **-seră**

*Tema perfectului provine de la Participiu. ♥ Le thème du parfait provient du Participe. ♣ *The stem of the perfect comes from the Participle.*

** **-se-** = sufix. ♥ **-se-** = suffixe. ♣ **-se** = suffix.

I. -A	II. -EA	III. -E	<i>a merge*</i>	IV. -I	IV. -Î
<i>a termina</i>	<i>a vedea</i>	<i>a face</i>	<i>a merge*</i>	<i>a dormi</i>	<i>a coborî</i>
termina-	văzu-	făcu-	merse-	dormi-	coborî-
<i>terminasem</i>	<i>văzusem</i>	<i>făcusem</i>	<i>mersesem</i>	<i>dormisem</i>	<i>coborîsem</i>
<i>terminaseși</i>	<i>văzuseși</i>	<i>făcuseși</i>	<i>merseseși</i>	<i>dormiseși</i>	<i>coborîseși</i>
<i>terminase*</i>	<i>văzuse</i>	<i>făcuse</i>	<i>mersese</i>	<i>dormise</i>	<i>coborîse</i>
<i>terminaserăm</i>	<i>văzuserăm</i>	<i>făcuserăm</i>	<i>merseserăm</i>	<i>dormiserăm</i>	<i>coborîserăm</i>
<i>terminaserăți</i>	<i>văzuserăți</i>	<i>făcuserăți</i>	<i>merseserăți</i>	<i>dormiserăți</i>	<i>coborîserăți</i>
<i>terminaseră</i>	<i>văzuseră</i>	<i>făcuseră</i>	<i>merseseră</i>	<i>dormiseră</i>	<i>coborîseră</i>

Obs. Accentul cade totdeauna pe tema perfectului: ♥ L'accent tombe toujours sur le thème du parfait: ♣ *The stress always falls on the stem of the perfect: (-a-, -u-, -se-, -i-, -î-)*

Verbele neregulate: ♥ Verbes irréguliers: ♣ *Irregular verbs:*

a fi	<i>fusesem, fuseseși, fusese, fuserăm, fuserăți, fuseră</i>
a avea	<i>avusesem, avuseseși, avusese, avuserăm, avuserăți, avuseră</i>
a vrea	<i>vrusem, vruseși, vruse, vruserăm, vruserăți, vruseră</i>
(a voi	<i>voisem, voiseși, voise, voiserăm, voiserăți, voiseră)</i>
a bea	<i>băusem, băuseși, băuse, băuserăm, băuserăți, băuseră</i>
a lua	<i>luasem, luaseși, luase, luaserăm, luaserăți, luaseră</i>
a da	<i>dădusem, dăduseși, dăduse, dăduserăm, dăduserăți, dăduseră</i>
a sta	<i>stătusem, stătuseși, stătuse, stătuserăm, stătuserăți, stătuseră</i>
a ști	<i>știusem, știuseși, știuse, știuserăm, știuserăți, știuseră</i>

Forma negativă: ♥ La forme négative: ♣ *Negative form:*

nu + mai mult ca perfect ♥ plus-que-parfait ♣ *past perfect past perfect:*

nu terminasem**, nu terminaseși,...** **nu avusesem** = **n-avusesem,...** **nu așteptasem** = **n-așteptasem**

FOLOSIRE ♥ Emploi: ♣ Use:

Exprimă anterioritate în trecut. ♥ EXPRIME l'antériorité dans le passé. ♣ SHOWS previousness in the past.
Când a început ploaia, eu plecaseram deja. Nu știa unde își uitase ochelarii.

6.1.2.1.3. Viitorul ♥ Le futur ♣ The Future

Viitorul are trei forme. Le futur a trois formes. The Future has tree forms (v. a.b.c.):

•Viitorul a (viitorul "literar"):♥ Le futur a (futur littéraire): ♣ Future a (literary future):

aux. a voi* + Inf.

*forme specifice ca auxiliar: ♥ formes spécifiques en tant qu'auxiliaire:

♣ has specific forms as auxiliary: voi, vei, va, vom, veți, vor

a termina (af.)	(neg.)
(eu) voi termina	nu voi termina
(tu) vei termina	nu vei termina
(el) va termina	nu va termina
(noi) vom termina	nu vom termina
(voi) veți termina	nu veți termina
(ei) vor termina	nu vor termina

•Viitorul b. și c (viitorul "popular") se formează cu: ♥ Le futur b et c (le futur "populaire") a les formes :

♣ The b, c future (the 'popular' future) has the forms:

b. = o + Conj.*

* v. formarea Conj. ♥ v. la formation du Conj. ♣ see formation of Subj.

c. = aux. a avea (prezent) + Conj.

a termina

b. af.	c. af.	b. + c. neg.
o să termin	am să termin	n-o / n-am să termin
o să termini	ai să termini	n-o / n-ai să termini
o să termine	are să termine	n-o / n-are să termine
o să terminăm	avem să terminăm	n-o / n-avem să terminăm
o să terminați	aveți să terminați	n-o / n-aveți să terminați
o să termine	au să termine	n-o / n-au să termine

Obs.

FOLOSIRE ♥ Emploi: ♣ Use:

Viitorul a, b și c exprimă o acțiune viitoare față de prezent sau față de trecut. ♥ Les futurs a, b, et c expriment une action future par rapport au présent ou par rapport au passé. ♣ The future forms a, b, c show a future action, from a present or for a past point of view.

Ex.: Azi lucrez acasă, mâine voi lucra la bibliotecă./...o să lucrez/ am să lucrez ...

Există o formă perifrastică care poate exprima viitorul: ♥ Une forme périphrastique peut également exprimer le futur: ♣ The following periphrastic form may express future arrangements (=to be to):

a urma (pers. a 3-a sg prez.) + Conj. = viitor imediat ♥ futur proche ♣ near future

(eu/tu/el/ea/noi/voi/ei/ele) urmează să ...

Urmează să plec / să pleci/ să plece/ la țară (= voi pleca în curând la țară.)

6.1.2.2. MODUL CONJUNCTIV ♥ LE MODE SUBJONCTIF ♣ THE SUBJUNCTIVE MOOD

Are timpurile prezent și trecut. Se formează cu ajutorul conjuncției să. De obicei este folosit ca al doilea verb.

♥A les temps présent et passé et se forme à l'aide de la conjonction să. S'utilise en général comme deuxième verbe. ♣ Has present and past tense forms. It is formed by means of the conjunction să. It is generally used as a second verb.

Vreau să mănânc ceva.

vb1 vb2

6.1.2.2.1. Presentul ♥ Le présent ♣ Present

La pers. 1, 2, 4 și 5 Conjunctivul are forme identice cu cele ale Indicativului prezent, precedate însă de conjuncția să. La pers. 3 și 6, Conj. are forme diferite de terminațiile Ind. Prez., dar identice între ele. (v. Obs.) ♥ Les personnes 1, 2, 4 et 5 ont les formes identiques à celles de l'Indicatif présent, mais sont précédées de la conj. să: Les pers. 3 et 6 ont des formes différentes de celles de l'Indicatif présent, mais identiques entre elles. ♣ The persons 1, 2, 4 and 5 have identical forms with those of the Present Indicative, but preceded by să. In pers. 3 and 6, the c has identical endings, different though from the endings of the Present Indicative:

	I.		II.	III.	IV.			
	-A -ø	-A -ez	-EA	-E	-I -ø	-I -esc	-Î -ø	-Î -ăsc
	A TERMINA	A LUCRA	A PĂREA	A FACE	A DORMI	A PLĂȚI	A COBORÎ	A HOTĂRÎ
(eu) vreau	să termin	să lucrez	să par	să fac	să dorm	să plătesc	să cobor	să hotărâsc
(tu) vrei	să termini	să lucrezi	să pari	să faci	să dormi	să plătești	să cobori	să hotărâști
(el/ea) vrea	să terminE	să lucrezE	să parĂ	să facĂ	să doarmĂ	să plăteascĂ	să coboarE	să hotărâscĂ
(noi) vrem	să terminăm	să lucrăm	să părem	să facem	să dormim	să plătim	să coborâm	să hotărâm
(voi) vreți	să terminați	să lucrați	să păreți	să faceți	să dormiți	să plătiți	să coborați	să hotărâți
(ei/ele) vor	să terminE	să lucrezE	să parĂ	să facĂ	să doarmĂ	să plăteascĂ	să coboarE	să hotărâscĂ

Obs.

La persoanele 3 și 6: ♥ Aux personnes 3 et 6: ♣ In the 3rd and 6th persons:

el să termine/ei să termine, el să lucreze/ei să lucreze,...

• În trecerea de la Ind. prez. la Conj. prez., terminațiile se schimbă astfel: ♥ Lors du passage de l'indicatif présent au subjonctif présent, les terminaisons changent comme suit: ♣ To shift from Present Indicative to Present Subjunctive, the endings change as follows:

	Ind.	Conj.	
	3 sg -Ă	-E	
I. a termina (ø)	el terminĂ	el vrea / ei vor să terminE	
a lucra (-ez)	el lucrează	el vrea / ei vor să lucrezE	-eazĂ/-eze
IV. a coborî (ø)	el coboară	el vrea / ei vor să coboarE	
	3 sg -E	-Ă	
II. a părea	el parE	el vrea / ei vor să parĂ	
III. a face	el facE	el vrea / ei vor să facĂ	
IV. a dormi (ø)	el doarmE	el vrea / ei vor să doarmĂ	
a plăti (-esc)	el plătește	el vrea / ei vor să plăteascĂ	-ește/-ească
a hotărî (-ăsc)	el hotărâște	el vrea să hotărâscĂ	-ăște/-ască

• Schimbarea -Ă/-E și -E/-Ă antrenează **alternanțe consonantice**: ♥ Le changement -Ă/-E și -E/-Ă entraîne les alternances consonantiques: ♣ The changes -Ă/-E și -E/-Ă trigger off the following consonant shifts:

<u>-că/-ce</u> îmbracă/să îmbrace, mănâncă/să mănânce...	<u>-ce/-că</u> tace/să tacă, place/să placă...
<u>-gă/-ge</u> strigă/să strige, adaugă/să adauge...	<u>-ge/-gă</u> stinge/să stingă, plânge/să plângă...
<u>-scă/-ște</u> cască/să caște...	<u>-ște/-scă</u> cunoaște/să cunoască, crește/să crească...
<u>-șcă/ște</u> mișcă/să miște...	

• și **alternanțe vocalice**: ♥ et les alternances vocaliques: ♣ and the vowel shifts:

<u>-ea/-e-</u> întrebă/să întrebe, așteaptă/să aștepte...	<u>-e/-ea-</u> cere/să ceară, începe/să înceapă...
<u>-ează/-eze</u> fumează/să fumeze, lucrează/să lucreze...	<u>-este/-ească</u> plătește/să plătească, primește/ să primească...
<u>-iază/-ieze</u> studiază/să studieze, fotografiază/să fotografieze...	<u>-ăște/-ască</u> hotărâște/să hotărâască, urăște/să urască...
<u>-a/-e-</u> învață/să învețe, spală/să spele...	<u>-e/-a-</u> vede/să vadă, iese/să iasă...
<u>-ă/-e-</u> cumpără/să cumpere, numără/să numere...	

• Toate verbele terminate la persoana a 3-a Indicativ prezent în **-ie** rămân neschimbate: ♥ Tous les verbes terminés à la 3e personne de l'Ind. prés. par **-ie** restent invariables: ♣ All the verbs ending in the 3rd pers. Present Indicative in **-ie**, remain unchanged:

I. <u>-ia</u> a apropia, a întârzia, ..	III. <u>-ie</u> a scrie, a înscrie,...	IV. a ști, -ui/ăi/âi
Ind. prez. Conj. prez.	Ind. prez. Conj. prez.	Ind. prez. Conj. prez.
<i>apropie să apropie</i>	<i>scrie să scrie</i>	<i>știe să știe</i>
<i>întârzie să întârzie</i>	<i>înscrie să înscrie</i>	<i>contribuie să contribuie</i>

Verbe neregulate: ♥ Verbes irréguliers: ♣ *Irregular verbs:*

a fi - să fiu, să fii, să fie, să fim, să fiți, să fie; **a avea** - să aibă; **a vrea** - să vrea; **a bea** - să bea; **a da** - să dea; **a sta** - să stea; **a lua** - să ia; **a mânca** - să mănânce; **a ști** - să știe

FOLOSIRE: ♥ EMPLOI: ♣ USE:

• Conjunctivul este modul **posibilului**.

♥ Le Subjonctif est le mode du possible. ♣ *The Subjunctive Mood expresses possible actions.*

1. este subordonat unui verb (regent) care exprimă frecvent modalitatea: ♥ Il est subordonné à un verbe régent exprimant souvent la modalité: ♣ *It accompanies a (regent) modal verb:*

vb₁ + vb₂ Conj.

a vrea să..., a dori să..., a prefera să..., a-i plăcea să..., a putea să..., a fi (in)capabil să..., a ști să..., a ordona să..., a cere să..., a zice să..., a spune să..., a interzice să..., a permite să..., trebuie să..., e necesar să..., e bine să..., e voie să..., e permis să..., e interzis să..., e posibil să..., se poate să...

Ex.: Vreau să plec. Voiam să plec. Am vrut să plec. Aș vrea să plec. Trebuie să dorm. Trebuia să dorm. A trebuit să dorm. Ar trebui să dorm.

• **Forma negativă:** ♥ La forme négative: ♣ *Negative form:* nu vb₁ + vb₂ Conj. / vb₁ + să nu vb₂

Ex.: Nu vreau să pleci. / Vreau să nu pleci.

2. Conjunctivul singur este folosit: ♥ Le subjonctif seul est utilisé: ♣ *Subjunctive alone is used:*

• în interogații: ♥ dans les interrogations: ♣ *in questions:*

Să plec? Unde să plec? Când să plec? Cu cine să plec?

• în exclamații: ♥ dans des exclamations: ♣ *in exclamations:*

Să pleci imediat! Să vii repede!

• în formule consacrate (urări): ♥ dans des formules figées: ♣ *in set phrases (wishes):*

-Să vă trăiască! -Să crești mare! -Să vă fie de bine! Să-l porți sănătos!

• **Forma negativă:** ♥ La forme négative: ♣ *Negative form:* să + nu + verb

Ex.: Să nu furi! Să nu minți! Să nu ucizi! etc.

6.1.2.2.2. Perfectul ♥ Le parfait/passé ♣ *Perfect*

Exprimă anterioritate. Are o singură formă pentru toate persoanele. ♥ Exprime l'antériorité. A une seule forme pour toutes les personnes. ♣ *Shows previousness. Has only one form for all persons: să + fi + Part. (să fi fost, să fi avut, să fi rămas, să fi văzut etc.)*

Forma negativă: ♥ La forme négative: ♣ *Negative form:*

să + nu + fi + verb (Să nu fi rămas?)

FOLOSIRE ♥ EMPLOI ♣ USE

• Înlocuiește Cond.pf., exprimând o **ipoteză ireală:** ♥ Remplace le Cond.pf, exprimant une hypothèse irréaliste:

♣ *Replaces the perfect Conditional, expressing an unreal hypothesis:*

vb₁ Conj. pf + vb₂ Cond. Pf = dacă vb₁ Cond. pf + vb₂ Cond. Pf

(Să fi fost miliardar, mi-aș fi cumpărat o vilă la mare.)

= Dacă aș fi fost miliardar, mi-aș fi cumpărat o vilă la mare.)

6.1.2.3. MODUL CONDIȚIONAL-OPTATIV ♥ LE MODE CONDITIONNEL-OPTATIF

♣ *THE CONDITIONAL- OPTATIVE MOOD*

Are timpurile prezent și perfect. Exprimă dorința și condiția realizării ei. ♥ A les temps présent et passé/parfait. Exprime le désir et la condition de son accomplissement. ♣ *Has present and past tense forms. Shows wishes and the conditions necessary to fulfil them. Aș merge la mare, dacă aș fi în concediu.*

(dorința ♥ désir ♣ wish)

(condiția ♥ ♣ condition)

6.1.2.3.1. Presentul ♥ Le présent ♣ *Present*

aux. (aș, ai, ar, am, ați, ar) + Inf.

a termina

(af.)	(neg.)	
aș termina	nu aș termina =	n-aș termina
ai termina	nu ai termina	n-ai termina
ar termina	nu ar termina	n-ar termina
am termina	nu am termina	n-am termina
ați termina	nu ați termina	n-ați termina
ar termina	nu ar termina	n-ar termina

FOLOSIRE: ♥ EMPLOI: ♣ USE:

- Exprimă o dorință: ♥ Exprime un désir: ♣ *Expresses a wish: Aș mânca ceva!* (= Doresc să mănânc ceva.)
- Exprimă dorința și condiția realizării acesteia: ♥ Exprime le désir et la condition de son accomplissement: ♣ *Shows wishes and the conditions necessary to fulfil them:*

Aș pleca în excursie dacă aș avea timp. / Dacă aș avea timp, aș pleca în excursie.

- Adresarea orală este mai politicoasă cu condiționalul: ♥ Avec le conditionnel, l'expression est plus polie: ♣ *It is more polite to use the conditional instead:*

Te-aș ruga să mă ajuți! Ai putea să mă ajuți? N-ai vrea să mă aștepti?

- În scrisori și cereri: ♥ Dans les demandes et les lettres: ♣ *In applications and letters:*

...v-aș ruga să binevoiți a aproba transferul meu...

...aș fi încântat să cunosc părerea dumneavoastră...

...ne-ar face o deosebită plăcere să răspundeți invitației noastre...

- În exprimări afective (imprecații, simpatie etc.), de obicei cu inversiune: ♥ Dans des expressions affectives (imprécation, sympathie etc.), utilisé en général avec inversion: ♣ *Used with inversion, in oaths or expressions of affection (Fire-ar să fie!)*

- Exprimă o comparație ireală, după: ♥ Exprime une comparaison irréelle, après: ♣ *Expresses an unreal comparison, after:*

ca și cum, de parcă : Vorbește românește ca și cum ar fi român.

6.1.2.3.2. Perfectul ♥ Le parfait ♣ Perfect

- Exprimă o dorință și o condiție nerealizate (în trecut). ♥ Exprime un désir et une condition inaccomplis (dans le passé). ♣ *Shows unfulfilled wishes and conditions (in the past).*

aux. + **fi** + Part.

Aș fi mers la mare, dacă aș fi fost în concediu.

a termina

(af.)	(neg.)	
aș fi terminat	nu aș fi terminat =	n-aș fi terminat
ai fi terminat	nu ai fi terminat	n-ai fi terminat
ar fi terminat	nu ar fi terminat	n-ar fi terminat
am fi terminat	nu am fi terminat	n-am fi terminat
ați fi terminat	nu ați fi terminat	n-ați fi terminat
ar fi terminat	nu ar fi terminat	n-ar fi terminat

FOLOSIRE: ♥ EMPLOI: ♣ USE:

- Pentru a exprima o dorință nerealizată: ♥ Pour exprimer un désir inaccompli. ♣ *To express an unfulfilled wish: Aș fi mâncat ceva!* (= Doream să mănânc ceva.)

Mi-ar fi plăcut să mergem în vacanță. (= Doream să mergem...)

- În reproșuri, mai ales cu verbul "a putea": ♥ Dans les reproches, surtout avec le verbe "a putea": ♣ *In reproaches, mainly with the verb 'a putea':*

Ai fi putut să-mi telefonezi! (= Puteai să-mi telefonezi!)

- În cereri și scrisori: ♥ Dans les demandes et les lettres: ♣ *In applications and letters:*

...aș fi fost încântat să fi cunoscut părerea dumneavoastră.

...ne-ar fi făcut o deosebită plăcere să fi răspuns invitației noastre.

- După *ca și cum, de parcă*, exprimă o comparație ireală în trecut. ♥ *Après ca și cum, de parcă*, exprime une comparaison irréelle dans le passé. ♣ *After ca și cum, de parcă, to show an unreal comparison about the past.*

E vesel, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Obs.

1. Condiționalul se poate folosi după **dacă**. Regulile de folosire a condiționalului sunt: ♥ Le conditionnel peut s'utiliser après **dacă**. Les règles de son emploi sont: ♣ *The conditional can be used after **dacă**. Here are the rules for using the conditional:*

	prop. optativă (dorința) ♥ prop. optative (désir) ♣ <i>optative sentence (wish)</i>	prop. condițională (condiția) ♥ prop. conditionnelle(condition) ♣ <i>conditional sentence (condition)</i>	Ex.: <i>Aș veni dacă aș putea. Dacă aș putea, aș veni. Aș fi venit dacă aș fi putut. Dacă aș fi putut, aș fi venit. Veneam dacă aș fi putut. Dacă aș fi putut, veneam. Veneam dacă puteam. Dacă puteam, veneam. Veneam, să fi putut. Să fi putut, veneam</i>
1.	Cond. prezent	<i>dacă</i> + Cond. prezent	
2.	Cond. perfect	<i>dacă</i> + Cond. perfect	
	Ind. imperfect	<i>dacă</i> + Cond. perfect	
		<i>dacă</i> + Ind. imperfect	
		Conjunctiv perfect	

2. de cu valoare de "dacă": ♥ *de* à valeur de "dacă": ♣ *de* instead of 'dacă':

De-aș fi sănătos, aș lucra. (= Dacă aș fi sănătos, aș lucra.)

3. Când propoziția optativă lipsește, condiționala preia sensul optativ: ♥ En l'absence de la proposition optative, son sens est repris par le conditionnel. ♣ *In the absence of the optative sentence, the conditional one renders its meaning. **De-aș fi în vacanță!**...*(= Doresc foarte mult să fiu în vacanță.)

6.1.2.4. MODUL PREZUMTIV ♥ LE MODE PRESOMPTIF ♣ THE PRESUMPTIVE MOOD

Are timpurile prezent și perfect. Exprimă o incertitudine, o presupunere, o ipoteză. ♥ A les temps présent et parfait. Exprime une incertitude, une supposition, une hypothèse. ♣ *Has present and perfect tense forms. Shows incertitude, supposition, hypothesis.*

Unde o fi copilul? (=Nu știu unde este copilul.) *O fi mers la școală.* (=Presupun că a mers la școală.)

Are mai multe forme. Cele mai folosite sunt: ♥ A plusieurs formes, dont les plus utilisées sont: ♣ *Has several forms, the most frequent ones being:*

Prezent	Perfect
sg o fi + Gerunziu	o fi + Participiu
pl or fi	or fi

În mod curent, la pers. a 3-a se folosesc: ♥ À la 3e pers., on utilise couramment: ♣ *In the 3rd person are frequently used:*

(el) o fi terminând	o fi terminat
(ei) or fi terminând	or fi terminat

FOLOSIRE: ♥EMPLOI: ♣USE:

•În fraze interogativ-dubitative, exprimă îndoiala, incertitudinea. ♥ Exprime le doute et l'incertitude dans des phrases interrogatives-relatives. ♣ *It shows doubt and incertitude, in interrogative-relative sentences.*

Ex.: *Cine o fi fiind noul director? Cine o fi fost vechiul director?*

•În fraze declarative, exprimă prezumția, bănuiala: ♥ Dans des phrases déclaratives, exprime la supposition, le soupçon. ♣ *In statements, it shows supposition, suspicion.*

Ex.: *Or fi plecând toți deodată.*

6. 1. 2. 5. MODUL IMPERATIV ♥ LE MODE IMPERATIF ♣ THE IMPERATIVE MOOD

Se folosește persoana a 2-a singular (tu) și plural (voi). Are formă afirmativă și negativă. ♥ S'utilise à la 2e pers. du singulier et du pluriel, formes affirmative et négative. ♣ *Is used in the 2nd person singular (tu) and plural (voi). It has affirmative and negative forms.*

Pers. 2 af. = Indic. prez. pers. 2 sg (*tu*) / pers. 3 sg (*el*).

Pers. 2 neg. = Nu + Infinitiv

a avea	Nu avea!	a da	Nu da!
a fi	Nu fi!	a face	Nu face!

Pers. 6 af., neg. = pers. 6 af., neg. Ind. prezent

Inf.	Ind. prez.	Imper. (af.)	(neg.)
a termina	voi (nu) terminați	Terminați!	Nu terminați!
Inf.	Ind.prez.	Imperativ	Obs./Exc.

Pers. 2 af.

Conj.	Inf.	Pers. 2, 3	Imper. Pers. 2 af.	
I -A	a termina (ø)	<i>tu termini</i> <i>el termină</i>	Termină!	
	a lucra (-ez)	<i>tu lucrezi</i> <i>el lucrează</i>	Lucrează!	
	a studia (-ez)	<i>tu studiezi</i> <i>el studiază</i>	Studiază!	
	a veghea (-ez)	<i>tu veghezi</i> <i>el veghează</i>	Veghează!	
	a îngenunchea (-ez)	<i>tu îngenunchezi</i> <i>el îngenunchează</i>	Îngenunchează!	
II -EA	a tăcea	<i>tu taci</i>	Taci!	
	a vedea	<i>tu vezi</i>	Vezi!	
	a șede	<i>tu șezi</i>	Șezi!	
	a apărea	<i>tu apari</i>	Apari!	
III -E	a merge	<i>tu mergi</i>	Mergi!	Exc.: a face: Fă! a duce: Du! a aduce: Adu! a zice: Zi!
	a trece	<i>tu treci</i>	Treci!	
	a plânge	<i>tu plângi</i>	Plângi!	
	a râde	<i>tu râzi</i>	Râzi!	
	a rămâne	<i>tu rămâi</i>	Rămâi!	
	a deschide	<i>tu deschizi</i> <i>el deschide</i>	Deschide!	Obs. majoritatea verbelor ♥ la plupart des verbes ♣ <i>most verbs</i>
	a trimite	<i>tu trimiți</i> <i>el trimite</i>	Trimite!	
	a vinde	<i>tu vinzi</i> <i>el vinde</i>	Vinde!	
	a scrie	<i>tu scrii</i> <i>el scrie</i>	Scrie!	
	a prinde	<i>tu prinzi</i> <i>el prinde</i>	Prinde!	
IV -I	a dormi (ø)	<i>tu dormi</i>	Dormi!	Exc.: a veni: Vino!
	a fugi (ø)	<i>tu fugi</i>	Fugi!	
	a ieși (ø)	<i>tu ieși</i>	Ieși!	
	a plătești (-esc)	<i>tu plătești</i> <i>el plătește</i>	Plătește!	
	a vorbești (-esc)	<i>tu vorbești</i> <i>el vorbește</i>	Vorbește!	
	-Î	a coborî (ø)	<i>tu cobori</i> <i>el coboară</i>	Coboară!
a hotărî (-ăsc)		<i>tu hotărâști</i> <i>el hotărâște</i>	Hotărâște!	

Verbe neregulate: ♥ Verbes irréguliers: ♣ *Irregular verbs:*

	Pers. 2		Pers. 6	
a fi	<i>Fii!</i>	<i>Nu fi!</i>	<i>Fiți!</i>	<i>Nu fiți!</i>
a avea	<i>Ai!</i>	<i>Nu avea!</i>	<i>Aveți!</i>	<i>Nu aveți!</i>
a bea	<i>Bea!</i>	<i>Nu bea!</i>	<i>Beți!</i>	<i>Nu beți!</i>
a sta	<i>Stai!</i>	<i>Nu sta!</i>	<i>Stați!</i>	<i>Nu stați!</i>
a da	<i>Dă!</i>	<i>Nu da!</i>	<i>Dați!</i>	<i>Nu dați!</i>
a lua	<i>Ia!</i>	<i>Nu lua!</i>	<i>Luați!</i>	<i>Nu luați!</i>
a mânca	<i>Mănâncă!</i>	<i>Nu mânca!</i>	<i>Mâncați!</i>	<i>Nu mâncați!</i>

Obs.

1. La Imperativ afirmativ, pronumele personale și reflexive se leagă de verb prin liniuță: ♥ Aux formes affirmatives de l'impératif, les pronoms personnels et réfléchis sont liés au verbe par un trait d'union. ♣ *In the Imperative affirmative, the personal and reflexive pronouns are linked with the verb by a hyphen.*

Ex.: *Telefonează-mi!* *Telefonați-mi!* *Așteaptă-mă!* *Așteptați-ne!* *Spală-te!* *Spălați-vă!*
Dă-mi-o! *Dați-mi-le!*

2. La Imperativ negativ, pronumele stau după negație: ♥ Pour les formes négatives, les pronoms se mettent après la négation: ♣ *In the imperative negative, the pronouns are placed after negations.*

Ex.: Nu **îmi** telefona! = Nu-**mi** telefona! Nu **ne** telefonați! Nu **le** telefona!

6.1.3. Verbe pronominale cu D. ♥ Verbes pronominaux avec le D. ♣ *Pronominal Verbs with the D. (a-i plăcea)*

Modul indicativ ♥ L'indicatif ♣ *Indicative*

Prezent	Imperfect	Perfect simplu	Perfect compus	M. m.c. perfect	Viitor a (literar)	Viitor b (popular)
(mie) îmi plăce (muzica) (ție) îți plăce (lui/ei) îi plăce (nouă) ne plăce (vouă) vă plăce (lor) le plăce	îmi plăcea (muzica) îți plăcea îi plăcea ne plăcea vă plăcea le plăcea	îmi plăcu (muzica) îți plăcu îi plăcu ne plăcu vă plăcu le plăcu	mi-a plăcut (muzica) ți-a plăcut i-a plăcut ne-a plăcut v-a plăcut le-a plăcut	îmi plăcuse (muzica) îți plăcuse îi plăcuse ne plăcuse vă plăcuse le plăcuse	îmi va plăcea (muzica) îți va plăcea îi va plăcea ne va plăcea vă va plăcea le va plăcea	o să- mi placă (muzica) o să- ți placă o să- i placă o să ne placă o să vă placă o să le placă
îmi plac (fetele) îți plac îi plac ne plac vă plac le plac	îmi plăceau ... îți plăceau îi plăceau ne plăceau vă plăceau le plăceau	îmi plăcură ... îți plăcură îi plăcură ne plăcură vă plăcură le plăcură	mi-au plăcut ... ți-au plăcut i-au plăcut ne-au plăcut v-au plăcut le-au plăcut	îmi plăcuseră... îți plăcuseră îi plăcuseră ne plăcuseră vă plăcuseră le plăcuseră	îmi vor plăcea... îți vor plăcea îi vor plăcea ne vor plăcea vă vor plăcea le vor plăcea	o să- mi placă... o să- ți placă o să- i placă o să ne placă o să vă placă o să le placă

M. Conjunctiv ♥ Le subjonctif ♣ *Subjunctive* **M. Condițional** ♥ Le conditionnel ♣ *Conditional* **M. Gerunziu**

Prezent	Perfect	Prezent	Perfect	
să- mi placă	să- mi fi plăcut	mi-ar plăcea	mi-ar fi plăcut	plăcându- mi
să- ți placă	să- ți fi plăcut	ți-ar plăcea	ți-ar fi plăcut	plăcându- ți
să- i placă	să- i fi plăcut	i-ar plăcea	i-ar fi plăcut	plăcându- i
să ne placă	să ne fi plăcut	ne-ar plăcea	ne-ar fi plăcut	plăcându- ne
să vă placă	să vă fi plăcut	v-ar plăcea	v-ar fi plăcut	plăcându- vă
să le placă	să le fi plăcut	le-ar plăcea	le-ar fi plăcut	plăcându- le

Obs.

La acest tip, verbul se conjugă numai la pers. a 3-a a subiectului (sg *muzica*, pl *fetele*), iar pronumele Dse schimbă după persoană. (cu Inf. totdeauna **-i**): ♥ Dans ce type de conjugaison, le verbe ne se conjugue qu'à la 3e pers. (sg/pl du sujet: *muzica/fetele*), tandis que le pronom au D. a une forme distincte pour chaque personne (avec l'Inf. toujours **-i**). ♣ *With this type of conjugation, verbs only take 3rd pers. sg/pl. of the subject (muzica/fetele), while the pronoun in D. takes all persons (always -i with the Inf.).*

Verbe cu pron D.: ♥ Verbes avec un pronom au D.: ♣ *Verbs with a pronoun in the D.*

a-i plăcea, a-i ajunge, a-i cădea bine, a-i conveni, a-i face plăcere, a-i fi bine, a-i fi bun, -ă (o haină), a-i fi cald, a-i fi dor, a-i fi de ajuns, a-i fi de folos, a-i fi foame, a-i fi frică, a-i fi frig, a-i fi indiferent, a-i fi interzis, a-i fi lene, a-i fi permis, a-i fi rău, a-i fi rece, a-i fi rușine, a-i fi sete, a-i fi somn, a-i fi suficient, a-i fi teamă, a-i lipsi, a-i merge bine/rău, a-i părea bine/rău, a-i păsa de, a-i plăcea, a-i prii, a-i rămâne, a-i sta bine/rău, a-i veni bine/rău, a-i veni (o idee)/să, a-i trebui, a-i trece (o boală)...

Forma negativă ♥ La forme négative ♣ *Negative form*

Ind. prez.	<i>nu îmi place, ... = nu-mi place, nu-ți place, nu-i place, nu ne place, nu vă place, nu le place.</i>
Imperfect	<i>nu îmi plăcea, ... = nu-mi plăcea, nu-ți plăcea, nu-i plăcea, nu ne plăcea, nu vă plăcea, nu le plăcea.</i>
Pf compus	<i>nu mi-a plăcut, nu ți-a plăcut, nu i-a plăcut, nu ne-a plăcut, nu v-a plăcut, nu le-a plăcut.</i>
Pf simplu	<i>nu îmi plăcu, ... = nu-mi plăcu, nu-ți plăcu, nu-i plăcu, nu ne plăcu, nu vă plăcu, nu le plăcu.</i>
M.m.c.pf	<i>nu îmi plăcuse, ... = nu-mi plăcuse, nu-ți plăcuse, nu-i plăcuse, nu ne plăcuse, nu vă plăcuse, nu le plăcuse.</i>
Viitor a (lit.)	<i>nu îmi va plăcea, ... = nu-mi va plăcea, nu-ți va plăcea, nu-i va plăcea, nu ne va plăcea, nu vă va plăcea, nu le va plăcea.</i>
Viitor b (pop)	<i>nu o să îmi placă, ... = n-o să-mi placă, n-o să-ți placă, n-o să-i placă, n-o să ne placă, n-o să vă placă, n-o să le placă.</i>
Conj. prez.	<i>să nu îmi placă, ... = să nu-mi placă, să nu-ți placă, să nu-i placă, să nu ne placă, să nu vă placă, să nu le placă.</i>
pf	<i>să nu îmi fi plăcut, ... = să nu-mi fi plăcut, să nu-ți fi plăcut, să nu-i fi plăcut, să nu ne fi plăcut, să nu vă fi plăcut, să nu le fi plăcut.</i>

Cond. prez. nu mi-ar plăcea, nu ți-ar plăcea, nu i-ar plăcea, nu ne-ar plăcea, nu v-ar plăcea, nu le-ar plăcea.
pf nu mi-ar fi plăcut, nu ți-ar fi plăcut, nu i-ar fi plăcut, nu ne-ar fi plăcut, nu v-ar fi plăcut, nu le-ar fi plăcut.
Gerunziu neplăcându-mi, neplăcându-ți, neplăcându-i, neplăcându-ne, neplăcându-vă, neplăcându-le.

6.1.4. Verbe pronominale cu A. ♥ Verbes pronominaux avec l'A. ♣ Pronominal verbs with the A. (a-l durea)

Modul indicativ ♥ L'indicatif ♣ Indicative

af.

Prezent	Imperfect	Perfect simplu	Perfect compus	M.m.c.perfect	Viitor a (literar)	Viitor b (popular)
mă doare (<i>capul</i>) te doare îl doare o doare ne doare vă doare îi doare le doare	mă durea ... te durea îl durea o durea ne durea vă durea îi durea le durea	mă duru ... te duru îl duru o duru ne duru vă duru îi duru le duru	m-a durut ... te-a durut l-a durut a durut- o ne-a durut v-a durut i-a durut le-a durut	mă duruse ... te duruse îl duruse o duruse ne duruse vă duruse îi duruse le duruse	mă va durea ... te va durea îl va durea o va durea ne va durea vă va durea îi va durea le va durea	o să mă doară ... o să te doară o să- l doară o s- o doară o să ne doară o să vă doară o să- i doară o să le doară
mă dor (<i>picioarele</i>) te dor îl dor o dor ne dor vă dor îi dor le dor	mă dureau ... te dureau îl dureau o dureau ne dureau vă dureau îi dureau le dureau	mă durură ... te durură îl durură o durură ne durură vă durură îi durură le durură	m-au durut ... te-au durut l-au durut au durut- o ne-au durut v-au durut i-au durut le-au durut	mă duruseră ... te duruseră îl duruseră o duruseră ne duruseră vă duruseră îi duruseră le duruseră	mă vor durea ... te vor durea îl vor durea o vor durea ne vor durea vă vor durea îi vor durea le vor durea	o să mă doară ... o să te doară o să- l doară o s- o doară o să ne doară o să vă doară o să- i doară o să le doară

M.Conjunctiv ♥ Le subjonctif ♣ Subjunctive M.Condițional ♥ Le conditionnel ♣ Conditional M.Gerunziu

Prezent	Perfect	Prezent	Perfect	M.Gerunziu
să mă doară să te doară să- l doară s- o doară să ne doară să vă doară să- i doară să le doară	să mă fi durut să te fi durut să- l fi durut s- o fi durut să ne fi durut să vă fi durut să- i fi durut să le fi durut	m-ar durea te-ar durea l-ar durea ar durea- o ne-ar durea v-ar durea i-ar durea le-ar durea	m-ar fi durut te-ar fi durut l-ar fi durut ar fi durut- o ne-ar fi durut v-ar fi durut i-ar fi durut le-ar fi durut	durându- mă durându- te durându- l durând- o durându- ne durându- vă durându- i durându- le

Obs.

La acest tip, verbul rămâne la pers 3 și 6 ale subiectului (sg *capul*/pl *picioarele*), iar pronumele în A. se schimbă la toate persoanele (Exc.: cu Inf. totdeauna -I). ♥ Pour ce type, le verbe reste à la 3e et 6e du sujet (sg. *capul*, pl. *picioarele*), tandis que le pronom à l'A. a une forme distincte pour chaque personne (Exc.: avec l'Inf, toujours -l). ♣ With this type of conjugation, the verb takes only 3rd and 6th pers. of the subject (*capul/picioarele*), while the pronoun in the A. takes all persons (Exc.: always -l with the Inf.).

Verbe cu pron în A. ♥ Verbes avec un pronom à l'A. ♣ Verbs with a pronoun in A.

a-l chema, a-l deranja, a-l durea, a-l impresiona, a-l interesa, a-l îngrijora, a-l jena, a-l mânca (pielea), a-l mira, a-l neliniști, a-l pasiona, a-l pișca, a-l strânge, a-l supăra, a-l trage (curentul), a-l ustura

Forma negativă ♥ La forme négative ♣ Negative form

Ind. Prez.: nu **mă** doare/dor, nu **te** doare, nu **îl** doare/nu-l..., nu **o** doare/n-o..., nu **ne** doare, nu **vă** doare, nu **îi** doare/n-i..., nu **le** doare.

Imperfect: nu **mă** durea(u), nu **te** durea(u), nu **îi** durea(u)/nu-i..., nu **o** durea(u)/n-o..., nu **ne** durea(u), nu **vă** durea(u), nu **îi** durea(u)/nu-i..., nu **le** durea(u).

Pf simplu: nu **mă** duru(ră), nu **te** duru(ră), nu **îl** duru(ră)/nu-l..., nu **o** duru(ră)/n-o..., nu **ne** duru(ră), nu **vă** duru(ră), nu **îi** duru(ră)/nu-i..., nu **le** duru(ră).

Pf compus: nu **m-a**(u) durut, nu **te-a**(u) durut, nu **l-a**(u) durut, nu **a**(u) durut-**o**, nu **ne-a**(u) durut, nu **v-a**(u) durut, nu **i-a**(u) durut, nu **le-a**(u) durut.

M.m.c.pf: nu **mă** duruse(ră), nu **te** duruse(ră), nu **îl** duruse(ră)/nu-l..., nu **o** duruse(ră)/n-o duruse(ră), nu **ne** duruse(ră), nu **vă** duruse(ră), nu **îi** duruse(ră)/nu-i..., nu **le** duruse(ră).

Viitor **a** (lit.): *nu mă va/vor durea, nu te va durea, nu îl va durea/nu-l..., nu o va durea/n-o..., nu ne va durea, nu vă va durea, nu îi va durea/nu-i..., nu le va durea.*

Viitor **b** (pop.): *nu o să mă doară/n-o să..., nu o să te doară/n-o să..., nu o să îl doară/n-o să-l..., nu o să o doară/n-o s-o..., nu o să ne doară/n-o să ..., nu o să vă doară/n-o să..., nu o să îi doară/n-o să-i..., nu o să le doară/n-o să le...*

Conj. Prez.: *să nu mă doară, să nu te doară, să nu îl doară/să nu-l..., să nu o doară/să n-o..., să nu ne doară, să nu vă doară, să nu îi doară/să nu-i..., să nu le doară.* Perfect: *să nu mă fi durut, să nu te fi durut, să nu îl fi durut/să nu-l fi..., să nu o fi durut/să n-o fi..., să nu ne fi durut, să nu vă fi durut, să nu îi fi durut/să nu-i fi..., să nu le fi durut.*

Cond. Prez.: *nu m-ar durea, nu te-ar durea, nu l-ar durea, nu ar durea-o, nu ne-ar durea, nu v-ar durea, nu i-ar durea, nu le-ar durea.*

Perfect: *nu m-ar fi durut, nu te-ar fi durut, nu l-ar fi durut, nu ar fi durut-o/n-ar fi fi durut-o, nu ne-ar fi durut, nu v-ar fi durut, nu i-ar fi durut, nu le-ar fi durut.*

Gerunziu: *nedurându-mă, nedurându-vă, nedurându-l, nedurând-o, nedurându-ne, nedurându-vă, nedurându-i, nedurându-le.*

6.1.5. Verbe cu două pronume ♥ Verbes se conjuguant avec deux pronoms ♣ Verbs with two pronouns a i se întâmplă

Modul indicativ ♥ L'indicatif ♣ Indicative

Prezent	Imperfect	Perfect simplu	Perfect compus
(mie) mi se întâmplă (un lucru ciudat) (ție) ți se întâmplă (lui) i se întâmplă (ei) i se întâmplă (nouă) ni se întâmplă (vouă) vi se întâmplă (lor) li se întâmplă	mi se întâmplă (un lucru ciudat) ți se întâmplă i se întâmplă ni se întâmplă vi se întâmplă li se întâmplă	mi se întâmplă (un lucru ciudat) ți se întâmplă i se întâmplă ni se întâmplă vi se întâmplă i se întâmplă	mi s-a întâmplat (un lucru ciudat) ți s-a întâmplat i s-a întâmplat ni s-a întâmplat vi s-a întâmplat li s-a întâmplat
(mie) mi se întâmplă (lucruri ciudate) (ție) ți se întâmplă (lui) i se întâmplă (nouă) ni se întâmplă (vouă) vi se întâmplă (lor) li se întâmplă	mi se întâmplau (lucruri ciudate) ți se întâmplau i se întâmplau ni se întâmplau vi se întâmplau li se întâmplau	mi se întâmplară (lucruri ciudate) ți se întâmplară i se întâmplară ni se întâmplară vi se întâmplară i se întâmplară	mi s-au întâmplat (lucruri ciudate) ți s-au întâmplat i s-au întâmplat ni s-au întâmplat vi s-au întâmplat li s-au întâmplat

M.m.c.perfect	Viitor a (literar)	Viitor b (popular)
mi se întâmplase (un lucru ciudat) ți se întâmplase i se întâmplase ni se întâmplase vi se întâmplase li se întâmplase	mi se va întâmpla (un lucru ciudat) ți se va întâmpla i se va întâmpla ni se va întâmpla vi se va întâmpla li se va întâmpla	o să mi se întâmple (un lucru ciudat) o să ți se întâmple o să i se întâmple o să ni se întâmple o să vi se întâmple o să li se întâmple
mi se întâmplaseră (lucruri ciudate) ți se întâmplaseră i se întâmplaseră ni se întâmplaseră vi se întâmplaseră li se întâmplaseră	mi se vor întâmpla ... (lucruri ciudate) ți se vor întâmpla i se vor întâmpla ni se vor întâmpla vi se vor întâmpla li se vor întâmpla	o să mi se întâmple (lucruri ciudate) o să ți se întâmple o să i se întâmple o să ni se întâmple o să vi se întâmple o să li se întâmple

M. Conjunctiv♥Le subjonctif ♣*Subjunctive* **M. Condițional**♥Le conditionnel♣*Conditional* **M. Gerunziu**

Prezent	Perfect	Prezent	Perfect	
să mi se întâmples...	să mi se fi întâmpilat...	mi s-ar întâmpila...	mi s-ar fi întâmpilat...	întâmpilându- mi -se...
să ți se întâmples	să ți se fi întâmpilat	ți s-ar întâmpila	ți s-ar fi întâmpilat	întâmpilându- ți -se
să i se întâmples	să i se fi întâmpilat	i s-ar întâmpila	i s-ar fi întâmpilat	întâmpilându- i -se
să ni se întâmples	să ni se fi întâmpilat	ni s-ar întâmpila	ni s-ar fi întâmpilat	întâmpilându- ni -se
să vi se întâmples	să vi se fi întâmpilat	vi s-ar întâmpila	vi s-ar fi întâmpilat	întâmpilându- vi -se
să li se întâmples	să li se fi întâmpilat	li s-ar întâmpila	li s-ar fi întâmpilat	întâmpilându- li -se
(ceva ciudat)	(ceva ciudat)	(ceva ciudat)	(ceva ciudat)	(ceva ciudat)
(lucruri ciudate)	(lucruri ciudate)	(lucruri ciudate)	(lucruri ciudate)	(lucruri ciudate)

Obs.

La acest tip, verbul la forma reflexivă (a se întâmpila) stă la pers. 3 și 6 ale subiectului sg/pl (*un lucru ciudat/lucruri ciudate*): ♥ Pour ce type, le verbe à la forme pronominale (a se întâmpila) reste à la 3e et 6e pers. sg/pl du sujet: ♣ *With this type, the verb in the reflexive form (a se întâmpila) takes the 3rd and 6th pers. of the subject: Mi s-a întâmpilat un lucru ciudat. (sg) Mi s-au întâmpilat niște lucruri ciudate. (pl.)*

Forma negativă: ♥ La forme négative: ♣ *The negative form:*

Ind. Prez.: nu mi se întâmpilă, nu ți se întâmpilă, nu i se întâmpilă, nu ni se întâmpilă, nu vi se întâmpilă, nu li se întâmpilă.

Imperfect: nu mi se întâmpila(u), nu ți se întâmpila(u), nu i se întâmpila(u), nu ni se întâmpila(u), nu vi se întâmpila(u), nu li se întâmpila(u).

Pf s.: nu mi se întâmpilă, nu ți se întâmpilă, nu i se întâmpilă, nu ni se întâmpilă, nu vi se întâmpilă, nu li se întâmpilă.

Pf c.: nu mi s-a(u) întâmpilat, nu ți s-a(u) întâmpilat, nu i s-a(u) întâmpilat, nu ni s-a(u) întâmpilat, nu vi s-a(u) întâmpilat, nu li s-a(u) întâmpilat.

M. m. c. pf: nu mi se întâmpilase(ră), nu ți se întâmpilase(ră), nu i se întâmpilase(ră), nu ni se întâmpilase(ră), nu vi se întâmpilase(ră), nu li se întâmpilase(ră).

V. a: nu mi se va / vor întâmpila, nu ți se va / vor întâmpila, nu i se va / vor întâmpila, nu ni se va / vor întâmpila, nu vi se va / vor întâmpila, nu li se va / vor întâmpila.

V. b: n-o să mi se întâmpile, n-o să ți se întâmpile, n-o să i se întâmpile, n-o să ni se întâmpile, n-o să vi se întâmpile, n-o să li se întâmpile.

Conj. Prez.: să nu mi se întâmpile, să nu ți se întâmpile, să nu i se întâmpile, să nu ni se întâmpile, să nu vi se întâmpile, să nu li se întâmpile.

Pf: să nu mi se fi întâmpilat, să nu ți se fi întâmpilat, să nu i se fi întâmpilat, să nu ni se fi întâmpilat, să nu vi se fi întâmpilat, să nu li se fi întâmpilat.

Cond. Prez.: nu mi s-ar întâmpila, nu ți s-ar întâmpila, nu i s-ar întâmpila, nu ni s-ar întâmpila, nu vi s-ar întâmpila, nu li s-ar întâmpila.

Pf: nu mi s-ar fi întâmpilat, nu ți s-ar fi întâmpilat, nu i s-ar fi întâmpilat, nu ni s-ar fi întâmpilat, nu vi s-ar fi întâmpilat, nu li s-ar fi întâmpilat.

Inf.: a nu i se întâmpila Pf: a nu i se fi întâmpilat

Ger.: neîntâmpilându-mi-se,...

Verbe cu 2 pronume: ♥ Verbes à deux pronoms: ♣ *Verbs with two pronouns:*

a i se întâmpila, a i se părea, a i se cuveni, a i se face cald / frig / foame / sete / frică / dor / somn / rușine / rău / lene / greață...

6.1.6. Verbe neregulate ♥ Verbes irréguliers ♣ Irregular Verbs

Inf./ Part.	Indicativ prezent	imperfect	perfect s.	m. m. c. pf	Conjunctiv prezent	Condiționa l prezent	Imperativ	Gerunzi u
a fi*/ fost	sunt ești este suntem sunteți sunt	eram erai era eram erați erau	fui fuși fu furăm furați fură	fusesem fusesesi fusesese fuseserăm fuseserați fuseseră	să fii să fii să fie să fim să fiți să fie	aș fi ai fi ar fi am fi ati fi ar fi	Fii!/ Nu fi! Fiți!/ Nu fiți!	fiind
a avea*/ avut	am ai are avem aveți au	aveam aveai avea aveam aveați aveau	avu avuși avu avurăm avurați avură	avusesem avusesesi avusesese avuseserăm avuseserați avuseseră	să am să ai să aibă să avem să aveți să aibă	aș avea ai avea ar avea am avea ati avea ar avea	Ai! Nu avea! Aveți! Nu aveți!	având
a voi/ voit a vrea*/ vrut	vreau vrei vrea vrem vreți vor	voiam voiai voia voiam voiați voiau	vrui/voii vruiși/voiiși vru/ voi vrurăm/vojrăm vrurați/voirăți vrură/vojră	vrusem/voisem vrusesi/voisesi vruse/voise vruserăm/voiserăm vruserați/voiseră vruseră/voiseră	să vreau să vrei să vrea să vrem să vreți să vrea	aș vrea ai vrea ar vrea am vrea ati vrea ar vrea	-	vrând/ voind
a da/ dat	dau dai dă dăm dați dau	dădeam dădeai dădea dădeam dădeai dădeau	dădui dăduși dădu dădurăm dădurați dădură	dădusem dădusesi dăduse dăduserăm dăduserați dăduseră	să dau să dai să dea să dăm să dați să dea	aș da ai da ar da am da ati da ar da	Dă!/ Nu da! Dați!/ Nu dați!	dând
a sta/ stat	stau stai stă stăm stați stau	stăteam stăteai stătea stăteam stăteați stăteau	stătu stătuși stătu stăturăm stăturați stătură	stătusem stătusesi stătuse stătuserăm stătuserați stătuseră	să stau să stai să stea să stăm să stați să stea	aș sta ai sta ar sta am sta ati sta ar sta	Stai!/ Nu sta! Stați!/Nu stați!	stând
a lua/ luat	iau iei ia luăm luați iau	luam luai lua luam luați lrau	luai luaiși luă luarăm luarați luară	luasem luasesi luase luaserăm luaserați luaseră	să iau să iei să ia să luăm să luați să ia	aș lua ai lua ar lua am lua ati lua ar lua	Ia!/ Nu lua! Luați!/ Nu luați!	luând
a bea/ băut	beau bei bea bem beți beau	beam beai bea beam beați beau	băui băuși bău băurăm băurați băură	băusem băusesi băuse băuserăm băuserați băuseră	să beau să bei să bea să bem să beți să bea	aș fi ai fi ar fi am fi ati fi ar fi	Bea!/Nu bea! Beți!/Nu beți!	bând
a mânca/ mâncat	mănânc mănânci mănâncă mâncăm mâncați mănâncă	mâncam mâncai mâncă mâncam mâncați mâncau	mâncai mâncași mâncă mâncărăm mâncarați mâncară	mâncasem mâncasesi mâncase mâncaserăm mâncaserați mâncaseră	să mănânc să mănânci să mănânce să mâncăm să mâncați să mănânce	aș mânca ai mânca ar mânca am mânca ati mânca ar mânca	Mănâncă!/Nu mânca! Mâncați!/Nu mâncați!	mâncând
a usca/ uscat	usuc/usc usuci/uști uscă/uscă uscăm uscați uscă/uscă	uscam uscai usca uscam uscați uscau	uscai uscași uscă uscarăm uscarați uscară	uscasem uscasesi uscase uscaserăm uscaserați uscaseră	să usuc/usc să usuci/uști să usuce/uște să uscăm să uscați să usuce/uște	aș usca ai usca ar usca am usca ati usca ar usca	Uscă!/Uscă! Nu usca! Uscați!/Nu uscați!	uscând
a ști/ știut	știi știi știe știm știți știi	știam știai știa știam știați știau	știi știiși știi știurăm știurați știură	știusem știusesi știuse știuserăm știuserați știuseră	să știi să știi să știe să știm să știți să știe	aș ști ai ști ar ști am ști ați ști ar ști	(Să știi!) (Să știți!)	știind

*Aux.:

a fi

•Diat. pas.:

•Diat. act.:

sunt invitat, ești invitat,...

Ind. Viitor anter. (voi fi terminat, vei fi terminat,...)< Pf : Inf. (a fi terminat), Conj. (să fi terminat), Cond. (aș fi terminat, ai fi terminat,...)

a avea	Ind. Pf comp. (<u>am</u> terminat, <u>ai</u> terminat, <u>a</u> terminat, <u>am</u> terminat, <u>ați</u> terminat, <u>au</u> terminat)
	Ind. Viitor b (pop.)(<u>am</u> să termin, <u>ai</u> să termini, <u>are</u> să termine, <u>avem</u> să terminăm,...)
a voi	Ind. Viitor a (lit.)(<u>voi</u> termina, <u>vei</u> termina, <u>va</u> termina, <u>vom</u> termina, <u>veți</u> termina, <u>vor</u> termina)
	Prezumtiv (<u>voi</u> fi terminând/terminat, <u>vei</u> fi..., <u>va</u> fi..., <u>vom</u> fi..., <u>veți</u> fi..., <u>vor</u> fi...)
a vrea	Cond. Prez. (<u>aș</u> termina, <u>ai</u> termina, <u>ar</u> termina, <u>am</u> termina, <u>ați</u> termina, <u>ar</u> termina) Pf (<u>aș</u> fi terminat, <u>ai</u> fi terminat, <u>ar</u> fi terminat, <u>am</u> fi terminat, <u>ați</u> fi terminat, <u>ar</u> fi terminat)

6.2. DIATEZA REFLEXIVĂ ♥ LA VOIX PRONOMINALE ♣ LE THE REFLEXIVE VOICE

Verbele reflexive au în general un corespondent activ: ♥ Les verbes pronominaux ont généralement une paire active: ♣ *Reflexive verbs usually have a active corresponding form.*

a aminti/a-și aminti; a îmbrăca / a se îmbrăca; a spăla / a se spăla; a trezi / a se trezi etc.

Pronumele reflexive în cazul Dativ sau Acuzativ sunt identice formal la pers.1, 2, 4 și 5 cu pron. pers. Pers. 3 și 6 au forme speciale. ♥ Les pronoms réfléchis au D. et A. sont formellement identiques aux pers. 1, 2, 4 et 5 du pronom personnel. Les pers. 3 et 6 ont des formes spécifiques. ♣ *The reflexive pronouns in D. and A. Have the same form in the 1, 2 and 4, 5 persons as the personal pronouns. The 3rd and the 6th persons have special forms:*

D.	îmi, îți, își, ne vă, își
A.	mă, te, se, ne, vă, se

6.2.1. Verbe pronominale reflexive cu D.: ♥ Verbes pronominaux réfléchis avec le D. ♣ *Reflexive verbs in D.: a-și aminti*

Modul Indicative ♥ L'indicatif ♣ *Indicative*

af.

Prezent	Imperfect	Perfect compus	Perfect simplu	M.m.c.perfect	Viitor a (literar)	Viitor b (popular)
(eu) îmi amintesc (tu) îți amintești (el) își amintește (noi) ne amintim (voi) vă amintiți (ei) își amintesc	îmi aminteam îți aminteai își aminteau ne aminteam vă aminteai își aminteau	mi-am amintit ți-ai amintit și-a amintit ne-am amintit v-ați amintit și-au amintit	îmi amintii îți amintiseși își amintise ne amintiserăm vă amintiserăți își amintiseră	îmi amintisem îți amintiseși își amintise ne amintiserăm vă amintiserăți își amintiseră	îmi voi aminti îți vei aminti își va aminti ne vom aminti vă veți aminti își vor aminti	o să- mi amintesc o să- ți amintești o să- și amintească o să ne amintim o să vă amintiți o să- și amintească

M. Conjunctiv♥Le subjonctif ♣ *Subjunctive*

M. Condițional♥Le conditionnel ♣ *Conditional*

M. Imperativ

M. Gerunziu

af.

Prezent	Perfect	Prezent	Perfect		
să- mi amintesc să- ți amintești să- și amintească să ne amintim să vă amintiți să- și amintească	să- mi fi amintit să- ți fi amintit să- și fi amintit să ne fi amintit să vă fi amintit să- și fi amintit	mi-aș aminti ți-ai aminti și-ar aminti ne-am aminti v-ați aminti și-ar aminti	mi-aș fi amintit ți-ai fi amintit și-ar fi amintit ne-am fi amintit v-ați fi amintit și-ar fi amintit	Amintește- ți!	amintindu- mi amintindu- ți amintindu- și amintindu- ne amintindu- vă amintindu- și
				Amintiți- vă!	

neg.

Modul indicativ ♥ L'indicatif ♣ *Indicative*

a nu-și aminti

Prezent	Imperfect	Perfect compus	Perfect simplu	Mmperfect	Viitor a (literar)	Viitor b (popular)
nu- mi amintesc nu- ți amintești nu- și amintește nu ne amintim nu vă amintiți nu- și amintesc	nu- mi aminteam nu- ți aminteai nu- și aminteau nu ne aminteam nu vă aminteai nu- și aminteau	nu mi-am amintit nu ți-ai amintit nu și-a amintit nu ne-am amintit nu v-ați amintit nu și-au amintit	nu- mi amintii nu- ți amintiseși nu- și amintise nu ne amintiserăm nu vă amintiserăți nu- și amintiseră	nu- mi amintisem nu- ți amintiseși nu- și amintise nu ne amintiserăm nu vă amintiserăți nu- și amintiseră	nu- mi voi aminti nu- ți vei aminti nu- și va aminti nu ne vom aminti nu vă veți aminti nu- și vor aminti	n-o să- mi amintesc n-o să- ți amintești n-o să- și amintească n-o să ne amintim n-o să vă amintiți n-o să- și amintească

M. Conjunctiv♥Le subjonctif ♣ *Subjunctive*

M. Condițional♥Le conditionnel ♣ *Conditional*

M. Imperativ

M. Gerunziu

Prezent	Perfect	Prezent	Perfect		
să nu- mi amintesc să nu- ți amintești să nu- și amintească să nu ne amintim să nu vă amintiți să nu- și amintească	să nu- mi fi amintit să nu- ți fi amintit să nu- și fi amintit să nu ne fi amintit să nu vă fi amintit să nu- și fi amintit	nu mi-aș aminti nu ți-ai aminti nu și-ar aminti nu ne-am aminti nu v-ați aminti nu și-ar aminti	nu mi-aș fi amintit nu ți-ai fi amintit nu și-ar fi amintit nu ne-am fi amintit nu v-ați fi amintit nu și-ar fi amintit	Nu- ți aminti!	neamintindu- mi neamintindu- ți neamintindu- și neamintindu- ne neamintindu- vă neamintindu- și
				Nu vă amintiți!	

Vb refl. D. *a-și aminti (-esc) = a-și aduce aminte; a-și da seama; a-și face iluzii;*

a-și închipui (ø) = a-și imagina (-ez); a-și bate joc; a-și lua rămas bun

6.2.2. Verbe pronominale reflexive cu A.: ♥ *Verbes pronominaux réfléchis avec A.* ♣ *Reflexive verbs in the A.:*
a se spăla

Modul indicativ ♥ *L'indicatif* ♣ *Indicative*

af

Prezent	Imperfect	Perfect compus	Perfect simplu	M. m. c. perfect	Viitor a (literar)	Viitor b (pop.)
(eu) mă spăl (tu) te speli (el) se spală (noi) ne spălăm (voi) vă spălați (ei) se spală	mă spăl ^{am} te spăl ^{ai} se spăl ^ă ne spăl ^{ăm} vă spăl ^{ați} se spăl ^{au}	m-am spălat te-ai spălat s-a spălat ne-am spălat v-ați spălat s-au spălat	mă spăl ^{ai} te spăl ^{ași} se spăl ^ă ne spăl ^{ărăm} vă spăl ^{arăți} se spăl ^{ară}	mă spăl ^{asem} te spăl ^{aseși} se spăl ^{ase} ne spăl ^{aserăm} vă spăl ^{aserăți} se spăl ^{aseră}	mă voi spăla te vei spăla se va spăla ne vom spăla vă veți spăla se vor spăla	o să mă spăl o să te speli o să se spele o să ne spălăm o să vă spălați o să se spele

M. Conjunctiv ♥ *Le subjonctif* ♣ *Subjunctive*

M. Condițional ♥ *Le conditionnel* ♣ *Conditional*

M. Imperativ

M. Gerunziu

Prezent	Perfect	Prezent	Perfect	M. Imperativ	M. Gerunziu
să mă spăl să te speli să se spele să ne spălăm să vă spălați să se spele	să mă fi spălat să te fi spălat să se fi spălat să ne fi spălat să vă fi spălat să se fi spălat	m-aș spăla te-ai spăla s-ar spăla ne-am spăla v-ați spăla s-ar spăla	m-aș fi spălat te-ai fi spălat s-ar fi spălat ne-am fi spălat v-ați fi spălat s-ar fi spălat	Spălă-te! Spălați-vă!	spălându-mă spălându-te spălându-se spălându-ne spălându-vă spălându-se

Vb refl. A.

• a se îmbrăca(ø) ≠ a se dezbrăca(ø), a se încălța(ø) ≠ a se descălța(ø), a se spăla(ø), a se trezi(-esc), a se scula(ø) ≠ a se culca(ø), a se bărbieri (-esc) = a se rade, a se pieptăna, a se odihni(-esc), a se gândi(-esc), a se bucura(ø), a se distra(-ez), a se uita(ø), a se duce, a se simți(ø), a se juca(ø), a se îmbolnăvi(-esc) ≠ a se însănătoși(-esc), a se îndrăgosti(-esc), a se așeza(ø), a se opri(-esc), a se grăbi(-esc), a se opune, a se plictisi(-esc), a se rătăci(-esc), a se potrivi(-esc), a se pregăti(-esc), a se obișnui(-esc), a se întoarce, a se căsători(-esc)/a se însura(ø)/a se mărita(ø), a se săruta(ø), a se certa(ø), a se întâlni(-esc), a se saluta(ø),...

•Refl. impers.

se afirmă, se spune, se zice, se vorbește, se aude, se cade, se cuvine, se cere, se crede, se consideră, se întâmplă, se pare, se poate, se recomandă, se știe, se transmite, se vede, se simte,...

6.3. DIATEZA PASIVĂ ♥ *LA VOIX PASSIVE* ♣ *THE PASSIVE VOICE*

Se formează: vb. aux *a fi* + Participiul acordat cu subiectul verbului conjugat (*a fi invitat, -ă, -ți, -te*)

♥ Se forme avec l'auxiliaire *a fi* + le Participe passé accordé du verbe à conjuguer. ♣ **Is formed from the aux. verb *a fi* + Participle in agreement with main verb.**

Ex.: (activ) *Mihai adus mașina la reparat.* (pasiv) *Mașina a fost dusă la reparat de Mihai.*

sub. C.d. sub. compl. de agent

În mod frecvent, agentul nu este exprimat. ♥ Souvent l'agent n'est pas exprimé. ♣ *Very often the agent is not expressed.* Ex.: *Di Pop este așteptat la „biroul de informații”.*

Modul indicativ ♥ *L'indicatif* ♣ *Indicative*

Prezent	Imperfect	Perfect compus	Perfect simplu	M.m.c. perfect	Viitor a (literar)	Viitor b (pop.)
sunt invitat (ă) ești invitat (ă) este invitat este invitată suntem invitați/te sunteți invitați/te sunt invitați sunt invitate	eram invitat (ă) erași invitat (ă) era invitat era invitată eram invitați/te erași invitați/te erau invitați erau invitate	am fost invitat (ă) ai fost invitat (ă) a fost invitat a fost invitată am fost invitați/te ați fost invitați/te au fost invitați au fost invitate	fui invitat (ă) fuși invitat (ă) fu invitat fu invitată furăm invitați/te furați invitați/te fură invitați fură invitate	fusesem invitat (ă) fuseseseși invitat (ă) fusesem invitat fusesem invitată fuseserăm invitați/te fuseserăți invitați/te fuseseră invitați fuseseră invitate	voi fi invitat (ă) vei fi invitat (ă) va fi invitat va fi invitată vom fi invitați/e veți fi invitați/e vor fi invitați vor fi invitate	o să fiu invitat (ă) o să fii invitat (ă) o să fie invitat o să fie invitată o să fim invitați/e o să fiți invitați/e o să fie invitați o să fie invitate

M. Conjunctiv ♥ Le subjonctif ♣ *Subjunctive*

M. Condițional ♥ Le conditionnel ♣ *Conditional*

Prezent	Perfect	Prezent	Perfect
să fiu invitat (ă)	să fi fost invitat (ă)	aș fi invitat (ă)	aș fi fost invitat (ă)
să fii invitat (ă)	să fi fost invitat (ă)	ai fi invitat (ă)	ai fi fost invitat (ă)
să fie invitat	să fi fost invitat	ar fi invitat	ar fi fost invitat
să fie invitată	să fi fost invitată	ar fi invitată	ar fi fost invitată
să fim invitați/e	să fi fost invitați/e	am fi invitați/e	am fi fost invitați/e
să fiți invitați/e	să fi fost invitați/e	ați fi invitați/e	ați fi fost invitați/e
să fie invitați	să fi fost invitați	ar fi invitați	ar fi fost invitați
să fie invitate	să fi fost invitate	ar fi invitate	ar fi fost invitate

Modul gerunziu ♥ Le part. prés. ♣ *Present part.* = **a fi** (Ger.) + Part. ac. **fiind invitat**, -ă/-ți/-te (neg. **nefiind...**)

Forma negativă: ♥ La forme négative ♣ *Negative form* **a nu fi invitat, -ă/ți/te de (către)...**

7. ADVERBUL ♥ L'ADVERBE ♣ THE ADVERB

Parte de vorbire neflexibilă. Însoțește, de regulă, verbe, dar și adjective sau alte adverbe: ♥ *Partie du discours invariable, accompagnant, en général des verbes, mais aussi des adjectifs ou d'autres adverbes: ♣ Invariable part of speech. It usually accompanies verbs, but also adjectives and other adverbs:*

+ vb.	+ adj.	+ adv.
<u>Merge acolo.</u>	Este <u>puțin bolnav.</u>	Rămâne la noi <u>numai azi.</u>

7.1. Clasificare ♥ Classification ♣ Classification

după formă: ♥ d'après la forme: ♣ *according to form:*

•simple: ♥simples: ♣ *simples: aici, acolo, atunci, sus, jos, bine...*

derivate cu sufixe: ♥dérivés avec des suffixes: ♣ *derived with suffixes: -ește*

bărbat - bărbătește; român - românește; neamț - nemțește

•compuse ♥ composés ♣ *compound*

prep. + adv. *din + afară > dinafară; din + înăuntru > dinăuntru*

prep. + subst. *a + seară > aseară; de + seară > deseară; de + vreme > devreme*

adv. + -va *undeva, cumva, cândva*

adj. pron. + adv. *alaltă + ieri > alaltăieri*

adj. pron. + subst. *alt + fel > altfel; altă + dată > altădată; astă + zi > astăzi*

adv. + subst. *azi + noapte > azi-noapte*

prep. + subst. *după + masă > după-masă*

provenite din alte părți de vorbire ♥ provenant d'autres parties du discours ♣ *originating from other parts of speech:* adj. > adv. *Ea scrie frumos. El vorbește tare. A cântat admirabil! Fii atent!*

num. > adv. *Întâi gândește-te, apoi vorbește! Câștigă îndoit.*

conj. > adv. *Vine iar la noi! Vine și Radu!*

•după sens: ♥ d'après le sens ♣ *according to meaning*

de loc ♥ de lieu ♣ *of place: acasă, acolo, afară, aici, aproape, deasupra, departe, dincolo, înainte, jos*

de timp ♥ de temps ♣ *of time: acum, alaltăieri, astăzi, atunci, când, demult, ieri-seară, zi de zi*

de mod ♥ de mode ♣ *of manner: așa, bine, împreună, pe neașteptate, pe de rost, românește, așa și așa*

de cantitate ♥ de quantité ♣ *of quantity: atât, cam, cât, destul, mult, puțin, cât de cât*

de afirmație ♥ d'affirmation ♣ *of assertion: da, ba da, desigur, firește, cu siguranță*

de negație ♥ de négation ♣ *of negation: nu, nici, niciunde, niciodată, nicidecum, nicicând, nicicum*

interogative ♥ interrogatifs ♣ *interrogative: când?, unde?, cum?, încotro?, cât?*

relative ♥ relatifs ♣ *relative: când, unde, cum, încotro, cât, oricând, oriunde, oricum, oriincotro*

•corelative ♥ corrélations ♣ *correlatives*

de timp ♥ de temps ♣ *of time* **atunci când**

de loc ♥ de lieu ♣ *of place* **acolo unde**

de mod ♥ de mode ♣ *of manner* **așa cum..., atât cât**

7.2. Comparația ♥ La comparaison ♣ The comparison

Unele adverbe (de mod, de loc și de timp) pot fi comparate: ♥ *Certains adverbs (de mode, de lieu et de temps) peuvent se comparer: ♣ Certain adverbs (of manner, place and time) can be compared:*

(cum?) **bine, frumos, ușor, greu, ușor....**

(unde?) *aproape, departe, sus, jos...*

(când?) *devreme, târziu, curând...*

Gradul pozitiv ♥ Le degré positif ♣ *The positive degree*

N-am înțeles bine. Părinții mei locuiesc aproape. Am venit târziu?

Gradul comparativ ♥ Le degré comparatif ♣ *he comparative degree*

•de superioritate ♥ de supériorité ♣ *of superiority*

mai...decât...

Părinții mei locuiesc mai aproape decât socrii.

mai...ca...

mai aproape ca socrii.

•de inferioritate ♥ d'infériorité ♣ *of inferiority*

mai puțin...decât...

Părinții mei locuiesc mai puțin aproape decât socrii.

mai puțin...ca...

mai puțin aproape ca socrii.

•de egalitate ♥ d'égalité ♣ *of equality*

tot așa de...ca...

Părinții mei locuiesc tot așa de aproape ca socrii.

tot atât de...ca...

tot atât de aproape ca socrii.

la fel de...ca...

la fel de aproape ca socrii.

Gradul superlativ ♥ Le superlatif ♣ *The superlative*

•relativ de superioritate ♥ relativ de supériorité ♣ *relative of superiority*

cel mai...dintre + pl

Părinții mei locuiesc cel mai aproape dintre toate rudele noastre.

cel mai...din + sg

cel mai aproape din toată familia.

•relativ de inferioritate ♥ relativ d'infériorité ♣ *relative of inferiority*

cel mai puțin...dintre + pl

Părinții mei locuiesc cel mai puțin aproape dintre toate rudele noastre.

cel mai puțin...din + sg

...din toată familia.

•absolut ♥absolu ♣ *absolute*

foarte...

Părinții mei locuiesc foarte aproape.

grozav de...

grozav de aproape!

extraordinar de...

extraordinar de aproape!

Obs.

1° Pentru același sens, unele adverbe au două variante formale: ♥ *Certains adverbs ont deux formes pour le même sens:* ♣ *Certain adverbs have two forms to express the same meaning:*

acum /acuma, atât /atâta

2° Adverbele pot fi precedate de prepoziții: ♥ *Certains adverbs sont parfois précédés de prépositions:* ♣ *Certain adverbs can be preceded by prepositions:*

ca, decât, de, pe, pentru, până

La mare e mai cald ca aici. Ei vin de acasă. Temperatura de aici e mai scăzută. Nu trece pe acolo!

3° Adverbe + prepoziții = locuțiuni prepoziționale: ♥ *Adverbs + prepositions = locutions prépositionnelles:*

♣ *Adverbs + prepositions = prepositional phrases:*

aproape de, înainte de, împreună cu...

Locuim aproape de gară. Vino înainte de masă! Locuim împreună cu părinții.

4° Adverbe + conjuncții = locuțiuni conjuncționale: ♥ *Adverbs + conjunctions = locutions conjonctionnelles:*

♣ *Adverbs + conjunctions = conjunction phrases*

măcar că, chiar dacă/de, înainte (ca) să

Trebuie să iei medicamentul, chiar dacă nu-ți place.

5° Unele adverbe + art.hot. = prepoziții / locuțiuni prepoziționale cu G.: ♥ *Certains adverbs + art.défini =*

prépositions/locutions prépositionnelles avec le G.: ♣ Certain adverbs + définite art. = prepositions /

prepositional phrases + G.:

înainte = înaintea G., în afară = în afara G., în spate = în spatele G

Mergeți înainte! Mergeți înaintea mea! Au rămas în urmă. Au rămas în urma grupului.

6° Spre deosebire de franceză și engleză, în limba română majoritatea adverbelor nu au formă distinctă de aceea a adjectivelor corespunzătoare la m.sg: ♥ *Contrairement au français et à l'anglais, la majorité des adverbs roumains n'ont pas une forme distincte de celle de leurs adjectifs correspondants au m.sg:* ♣ *Unlike in English or French, most adverbs in Romanian do not have a different form from that of their corresponding adjectives in the m.sg:*

Practic, nu văd nici o soluție. Răspunde sincer!

7° Locul adverbilor: ♥ *La place des adverbs:* ♣ *The place of adverbs:*

mai, și, nici, prea, tot, chiar

Ele precedă imediat cuvântul determinat, separându-l pe acesta de eventuale particule. ♥ Ils précèdent immédiatement les mots qu'ils déterminent, en séparant ces derniers des autres particules qui les accompagnent. ♣ *They immediately precede the determined word, separating it from any particles.*

- Cu moduri nepersonale: ♥ Avec les modes impersonnels: ♣ *With non-finite Moods:*

Inf. af.: a **mai** vorbi / a nu **mai** vorbi; a **și** face, nu doar a zice; a **tot** spune

Part. neg.: **nemaivăzut**, **nemaipomenit**

Ger.: **mai** făcând, **tot** vorbind

- Cu moduri personale ♥ Avec les modes personnels ♣ *With finite Moods*

forme simple ♥ formes simples ♣ *simple forms:*

(nu) **mai** fac, (nu) mă **mai** doare, (nu) îmi **mai** amintesc

Mai fă! Nu **mai** face!

forme compuse ♥ formes composées ♣ *compound forms:*

nu am **mai** călătorit, voi **mai** pleca, aș **mai** mânca

8. PREPOZITIA ♥ LA PRÉPOSITION ♣ THE PREPOSITION

Este o parte de vorbire neflexibilă cu funcție de instrument gramatical, de element de relație, exprimând raporturi de subordonare la nivelul propoziției. Precedă substantive, pronume, verbe și adverbe. ♥ Est une partie du discours invariable à fonction d'instrument grammatical, d'élément de relation, exprimant des relations de subordination au niveau de la proposition. Précède des substantifs, des pronoms, des verbes et des adverbes. ♣ *Is a non-finite part of speech functioning as a grammatical instrument, element of relation, showing subordination within the sentence. It precedes nouns, pronouns, verbs and adverbs.*

Ex.: Mănânc **la** restaurant.

8.1. Clasificare ♥ Classification ♣ Classification

- după formă ♥ d'après la forme ♣ *according to form*

simple ♥ simples ♣ *simple*

de, pe, la, în, lângă, după, spre, a etc.

compuse ♥ composées ♣ *compound*

de la, de pe, de lângă, pe la, pe lângă, pe după etc.

- după regim ♥ avec un régime ♣ *followed by certain words*

Cu regim nominal: Avec un régime nominal: *With nominals:*

+GN-G.:

◇ simple ♥ simples ♣ *simple nouns*

contra, împotriva, înaintea, înapoia, asupra, deasupra...

◇ locuțiuni ♥ locutions ♣ *noun phrases*

în fața, în spatele, de-a lungul, la stânga, din cauza...

+GN-D.:

datorită, grație, mulțumită, conform, potrivit, contrar...

+GN-A.:

◇ majoritatea prepozițiilor simple și compuse: *la, de, cu, fără, în, din, pe, sub, de la, de pe, de lângă...*

♥ la plupart des prépositions simples et composées. ♣ *most simple and compound prepositions.*

◇ locuțiunile terminate cu o prepoziție: *afară de, față de, în timp de, în curs de, împreună cu...*

♥ les locutions se terminant par une préposition. ♣ *phrases ending with a preposition.*

Cu regim verbal: Avec un régime verbal: *With verbs:*

+ **Inf.** *pentru, de, la, spre, fără, pînă, în loc de, în afară de,*

+ **Supin** *pentru, de, din, după, în, la, pe, spre...*

- după funcție ♥ d'après la fonction ♣ *according to function*

◇ de loc ♥ le lieu ♣ *place*

*în ≠ din**

la stânga ≠ la dreapta

de-a lungul ≠ de-a latul

*la** ≠ de la*

înaintea ≠ înapoia

înăuntrul ≠ în afara

pe ≠ sub

în lungul ≠ în latul

deasupra ≠ dedesubtul

spre

deasupra = peste

în fața = înaintea

după

dedesubtul = sub

lângă

înăuntrul = în

peste

în urma = în spatele = după

între

„Trecerea printr-un loc” se exprimă printr-o prepoziție specifică: **pe*** ♥ "Le passage par un endroit" s'exprime par une préposition spécifique: **pe*** ♣ "Passing by a place" requires a specific preposition: **pe***

Vino **pe** la mine!

Ai fost astăzi **prin*** oraș?

*pe + la = pe la; pe + în = prin

Treci **pe** la farmacie!

Am intrat **prin** câteva magazine.

Atenție!: ♥ Attention! ♣ *Mind!*

Unele prepoziții și locuțiuni prepoziționale de loc au ca pereche un adverb/o locuțiune adverbială. Spre deosebire de acestea, prepoziția/locuțiunea prepozițională are o formă „articulată” (cu **-a, -ul, -le**), iar ca regim cazual, genitivul (G): ♥ Certaines prépositions et locutions prépositionnelles de lieu ont une paire adverbiale. À la différence de celle-ci, la préposition/loc. prép. prend un article (**-a, -ul, -le**) et demande le G. ♣ *Certain prepositions and prepositional phrases of place have adverbial pairs. Unlike them, the preposition/prepositional phrase has def. article and requires a genitive noun.*

Ex.: Nu intra **înainte!** Nu intra **înaintea unei doamne!**

(loc.) adv.	(loc.) prep. + G.	adv.	(loc.) prep.+ G.
în față	în față	înainte	înaintea
în urmă	în urma	dinainte	dinaintea
în afară	în afara	înapoi	înapoia
în spate	în spatele		

◇ **de timp** ♥ le temps ♣ *time*

simultaneitate ♥ simultanité ♣ *simultaneity*: în timp de = în timpul; cu ocazia = cu prilejul; în, la, de ...

anterioritate ♥ antériorité ♣ *priority*: înainte de = înaintea

posterioritate ♥ postériorité ♣ *posteriority*: după = în urma; peste

Limitarea în spațiu și timp ♥ La limite dans le temps et dans l'espace ♣ *Limit in space and time: de... până...*

de **de la** București; **din*** Europa; **de la** ora 5; **din*** decembrie

*de + în = din

până **până la** București; **până în** Europa; **până la** ora 5; **până în** decembrie

Ex.: **De la** București, **până la** Cluj sunt 500 de km.

Vacanța de iarnă durează de la 20 decembrie până la 10 ianuarie.

Aproximarea timpului ♥ Le temps approximatif ♣ *Approximate time:*

pe Ex.: Vino **pe la** ora 5! (= aproximativ la ora 5)

Voi veni în România **prin*** decembrie. *pe + în = prin

în jur de = în jurul Ex.: Te aștept **în jurul prânzului**. **În jur de** ora unu.

◇ **de mod** ♥ le mode ♣ *mood*

în mod, în stare de, sub formă de, în calitate de, în curs de, pe cale de, în cantitate de, în proporție de, cu, fără (de), a, pe, în, după, la, prin, ca, drept, de, decât, conform, potrivit, contrar

◇ **condiționale** ♥ la condition ♣ *condition*

cu condiția (de)

◇ **cauzale** ♥ la cause ♣ *cause*

din cauza, sub motivul, sub pretextul, în urma, ca urmare a, datorită, mulțumită, grație

◇ **concesive** ♥ la concession ♣ *concession*

cu tot/toată ..., în ciuda

◇ **de scop** ♥ le but ♣ *aim*

în scop(ul), în vederea, pentru, spre, la, în, de, după

◇ **de relație** ♥ la relation ♣ *relation*

relativ la, în legătură cu, legat de, în raport cu, referitor la, cu referire la, privitor la, din punct de vedere, în funcție de, despre

◇ **de excepția** ♥ l'exception ♣ *exception*

în afară de, fără, decât (+ A.), cu excepția, în afara (+ G.)

◇ **de cumul** ♥ l'addition ♣ *addition*

pe lângă, în afară de (+ A.), în afara (+ G.)

◇ **instrumentale** ♥ l'instrument ♣ *instrument*

cu, la, din, prin, după, în, fără (+ A.), cu ajutorul, prin intermediul, prin bunăvoința... (+ G.), datorită, mulțumită, grație (+ D.)

◇ **de asociere** ♥ l'association ♣ *association*

cu, împreună cu, la un loc cu, laolaltă cu (+ A.)

Cele mai frecvente prepoziții au sensuri multiple. ♥ La plupart des prépositions ont un sens multiple.

♣ *Most prepositions have several meanings.*

de	carte de matematică	(relația ♥ ♣ relation)
	mașină de scris	(scop ♥ but ♣ aim)
	de la ora 5 până la ora 7	(limitare în timp ♥ limite dans le temps ♣ limit in time)
	Sunt la Cluj de 5 zile.	(durata ♥ durée ♣ duration)
	De fumat, mă doare capul.	(cauza ♥ ♣ cause)
pe	Pune paharul pe masă!	(locul ♥ lieu ♣ place)

	<i>Am venit în România pe 5 luni.</i> (= pentru 5 luni)	(timpul ♥ temps ♣ time)
	<i>Pe mâine! Pe data viitoare!</i>	(timp ♥ temps ♣ time)
după	<i>Farmacia este după colț.</i>	(locul ♥ lieu ♣ place)
	<i>Sosim după ora 5.</i>	(timpul ♥ temps ♣ time)
	<i>Te-am recunoscut după voce.</i>	(relația ♥ relation)

FOLOSIRE ♥ EMPLOI ♣ USE

1. Toate prepozițiile admit articularea substantivului cu articol nehotărât. Dar, spre deosebire de alte limbi, după prepozițiile care cer acuzativul (A.), substantivul este de obicei nearticulat. ♥ Toutes les prépositions admettent l'article défini du substantif. Mais, à la différence d'autres langues, après les prépositions "avec A.", le nom reste en général sans article. ♣ *All prepositions allow the indefinite article of the noun. But unlike in other languages, the noun usually takes no article after prepositions requiring A.: pe masă, în dulap, de la restaurant, din sertar, la concert, pentru copii...*

Ex.: *Sunt foarte puține cărți **pentru** copii la librărie. Tata nu s-a întors încă **de** la serviciu.*

Prin "identificare", substativul se articulează cu articol hotărât. ♥ Par "identification", le nom prend l'article défini. ♣ *By 'identification', the noun takes definite article.*

Ex.: *Pune cartea **pe** masă! Pune cartea **pe** masa mea! Intrați **în** sală! Intrați **în** sala aceasta!*

Numele de rudenie *mama, tata, bunicul, bunica, soacra, socrul, unchiul, mătușa* etc., considerate "unice" primesc articol hotărât chiar și fără vreo determinare. ♥ Les noms exprimant la parenté et considérés comme "uniques" prennent l'article défini même en dehors de tout déterminant (*mama, tata, bunicul, bunica, soacra, socrul, unchiul, mătușa* etc.). ♣ *Nouns denoting relatives mama, tata, bunicul, bunica, soacra, socrul, unchiul, mătușa, etc., considered 'unique', take definite article even without any determination.*

Ex.: *Florile sunt **pentru** mama. Merg **la** bunica. **Despre** unchiul nu mai știm nimic.*

2. Prepoziția **cu** are un regim special: ♥ La préposition **cu** a une situation à part: ♣ *The preposition cu has special uses:*

• Când arată instrumentul sau asocierea, cere articularea substantivului. ♥ Quand elle désigne l'instrument ou l'association, le substantif qui suit prend obligatoirement un article. ♣ *When showing instrument or association, it requires article.*

Ex.: *Scrii **cu** creionul sau **cu** stiloul? Vin la voi **cu** un prieten.*

• Când arată materia, substantivul nu se articulează. ♥ Quand elle désigne la matière, normalement le substantif ne prend pas d'article. ♣ *When showing matter, nouns do not take article.*

Ex.: *Spală-te **cu** apă caldă și săpun!*

3. Prepozițiile cu G. și cu D. cer întotdeauna un substantiv articulat. ♥ Les substantifs précédés de prépositions "avec G." ou "avec D." prennent toujours un article. ♣ *Prepositions with G. and D. always require an article for the noun.*

Ex.: *Baia este **deasupra** bucătăriei. / **unei** bucătării. S-a îmbolnăvit **din** cauza fumatului. (G.)*

*A venit la spectacol **datorită** insistențelor noastre. Se îmbracă **potrivit** anotimpului. (D)*

4. **De** și **pe** intră în structura multor prepoziții compuse. ♥ **De** et **pe** sont utilisés dans beaucoup de préposition composées. ♣ *De and pe are often used in compound prepositions.*

de la, de pe, de sub, de lângă, de către, de peste, pe la, de pe la, pe lângă, de pe lângă

Ex.: *Sunt **la** București. (unde?) Vin **de la** București. (de unde?)*

*Copiii se joacă **pe** stradă. (unde?) Veniți **de pe** stradă! (de unde?)*

Obs.

1°

<i>de + în = din</i> <i>de + înspre = dinspre</i> <i>de + între = dintre</i> <i>de + înainte = dinainte</i>
--

(unde? / când?)

*Sunt **în** România.*

*Mașina este **în** garaj.*

***Înainte** examenului învăț mult.*

2°

<i>pe + în = prin</i> <i>pe + între = printre</i>
--

(unde?)

*Merg **în** oraș.*

*Mă duc **în** parc.*

(de unde? / care?)

*Plec **din** România.*

*Mașina **din** garaj este nouă.*

*Timpul **dinainte** examenului e prețios.*

(pe unde?)

*Merg **prin** oraș.*

*Mă plimb **prin** parc.*

Între flori este iarbă.

Nu treceți printre flori!

3°

<i>în + un = într-un</i>	<i>în + o = într-o</i>
<i>din + un = dintr-un</i>	<i>din + o = dintr-o</i>
<i>prin + un = printr-un</i>	<i>prin + o = printr-o</i>

4° În limba vorbită, *-î* de la începutul prepozițiilor *în, înainte* etc. "cade" atunci când e precedat de un cuvânt terminat în vocală: ♥ Dans la langue courante, *-î* initial de *în, înainte* etc. s'élide quand le mot précédent se termine par une voyelle: ♣ *In colloquial speech, -î at the beginning of the prepositions în, înainte etc. is dropped when it is linked in pronunciation with a word beginning with a vowel.*

Ex.: *Lasă-mă-n pace!* (= *Lasă-mă în pace!*) *Vino-ntre 5 și 6!* (= *Vino între 5 și 6!*)

5° Prepoziția *de* se desparte prin liniuță în locuțiunile: ♥ La préposition *de* est suivie d'un trait d'union dans les locutions: ♣ *The preposition de is separated by a hyphen in prepositional phrases:*

de-a lungul, de-a latul

6° Verbe + **prepoziții** ♥ Verbes + prépositions ♣ *Verbs + prepositions*

cu

a se întâlni cu
a vorbi cu
a completa cu
a colabora cu
a amenința cu
a acoperi cu
a amesteca cu
a se asemăna cu
a se căsători cu
a se împrieteni cu
a se certa cu
a înmulți cu
a se juca cu
a se lăuda cu
a lovi cu
a se pieptăna cu
a se plimba cu
a umple cu
a se ocupa cu
a alterna cu
a se confunda cu
a se combina cu
a echivala cu
a fi compatibil cu
a fi identic cu
a fi egal cu
a fi înzestrat cu
a se hrăni cu
a lupta cu
a se potrivi cu
a reacționa cu

despre

a vorbi despre
a afirma despre
a discuta despre
a povesti despre
a întreba despre
a fi vorba despre
a ști despre

la

a adăuga la
a asista la
a se concentra la
a contribui la
a se gândi la
a împărți la
a întrebuița la
a obliga la
a răspunde la
a se referi la
a face referință la
a reuși la
a rezista la
a trece la
a trimite la
a asista la
a ajuta la
a ajunge la
a conduce la
a contribui la
a aparține la
a da naștere la
a duce la
a se expune la
a renunța la
a fi atent la
a fi receptiv la
a fi sensibil la
a se limita la
a participa la
a reacționa la
a recurge la

asupra

a acționa asupra
a avea efect asupra
a avea consecințe asupra
a avea influență asupra
a avea repercusiuni asupra
a se repercuta asupra
a se răsfrânge asupra
a pune întrebări asupra/despre

de

a se apropia de
a bănuși de
a se convinge de
a curăța de
a deosebi de
a depinde de
a (se) lega de
a se despărți de
a divorța de
a fugi de
a se îndepărta de
a (se) lipsi de
a se mira de
a avea nevoie de
a se plictisi de
a se (pre)ocupa de
a râde de
a scăpa de
a suferi de
a se teme de
a aparține de
a se bucura de
a se mira de
a beneficia de
a depinde de
a dispune de
a-și da seama de
a se elibera de
a face abstracție de
a (se) izola de
a profita de
a scuti de

contra/împotriva

a lupta contra
a lua măsuri contra
a se revolta contra

prin

a se caracteriza prin
a începe prin/cu
a se continua prin/cu
a se termina prin/cu

în	din	ca/drept
<i>a se clasifica în</i>	<i>a se compune din</i>	<i>a se defini ca</i>
<i>a se descompune în</i>	<i>a fi format din</i>	<i>a considera (ca)</i>
<i>a se transforma în</i>	<i>a se transforma din</i>	<i>a fi folosit ca</i>
<i>a se schimba în</i>	<i>a reieși din</i>	<i>a se întrebuința ca</i>
<i>a spera în</i>	<i>a rezulta din</i>	<i>a servi ca</i>
<i>a se specializa în</i>	<i>a lua naștere din</i>	
<i>a se încadra în</i>	<i>a proveni din</i>	
<i>a interveni în</i>	<i>a se trage din</i>	
<i>a se deghiza în</i>		

9. CONJUNCȚIA ♥ LA CONJUNCTION ♣ THE CONJUNCTION

Este o parte de vorbire neflexibilă, are rol de instrument gramatical. Leagă două/mai multe cuvinte în propoziție sau două/mai multe propoziții în frază, stabilind raporturi de coordonare și de subordonare. ♥ Est une partie du discours invariable et fonctionne comme mot grammatical. Relie deux/plusieurs mots dans la proposition ou deux/plusieurs propositions dans la phrase. Les rapports qu'elle établit sont de coordination et de subordination. ♣ *Is an invariable part of speech, functioning as a grammatical instrument. It connects two or more words in the sentence, or two or more clauses/sentences in the complex sentence, establishing relations of coordination or subordination.*

Ex.: Maria și Ioana sunt surori. Merg la medic pentru că sunt bolnav.

9.1. Clasificare ♥ Classification ♣ Classification

•după formă ♥ d'après la forme ♣ *according to form*:

simple ♥ simples ♣ *simple* și, dar, iar, ci, că, sau, ori, căci, deși, dacă, fiindcă, să
compuse ♥ composées ♣ *compound* precum și, încât să, dacă să, ca (...) să...

•după tipul relației sintactice ♥ d'après le type de relation syntaxique ♣ *according to the type of syntactic relationship*:

◇coordonatoare ♥ de coordination ♣ *coordinative*

copulative ♥copulatives ♣ *copulative* și, nici, și...și..., nici...nici...

Atenție! ♥ Attention! ♣ *Mind!*

Utilizarea lui **nici** impune negarea verbului: ♥ L'emploi de **nici** impose la négation du verbe:

♣ *The use of **nici** requires negative verb form:*

Ex.: **Nici** Rodica, **nici** Maria **nu** sunt studente.

adversative ♥ adversatives ♣ *adversative* dar, însă, iar, ci

disjunctive ♥ disjonctives ♣ *disjunctive* sau, ori, sau...sau..., ori...ori..., fie...fie...

conclusive ♥conclusives ♣ *conclusive* deci, așadar, prin urmare, în concluzie

◇subordonatoare ♥ de subordination ♣ *subordinative*

•nespecializate semantic ♥ sémantiquement non spécialisées ♣ *semantically not specialized*

că, să, de, ca, dacă

•specializate semantic ♥ sémantiquement spécialisées ♣ *semantically specialized*:

cauzale ♥ causales ♣ *causative* fiindcă, pentru că, deoarece, din cauză că, din motiv că, sub pretext că, întrucât, căci, dat fiind că, având în vedere că, de vreme ce

consecutive ♥ de consecution ♣ *consecutive* : încât, de...

concessive ♥de concession ♣ *of concession* : deși, chiar dacă, și dacă, chiar de, și de, chiar să, și să, cu toate că, în ciuda faptului că, fără să...

condiționale ♥ de condition ♣ *conditional* : dacă, cu condiția (ca) să, în caz(ul) că, în ipoteza că, de...

de scop ♥ de but ♣ *of purpose* cu scopul ca, pentru ca să, (ca)să...

de timp ♥ de temps ♣ *of time* în timp ce, în vreme ce, până ce, până când, până să, după ce, imediat ce, îndată ce, de cum, înainte să, ori de câte ori, odată ce...

de mod ♥ de mode ♣ *of manner* ca și cum, ca și când, fără să, pe măsură ce...

de relație ♥ de relation ♣ *of relation* relativ la faptul că...

de excepție ♥ d'exception ♣ *of exception* în afară de faptul că, în afara faptului că

de opoziție ♥ d'opposition ♣ *of opposition* dar, însă, în timp ce, pe când, în loc să...

de cumul ♥ d'addition ♣ *of addition* pe lângă (faptul) că, după ce că...

Conjunții corelative: ♥ Conjonctions corrélatives: ♣ *Correlative conjunction:*

<i>cum...cum...</i>	(temp.)	<i>Cum se culcă, cum adoarme.</i>
<i>de aceea...pentru că...</i>	(cauz./scop)	<i>De aceea întreabă, pentru că vrea să știe!</i>
<i>atât...încât...</i>	(consec.)	<i>A băut atât de mult, încât s-a îmbătat.</i>
<i>atât...cât...</i>	(mod.)	<i>Mănâncă numai atât cât îți trebuie!</i>
<i>cu cât... cu atât...</i>	(mod.)	<i>Cu cât am avut, cu atât am rămas.</i>
<i>pe cât...pe atât...</i>	(mod.)	<i>Pe cât e de urâtă, pe atât e de deșteaptă.</i>
<i>de câte ori... de atâtea ori...</i>	(mod.)	<i>De câte ori poate, de atâtea ori ne ajută.</i>
<i>așa...cum...</i>	(mod.)	<i>Fă așa cum te-am învățat!</i>
<i>cum...așa...</i>	(mod.)	<i>Cum îți așterni, așa vei dormi. (prov.)</i>
<i>deși...totuși...</i>	(conces.)	<i>Deși e frig, totuși mă simt bine.</i>
<i>nu numai..., ci și</i>	(cumul.)	<i>E nu numai drăguță, ci și inteligentă.</i>
<i>nu numai că... , dar și.</i>	(cumul.)	<i>Nu numai că vorbește, dar și scrie românește.</i>

Atenție! ♥ Attention! ♣ *Mind!*

1. Conjunția *să* este specifică modului conjunctiv. ♥ La conjonction *să* est spécifique au mode subjonctif.

♣ *The conjunction să is specific to the subjunctive mood.*

2. Conjunția compusă *ca să* indică scopul sau consecința. ♥ La conjonction composée *ca să* indique le but ou la conséquence. ♣ *The compound conjunction ca să indicates purpose or consequence.*

Ex.: *A venit ca să se joace.* (scop ♥ but ♣ *purpose*) *Nu sunt atât de obosit ca să nu pot vedea filmul.* (consec.)

3. Reliefaarea unui termen atrage folosirea conjunției *ca...să*, echivalentă semantic cu *să*: ♥ La mise en relief d'un terme entraîne l'emploi de la conjonction *ca...să...*, équivalente sémantique de *să*: ♣ *The conjunction ca...să, semantically equivalent to să, is required for pointing out a term.*

Ex.: *El vrea să nu-l așteptăm.*

El vrea ca noi să nu-l așteptăm.

N-aș vrea să înțelegi greșit!

N-aș vrea ca și tu să înțelegi greșit.

N-ar trebui să lipsești mâine.

N-ar trebui ca mâine să lipsești.

Ar fi bine să o ajutăm când are nevoie.

Ar fi bine ca, atunci când are nevoie, să o ajutăm.

4. În aceeași situație se află locuțiunile conjuncționale: ♥ Se trouvent dans la même situation les locutions conjonctionnelles: ♣ *The same is true about conjunction phrases: fără să = fără ca să, înainte să = înainte ca să*

Ex.: *Vine fără să știm.*

Vine fără ca noi să știm.

Ajută-l înainte să-ți ceară!

Ajută-l înainte ca el să-ți ceară!

10. INTERJEȚIA ♥ L'INTERJECTION ♣ THE INTERJECTION

Este o parte de vorbire neflexibilă. Reproduce strigăte și zgomote sau redă impresii și senzații: de (ne)plăcere, de (in)satisfacție, de durere... ♥ Est une partie du discours invariable. Reproduit des cris et des bruits ou exprime des impressions et des sensations: de (dé)plaisir, d'(in)satisfaction, de douleur... ♣ *Is an invariable part of speech. It reproduces noises and shouts, or renders impressions and feelings: of (dis)pleasure, (dis)satisfaction, pain...*

10.1. Clasificare ♥ Classification ♣ Classification

•după formă ♥ d'après la forme ♣ *according to form*

◊simple ♥ simples ♣ *simple*

ah!, vai!, au!, ura!, zău?, hai!, aș!, na!, uite!, ei!

◊compuse sau locuțiuni ♥ composées ou locutions ♣ *compound ones or phrases*

ei, na! ei, aș!, haida-de!, haide-hai!, ia uite!, ei bine!, nu zău?!, pe naiba!, da de unde?!

•după origine ♥ d'après l'origine ♣ *according to origin*

◊propriu-zise ♥ proprement dites ♣ *proper*

a!, ah!, vai!, aoleu!, hai!, of!, ho!

◊imitative (onomatopee) ♥ imitatives (onomatopées) ♣ *imitative (onomatopoeia)*

miau!, cucurigu!, trosc!, zvârr!

◊provenite din alte părți de vorbire ♥ provenant d'autres parties du discours ♣ *deriving from other parts of speech:* *domnule!, frate!, drace!, Doamne!, păcat!, ajutor!, poftim!, înainte!, uite!*

EXPRIMĂ ♥ EXPRIME ♣ EXPRESS

•senzații ♥ des sensations ♣ *feelings*

◊durere fizică ♥ douleur physique ♣ *physical pain* *a!, au!, vai!*

- ◇effort ♥ effort ♣ *effort* *uff!, hop(a)!, hei-rup!*
 ◇frig ♥ froid ♣ *cold* *brrr!, bruh!*
- dispoziții afective ♥ des dispositions affectives ♣ *emotional states*
 ◇bucurie, entuziasm ♥ joie, enthousiasme ♣ *joy, enthusiasm: a!, o!, ura!, bravo!*
 ◇nemulțumire ♥ mécontentement ♣ *discontent: ași!, țî!țî!, pfi!*
 ◇durere afectivă, deznădejde ♥ douleur affective, désespoir ♣ *emotional pain, dismay : oh!, vai!*
 ◇tristețe, regret, nostalgie ♥ tristesse, regret, nostalgie ♣ *sadness, regret, nostalgia: of!*
 ◇îndoială ♥ doute ♣ *doubt: hm!*
 ◇teamă ♥ peur ♣ *fear: aoleu!, hait!*
- impulsuri de voință ♥ des impulsions, volonté ♣ *impulses, volition*
 ◇adresare, chemare ♥ appels ♣ *address, calling*
 -pentru persoane ♥ adresses aux personnes ♣ *for persons: hei!, măi!. mă!, pst!*
 -pentru animale ♥ adresses aux animaux ♣ *for animals: cuțu-cuțu!, pis-pis!, pui-pui!*
 ◇îndemn, ordin ♥ exhortations, ordres ♣ *impulses, orders: hai!, haide!, hopa! stop!, sss!, \$\$\$!*
 ◇injurii ♥ injures ♣ *swear words : La dracu!, Drace!, La naiba!*
- Imită: ♥ Imitate: ♣ *Imitates:*
 ◇zgomote naturale: ♥ des bruits de la nature: ♣ *natural noises:*
 pac!, poc!, buf!, trosc!, pic!, plici!, pleosc!, bândâbâc!, vâjj!, zvârr!, zbârrr!
 ◇sunetele unor instrumente: ♥ le son des instruments: ♣ *sounds of musical instruments:*
 tic-tac!, țârr!, ding-dang!, ta-ra-ra!, ta-ra-ta-ta!, bum-bum!
 ◇sunete emise de vietăți: ♥ les cris des animaux: ♣ *animal sounds:*
 ham-ham!, hau-hau!, mârr! (câinele ♥ le chien ♣ *barking*)
 miau!, miorlau!, sfârr! (pisica ♥ le chat ♣ *mewing*)
 ni-ha-ha!, mi-ha-ha!, i-ha-ha! (calul ♥ le cheval ♣ *neighing*)
 muu! (vaca ♥ la vache ♣ *mooring*)
 groh-groh!, guiț-guiț! (porcul ♥ le porc ♣ *grunting*)
 mor-mor! (ursul ♥ l'ours ♣ *bear's growling*)
 cot-co-dac! (găina ♥ la poule ♣ *cockling*)
 cu-cu-rigu! (cocoșul ♥ le coq ♣ *cock's crowing*)
 piu-piu! (puii ♥ les poussins ♣ *peeping*)
 ga-ga-ga!, sss! (gâsca ♥ l'oie ♣ *goose 's gagging*)